

OTP BANK S.A.

Situații Financiare
pentru anul încheiat la
31 decembrie 2022

Întocmite în conformitate cu
Standardele Internaționale de
Raportare Financiară

FOR IDENTIFICATION PURPOSES

ERNST & YOUNG

Signed

Signed: [Signature]
Date: 22/03/23

Date _____

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
Signed.....
Date.....22/03/23.....

RAPORTUL AUDITORULUI INDEPENDENT

Catre actionarii OTP Bank S.A.

Raport asupra auditului situatiilor financiare

Opinia

Am auditat situatiile financiare ale OTP Bank S.A. („Banca”), care cuprind situatia pozitiei financiare la data de 31 decembrie 2022, situatia rezultatului global, situatia modificarilor capitalului propriu si situatia fluxurilor de trezorerie pentru exercitiul financiar incheiat la aceasta data si un sumar al politicilor contabile semnificative si alte informatii explicative.

In opinia noastra, situatiile financiare anexate ofera o imagine fidela si justa a pozitiei financiare a Bancii la data de 31 decembrie 2022, ca si a performantei financiare si a fluxurilor de trezorerie ale acesteia pentru exercitiul financiar incheiat la aceasta data, in conformitate cu Standardele Internationale de Raportare Financiara.

Bazele opiniei

Noi am efectuat auditul conform Standardelor Internationale de Audit (ISA). Responsabilitatile noastre conform acestor standarde sunt descrise mai detaliat in sectiunea „Responsabilitatile auditorului pentru auditul situatiilor financiare” din raportul nostru. Suntem independenti fata de Banca conform Codului International de etica al profesionistilor contabili (inclusiv standardele internationale de independenta) emis de Consiliul pentru Standarde Internationale de Etica pentru Contabili (codul IESBA) si conform cerintelor etice care sunt relevante pentru auditul situatiilor financiare in Moldova si ne-am indeplinit responsabilitatile etice conform acestor cerinte si conform Codului IESBA. Consideram ca probele de audit pe care le-am obtinut sunt suficiente si adecvate pentru a constitui baza pentru opinia noastra.

Aspecte cheie de audit

Aspectele cheie de audit sunt acele aspecte care, in baza rationamentului nostru profesional, au avut cea mai mare importanta pentru auditul situatiilor financiare din perioada curenta. Aceste aspecte au fost abordate in contextul auditului desfasurat asupra situatiilor financiare in ansamblu, si in formarea opiniei noastre asupra acestora, si nu emitem o opinie separata cu privire la aceste aspecte cheie. Pentru fiecare aspect de mai jos, am prezentat in acel context o descriere a modului in care auditul nostru a abordat respectivul aspect.

Pentru fiecare aspect de mai jos, am prezentat in acel context o descriere a modului in care auditul nostru a abordat respectivul aspect.

Am indeplinit responsabilitatile descrise in sectiunea „Responsabilitatile auditorului pentru auditul situatiilor financiare” din raportul nostru, inclusiv in legatura cu aceste aspecte cheie. In consecinta, auditul nostru a inclus efectuarea procedurilor proiectate sa raspunda la evaluarea noastra cu privire la riscul de erori semnificative in cadrul situatiilor financiare. Rezultatele procedurilor noastre de audit, inclusiv ale procedurilor efectuate pentru a aborda aspectele de mai jos, constituie baza pentru opinia noastra de audit asupra situatiilor financiare anexate.

Deprecierea creditelor si avansurilor acordate clientilor

Valoarea neta contabila a creditelor si avansurilor acordate clientilor in suma de 8,165,102 mii MDL la nivelul Bancii reprezinta un procent semnificativ (44.07%) din valoarea activelor totale ale Bancii la 31 decembrie 2022.

Evaluarea de catre conducere a indiciilor de depreciere si determinarea Pierderilor de Risc de Credit Asteptate (Pierderile asteptate) pentru credite si avansuri acordate clientelei este un proces complex care presupune exercitarea rationamentului profesional. O astfel de evaluare este in mod inherent incerta, presupunand predictia viitoarelor conditii macroeconomice in mai multe scenarii, evaluarea probabilitatii fiecarui scenariu, a impactului acestora asupra Pierderilor asteptate. De asemenea, implica si evaluarea Riscului de nerambursare, a Pierderii in caz de nerambursare si a Expunerii la momentul intrarii in stare de nerambursare utilizand modele bazate pe o serie de date istorice si tehnici cantitative.

Incertitudinile in contextul conditiilor economice si tensiunilor geopolitice (razboiul din Ucraina) si al actiunilor aferente ale guvernelor, inclusiv inflatia ridicata, criza energetica si alte dezechilibre, au afectat anumite industrii, crescand incertitudinea in jurul scenariilor macroeconomice si a ponderilor asociate. Acestea au dus, de asemenea, la anumite limitari relevantei datelor istorice utilizate in estimarea riscului de nerambursare si a ratelor de recuperare si limiteaza capacitatea tehnicilor statistice de a diferentia impactul intre sectoare. Aceste incertitudini si limitari, au determinat o complexitate crescuta a estimarii Pierderilor asteptate si necesita ajustari ulterioare modelului/asa numitele „management overlays”.

Efectul potential al aspectelor mentionate mai sus este un nivel ridicat de incertitudine in estimare, cu un numar ridicat de rezultate rezonabile, semnificativ diferite de estimarile ajustarilor pentru pierderi. Notele 2.5.9, 2.7.5 si 15 la situatiile financiare prezinta mai multe informatii privind estimarea ajustarii pentru pierderi din credite si avansuri acordate clientelei.

Avand in vedere importanta creditelor si avansurilor acordate clientelei, incertitudinea in estimare si complexitatea tehnicilor de estimare, consideram Deprecierea creditelor si avansurilor acordate clientelei un aspect cheie de audit.

Modul in care a fost adresat aspectul cheie de audit

Procedurile noastre de audit au inclus, printre altele, evaluarea metodologiei Bancii privind identificarea indicilor de depreciere si determinarea pierderilor asteptate, inclusiv determinarea scenariilor macroeconomice si a ponderilor aferente, criteriile de determinare a Stadiului creditelor si modelele pentru determinarea parametrilor de risc de credit, cum sunt Riscul de nerambursare, Pierdere in caz de nerambursare si Expunerea la momentul nerambursarii.

Am evaluat proiectarea si eficacitatea operationala a controalelor interne privitoare la monitorizarea calitatii creditelor si avansurilor acordate clientilor, modelele pentru determinarea parametrilor, scenariile macroeconomice si ponderile aferente, ajustarile ulterioare modelului/asa numitele "management overlays", calculul Pierderilor asteptate precum si controalele asupra calitatii datelor care au stat la baza calculelor si a sistemelor relevante.

De asemenea, am evaluat scenariile macroeconomice si ponderile aferente si am examinat abordarea utilizata pentru determinarea ajustarilor ulterioare modelului/ "management overlays".

Pentru ajustarea de pierdere a creditelor depreciate evaluate la nivel individual (Stadiul 3) analiza noastra s-a concentrat pe creditele cu cel mai mare impact potential asupra situatiilor financiare si a avut in vedere ipotezele cheie care au stat la baza identificarii si cuantificarii deprecierii, cum sunt cele privind estimarea fluxurilor de numerar asteptate, inclusiv cele privind valoarea realizabila a garantiilor si estimarile de recuperare in caz de nerambursare. Specialistii nostri interni in evaluare au fost implicati, dupa caz, in procedurile noastre de audit.

Pentru pierderile asteptate aferente creditelor evaluate in Stadiul 1 sau Stadiul 2 am testat modelele pentru parametrii de risc cheie, implicand specialistii nostri in riscul de credit pentru a reface modelarea pentru un esantion de modele respectiv a reface incadrarea in Stadii si a recalcula Pierderile asteptate.

De asemenea, am analizat caracterul adecvat al informatiilor prezentate de Banca in situatiile financiare cu privire la expunerea la riscul de credit.

Aspect cheie de audit

Tehnologia informatiei (IT) si sistemele relevante pentru raportarea financiara

O parte semnificativa a operatiunilor Bancii si a procesului de raportare financiara se bazeaza pe sisteme IT ce presupun procese si controale automatizate asupra capturarii, stocarii si procesarii informatiei. O componenta importanta a acestui sistem de control intern presupune existenta si aderarea la procese si controale de acces al utilizatorului si de management al modificarilor cu caracter adecvat. Aceste controale sunt in special importante pentru ca asigura ca accesul si modificarile asupra sistemelor si datelor IT sunt efectuate de persoane autorizate intr-un mod adecvat.

Mediul IT al Bancii este complex, având un număr semnificativ de sisteme și baze de date interconectate. În plus, noul mod de lucru adoptat în toate zonele Bancii aduce schimbări și complexitate crescută.

Dat fiind gradul ridicat de automatizare a proceselor relevante pentru raportarea financiară și data fiind complexitatea mediului IT al Bancii, migrarea la un nou sistem contabil și externalizarea procesării tranzacțiilor cu cardul, o mare parte a procedurilor de audit s-a concentrat asupra acestui aspect. De aceea considerăm că acest domeniu reprezintă un aspect cheie de audit.

Modul în care a fost adresat aspectul cheie de audit

Ne-am axat procedurile de audit pe acele sisteme și controale IT care sunt semnificative pentru procesul de raportare financiară. Deoarece procedurile de audit asupra sistemelor IT necesită o pregătire specifică, am implicat specialiștii noștri IT în efectuarea procedurilor de audit.

Auditul nostru a inclus, printre altele, următoarele proceduri:

- Înțelegerea și evaluarea mediului de control IT în ansamblu și a controalelor existente, inclusiv a celor care se referă la accesul la sisteme și date, considerând și contextul lucrului de acasă, precum și modificarea sistemelor IT. Am particularizat abordarea de audit în funcție de importanța sistemului pentru raportarea financiară;
- Am testat eficacitatea operării controalelor privind acordarea drepturilor de acces pentru a determina dacă doar utilizatorii desemnați aveau posibilitatea de a crea, modifica sau șterge conturi de utilizatori pentru aplicațiile relevante;
- Am testat eficacitatea operării controalelor legate de dezvoltarea și modificarea aplicațiilor pentru a determina dacă acestea sunt autorizate, testate și implementate în mod corespunzător;
- Am evaluat și testat eficacitatea proiectării și operării controalelor încorporate în aplicații IT și a celor dependente de aplicații IT din procesele relevante pentru auditul nostru.

Evidențierea unor aspecte

Atragem atenția la Nota 33 "Evaluarea continuității activității" la situațiile financiare, care descriu riscurile și impactul incertitudinii aferente conflictului dintre Rusia și Ucraina. Opinia noastră nu este emisă cu rezerve în legătură cu acest aspect.

Alte informații

Alte informații includ Raportul conducerii, care include și declarația nefinanciară, dar nu includ situațiile financiare și raportul nostru de audit cu privire la acestea. Conducerea este responsabilă pentru alte informații.

Opinia noastră de audit asupra situațiilor financiare nu acoperă alte informații și nu exprimăm nicio formă de concluzie de asigurare asupra acestora.

În legătură cu auditul efectuat de noi asupra situațiilor financiare, responsabilitatea noastră este de a citi aceste alte informații și, făcând acest lucru, de a analiza dacă acestea nu sunt în concordanță, în mod semnificativ, cu situațiile financiare sau cunoștințele pe care le-am obținut în urma auditului sau dacă acestea par să includă erori semnificative. Dacă, în baza activității desfășurate, ajungem la concluzia că există erori semnificative cu privire la aceste alte informații, noi trebuie să raportăm acest lucru. Nu avem nimic de raportat în acest sens.

Responsabilitatea conducerii și a persoanelor responsabile cu guvernanta pentru situațiile financiare

Conducerea Bancii are responsabilitatea întocmirii și prezentării fidele a situațiilor financiare în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară și pentru acel control intern pe care conducerea îl considera necesar pentru a permite întocmirea de situații financiare care sunt lipsite de denaturări semnificative, cauzate fie de fraudă, fie de eroare.

La întocmirea situațiilor financiare, conducerea este responsabilă să evalueze abilitatea Bancii de a-și desfășura activitatea conform principiului continuității activității și să prezinte, dacă este cazul, aspectele referitoare la continuitatea activității și folosirea principiului continuității activității, mai puțin în cazul în care conducerea intenționează să lichideze Banca sau să înceteze activitatea sau nu are nicio alternativă reală decât să procedeze astfel.

Persoanele responsabile cu guvernanta au responsabilitatea supravegherii procesului de raportare financiară a Bancii.

Responsabilitățile auditorului pentru auditul situațiilor financiare

Obiectivele noastre constau în obținerea unei asigurări rezonabile privind măsura în care situațiile financiare, luate în ansamblu, nu conțin denaturări semnificative cauzate de eroare sau fraudă și de a emite un raport de audit care să includă opinia noastră. Asigurarea rezonabilă reprezintă un nivel ridicat de asigurare, însă nu este o garanție că un audit desfășurat în conformitate cu standardele ISA va detecta întotdeauna o denaturare semnificativă, dacă aceasta există. Denaturările pot fi cauzate fie de fraudă fie de eroare și sunt considerate semnificative dacă se poate preconiza, în mod rezonabil, că acestea, atât la nivel individual sau luate în ansamblu, vor influența deciziile economice ale utilizatorilor luate în baza acestor situații financiare.

Ca parte a unui audit în conformitate cu standardele ISA, ne exercităm raționamentul profesional și ne menținem scepticismul profesional pe întreg parcursul auditului. De asemenea:

- Identificăm și evaluăm riscurile de denaturare semnificativă a situațiilor financiare, cauzate fie de fraudă fie de eroare, stabilim și efectuăm proceduri de audit care să răspundă acestor riscuri și obținem probe de audit suficiente și adecvate pentru a constitui o bază pentru opinia noastră. Riscul de nedetectare a unei denaturări semnificative cauzate de fraudă este mai ridicat decât cel de nedetectare a unei denaturări semnificative cauzate de eroare, deoarece fraudă poate include complicitate, falsuri, omisiuni intenționate, declarații false sau evitarea controlului intern.

- ▶ Intelegem controlul intern relevant pentru audit pentru a stabili procedurile de audit adecvate in circumstantele date, dar nu si in scopul exprimarii unei opinii asupra eficacitatii controlului intern al Bancii.
- ▶ Evaluam gradul de adecvare a politicilor contabile utilizate si rezonabilitatea estimarilor contabile si a prezentarilor aferente de informatii realizate de catre conducere.
- ▶ Concluzionam asupra caracterului adecvat al utilizarii de catre conducere a principiului continuitatii activitatii, si determinam, pe baza probelor de audit obtinute, daca exista o incertitudine semnificativa cu privire la evenimente sau conditii care ar putea genera indoieli semnificative privind capacitatea Bancii de a-si continua activitatea. In cazul in care concluzionam ca exista o incertitudine semnificativa, trebuie sa atragem atentia, in raportul de audit, asupra prezentarilor aferente din situatiile financiare sau, in cazul in care aceste prezentari sunt neadecvate, sa ne modificam opinia. Concluziile noastre se bazeaza pe probele de audit obtinute pana la data raportului nostru de audit. Cu toate acestea, evenimente sau conditii viitoare pot determina ca Banca sa nu isi mai desfasoare activitatea in baza principiului continuitatii activitatii.
- ▶ Evaluam prezentarea, structura si continutul general al situatiilor financiare, inclusiv al prezentarilor de informatii, si masura in care situatiile financiare reflecta tranzactiile si evenimentele de baza intr-o maniera care realizeaza prezentarea fidela.

Comunicam persoanelor responsabile cu guvernanta, printre alte aspecte, obiectivele planificate si programarea in timp a auditului, precum si constatările semnificative ale auditului, inclusiv orice deficiente semnificative ale controlului intern, pe care le identificam pe parcursul auditului nostru.

De asemenea, prezentam persoanelor responsabile cu guvernanta o declaratie cu privire la conformitatea noastra cu cerintele etice privind independenta si le comunicam toate relatiile si alte aspecte care pot fi considerate, in mod rezonabil, ca ar putea sa ne afecteze independenta si, unde este cazul, masurile de siguranta aferente.

Dintre aspectele pe care le comunicam persoanelor responsabile cu guvernanta, stabilim acele aspecte care au avut cea mai mare importanta in cadrul auditului asupra situatiilor financiare din perioada curenta si, prin urmare, reprezinta aspecte cheie de audit. Descriem aceste aspecte in raportul nostru de audit, cu exceptia cazului in care legislatia sau reglementarile impiedica prezentarea publica a aspectului respectiv sau a cazului in care, in circumstante extrem de rare, determinam ca un aspect nu ar trebui comunicat in raportul nostru deoarece se preconizeaza in mod rezonabil ca efectele negative ale acestei comunicari depasesc beneficiile interesului public al comunicarii respectivului aspect.

Raport cu privire la alte cerinte legale si de reglementare

Raportare asupra unor informatii, altele decat situatiile financiare si raportul nostru de audit asupra acestora

Pe langa responsabilitatile noastre de raportare conform standardelor ISA si descrise in sectiunea „Alte informatii”, referitor la Raportul conducerii, noi am citit Raportul conducerii si raportam urmatoarele:

- a) in Raportul conducerii nu am identificat informatii care sa nu fie consecvente, sub toate aspectele semnificative, cu informatiile prezentate in situatiile financiare la data de 31 decembrie 2022, atasate;
- b) Raportul conducerii, identificat mai sus, include, sub toate aspectele semnificative, informatiile cerute de Legea contabilitatii si raportarii financiare nr. 287 din 15.12.2017 articolul 23;
- c) pe baza cunostintelor noastre si a intelegerii dobandite in cursul auditului situatiilor financiare intocmite la data de 31 decembrie 2022 cu privire la Banca si la mediul acesteia, nu am identificat informatii eronate semnificative prezentate in Raportul conducerii.

In numele,

ICS Ernst & Young SRL

Alexandru cel Bun 51, Chisinau, Republica Moldova

Inregistrat in Registrul Public al entitatilor de audit cu nr. 1903059

Partener: Alina Dimitriu

Nume auditor: Galina Gherman

Inregistrat in Registrul public al auditorilor cu nr. 1606103

Chisinau, Republica Moldova

22 martie 2023

SITUAȚIA REZULTATULUI GLOBAL PENTRU EXERCIȚIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2022	4
SITUAȚIA POZIȚIEI FINANCIARE LA DATA DE 31 DECEMBRIE 2022.....	5
SITUAȚIA MODIFICĂRILOR CAPITALULUI PROPRIU PENTRU EXERCIȚIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2022.....	6
SITUAȚIA A FLUXURILOR DE TREZORERIE PENTRU EXERCIȚIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2022	7
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE	8
1. INFORMAȚII DESPRE ENTITATE	8
2. POLITICI DE CONTABILITATE	8
2.1 Principii de bază utilizate la întocmirea rapoartelor financiare	8
2.2 Declarație de conformitate	8
2.3 Prezentarea situațiilor financiare.....	9
2.4 Modificări ale politicilor contabile și ale informațiilor de furnizat.....	9
2.5 Sumar al politicilor de contabilitate semnificative.....	10
2.6 Standarde emise, dar care nu sunt încă în vigoare și nu au fost adoptate anticipat.....	29
2.7 Raționamente, estimări și ipoteze contabile semnificative.....	31
3. PREZENTAREA PE SEGMENTE.....	35
4. VENITUL NET AFERENT DOBÂNZILOR	36
5. VENITUL NET AFERENT TAXELOR ȘI COMISIOANELOR	37
6. VENITUL NET DIN TRANZACȚIONARE	39
7. CHELTUIELI DIN DEPRECIEREA ACTIVELOR FINANCIARE	39
8. ALTE VENITURI OPERAȚIONALE	40
9. CHELTUIELI CU PERSONALUL.....	40
10. ALTE CHELTUIELI OPERAȚIONALE.....	41
11. IMPOZIT PE PROFIT	41
12. REZULTAT PE ACȚIUNE	43
13. NUMERAR ȘI PLASAMENTE LA BANCA CENTRALĂ	43
14. CREDITE ȘI AVANSURI ACORDATE BĂNCILOR.....	44
14.1 Cheltuieli din deprecierea datoriilor de la bănci	44
15. CREDITE ȘI AVANSURI ACORDATE CLIEȚILOR ȘI LEASING	49
15.1 Cheltuieli din deprecierea creditelor și avansurilor acordate clienților și Leasing	50
16. INSTRUMENTE DE AMORTIZAT	66
16.1 Pierderi din deprecierea investițiilor financiare supuse deprecierii	66
17. ACTIVE FINANCIARE LA VALOAREA JUSTĂ PRIN PROFIT SAU PIERDERE.....	67
18. IMOBILIZĂRI CORPORALE ȘI ACTIVE AFERENTE DREPTULUI DE UTILIZARE	68
19. IMOBILIZĂRI NECORPORALE.....	70
20. ALTE ACTIVE.....	71
21. DATORII FAȚĂ DE BĂNCI	74
22. DATORII FAȚĂ DE CLIEȚI.....	74
23. ÎMPRUMUTURI DE LA INSTITUȚII FINANCIARE.....	74
24. ALTE DATORII	77
25. PROVIZIOANE	78
25.1 Garanții financiare, acreditive și alte angajamente condiționale	78
25.2 Alte provizioane și angajamente condiționale	88
26. CAPITALUL SOCIAL	89
27. VALOAREA JUSTĂ A INSTRUMENTELOR FINANCIARE.....	90
27.1 Estimarea valorii juste	90
27.2 Determinarea valorii juste și ierarhia valorii juste	90
28. GESTIONAREA RISCULUI	93
28.1 Introducere și prezentare generală	93
28.2 Riscul de credit.....	93
28.3 Riscul de lichiditate și gestionarea finanțării	115
28.4 Riscul de piață.....	119
28.5 Riscul operațional.....	125
29. GESTIONAREA CAPITALULUI	126
30. NUMERAR ȘI ECHIVALENTE DE NUMERAR	129
31. ANALIZA ACTIVELOR ȘI DATORIILOR PE TERMENE DE SCADENȚĂ	129

FOR IDENTIFICATION PURPOSES

ERNST & YOUNG

Signed.....

Date 22/03/23

32.	TRANZACȚIILE CU PĂRȚILE AFILATE	131
33.	EVALUAREA CONTINUĂRII ACTIVITĂȚII	133
34.	EVENIMENTE ULTERIOARE DATEI DE RAPORTARE	134

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
Signed.....
Date.....22/03/23.....

Situația Rezultatului Global pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2022

	Nota	2022	2021
(în mii lei moldovenești)			
Venituri aferente dobânzilor	4	1,327,044	757,117
Cheltuieli aferente dobânzilor	4	(377,728)	(203,726)
Venitul net aferent dobânzilor		949,316	553,391
Venituri aferente taxelor și comisioanelor	5	222,506	209,271
Cheltuieli aferente taxelor și comisioanelor	5	(86,968)	(74,423)
Venitul net aferent taxelor și comisioanelor		135,538	134,848
Venitul net din tranzacționare	6	305,220	178,795
Cheltuieli din deprecierea activelor financiare	7	(341,526)	(34,117)
Alte venituri	8	10,822	11,556
Venitul bancar net		1,059,370	844,473
Cheltuieli cu personalul	9	(334,632)	(283,569)
Amortizarea imobilizărilor corporale și a activelor aferente dreptului de utilizare	18	(54,461)	(45,001)
Amortizarea activelor nemateriale	19	(18,517)	(10,511)
Alte cheltuieli	10	(188,615)	(197,988)
Venit net până la impozitare		463,145	307,404
Impozit pe profit	11	(60,038)	(36,036)
Venit net al perioadei de gestiune		403,107	271,368
Rezultat pe acțiune (în MDL)	12	40.33	27.15

Notele explicative anexate de la paginile 8-134 constituie o parte integrantă a rapoartelor financiare.

Situațiile financiare și notele aferente au fost autorizate spre emitere de către Consiliul Băncii la data de 21 martie 2023.

Daniel-Bogdan SPUZĂ
Președinte al Comitetului Executiv – CEO
OTP Bank S.A.

/ Ion VEVERIȚĂ
Director Financiar
OTP Bank S.A.

22 Martie 2023

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
Signed.....
Date 22/03/23

Situația Poziției Financiare la data de 31 decembrie 2022

	Nota	31 decembrie 2022	31 decembrie 2021
(În mii lei moldovenești)			
Active			
Numerar și plasamente la Banca Centrală	13	6,807,269	3,866,208
Credite și avansuri acordate băncilor	14	898,300	2,318,602
Instrumente financiare derivate		1,629	311
Active financiar la valoarea justă prin contul de profit și pierderi	17	2,583	3,949
Credite și avansuri acordate clienților	15	8,165,102	8,796,570
Instrumente de datorie la cost amortizat	16	2,162,209	1,346,193
Alte active	20	75,457	57,097
Imobilizări corporale și active cu drept de utilizare	18	290,329	279,349
Impozit amânat	11	4,886	5,678
Imobilizări necorporale	19	119,779	108,256
Total active		18,527,543	16,782,213
Datorii			
Datorii față de bănci	21	410,522	2,571
Instrumente financiare derivate		41	659
Datorii față de clienți	22	13,493,021	13,497,108
Împrumuturi de la instituții financiare	23	1,730,929	862,907
Alte datorii	24	218,298	152,794
Provizioane	25	69,604	64,153
Total datorii		15,922,415	14,580,192
Capitaluri proprii			
Capital social	26	100,000	100,000
Bonuri de trezorerie	26	(56)	(56)
Primă de achiziție		151,410	151,410
Capital de rezervă		10,674	10,674
Rezerva prudențială		0	134,684
Rezultatul raportat		2,343,100	1,805,309
Total capitaluri proprii		2,605,128	2,202,021
Total datorii și capitaluri proprii		18,527,543	16,782,213

Notele explicative anexate de la paginile 8-134 constituie o parte integrantă a rapoartelor financiare.

Situațiile financiare și notele aferente lor au fost aprobate la Ședința Consiliului Băncii în data de 21 Martie 2023.

Daniel-Bogdan SPUZĂ
Președinte al Comitetului Executiv – CEO
OTP Bank S.A.

Ion VEVERIȚĂ
Director Financiar
OTP Bank S.A.

22 Martie 2023

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
Signed.....
Date..... 22/03/23

Situația Modificărilor Capitalului Propriu pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2022

	Capital social	Bonuri de trezorerie	Primă de acțiune	Capital de rezervă	Rezerva prudențială	Rezultatul raportat	Total
(în mii lei moldovenești)							
Sold la 31 decembrie 2020	100,000	(56)	151,410	10,674	155,701	1,610,517	2,028,246
Profit net	-	-	-	-	-	271,368	271,368
Rezerve prudențiale	-	-	-	-	(21,017)	21,017	-
Dividende	-	-	-	-	-	(97,593)	(97,593)
Sold la 31 decembrie 2021	100,000	(56)	151,410	10,674	134,684	1,805,309	2,202,021
Profit net	-	-	-	-	-	403,107	403,107
Rezerve prudențiale	-	-	-	-	(134,684)	134,684	-
Dividende	-	-	-	-	-	-	-
Sold la 31 decembrie 2022	100,000	(56)	151,410	10,674	-	2,343,100	2,605,128

Capitalul de rezervă reprezintă o rezervă statutară ne-distribuită care în concordanță cu legislația constituie 10% din capitalul social.

Capitalul de rezervă prudențial (rezerva prudențială) reprezintă o rezervă generală destinată acoperirii riscurilor bancare aferente diferențelor între reduceri pentru pierderi din deprecierea activelor și provizioanelor pentru angajamente condiționale în conformitate cu SIFR, și valoarea calculată dar neformată a reducerilor pentru pierderi din depreciere a activelor și provizioanelor pentru angajamente condiționale, în conformitate cu reglementarea prudențială. Această rezervă a fost creată în anul 2012, în conformitate cu Planul de Conturi aprobat de Banca Națională a Moldovei și nu poate fi distribuită.

Notele explicative anexate de la paginile 8-134 constituie o parte integrantă a rapoartelor financiare.

FOR IDENTIFICATION PURPOSES

ERNST & YOUNG

Signed.....

Date..... 22/03/23

Situația a Fluxurilor de Trezorerie pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2022

	Nota	2022	2021
(în mii lei moldovenești)			
Activitatea operațională			
Venit net până la impozitare		463,145	307,404
Ajustări pentru articolele nemonetare:			
Uzura și amortizarea	18,19	72,978	55,512
Pierderi din ieșirea mijloacelor fixe	9	47	205
Venitul net din deprecierea activelor financiare	7	(341,526)	(34,117)
Pierderi/Venituri de la schimbul valutar		(292,507)	(10,303)
Venitul din dobânzi		(1,327,044)	(757,117)
Cheltuieli aferente dobânzilor		377,728	203,726
Impozit pe profit	11	(60,038)	(36,036)
Modificări în :			
Rezerve obligatorii		(2,583,639)	(9,339)
Datorii față de bănci		(4,195)	10,293
Credite și avansuri acordate clienților		959,331	(1,413,302)
Alte active		2,104	3,786
Majorarea / (reducerea) depozitelor de la bănci		414,118	4,073
Majorarea / (reducerea) depozitelor clienților		(25,905)	1,728,084
Majorarea altor datorii		75,997	34,877
Fluxurile primite (utilizate) în activitatea operațională până la dobânzi		(2,269,406)	87,746
Plăți privind dobânzile		(346,842)	(198,420)
Dobânzi primite		1,271,960	758,361
Impozit pe profit achitat		5,816	18,344
Fluxurile nete primite/(utilizate) în activitatea operațională		(1,338,472)	666,031
Activitatea investițională			
Achiziționarea mijloacelor fixe		(64,855)	(84,943)
Achiziționarea activelor nemateriale		(30,040)	(76,285)
Încasări din vânzarea mijloacelor fixe		(90)	(370)
Achiziționarea hârtiilor de valoare păstrate până la scadență		(7,947,747)	(12,219,456)
Încasări din vânzarea hârtiilor de valoare investiționale		7,649,061	11,967,695
Fluxurile nete primite/(utilizate) în activitatea investițională		(393,671)	(413,359)
Activitatea financiară			
Majorarea netă a împrumuturilor de la instituții financiare		1,449,805	664,710
Rambursarea împrumuturilor către instituții financiare		(298,345)	(134,796)
Plata datoriilor de leasing		(28,644)	(22,502)
Dividende plătite			(97,593)
Fluxurile nete primite/(utilizate) în activitatea financiară		1,122,816	409,819
Majorarea mijloacelor bănești și a echivalentelor lor		(609,327)	662,491
Mijloacele bănești și echivalentele lor la 1 ianuarie	30	3,183,934	2,521,443
Mijloacele bănești și echivalentele lor la 31 decembrie	30	2,574,607	3,183,934

Notele explicative anexate de la paginile 8-134 constituie o parte integrantă a rapoartelor financiare.

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date... 22/03/23

Note Explicative la Situațiile Financiare

1. Informații despre entitate

Banca Comercială OTP Bank S.A. (în continuare „Banca”) a fost constituită în 1990 în Republica Moldova. Banca a fost înregistrată de Banca Națională a Moldovei („BNM”) ca Bancă Comercială în iulie 1990 și reorganizată în Bancă Comercială pe Acțiuni în anul 1996.

În iunie 2002 Banca a fost înregistrată din nou cu statut de Bancă Comercială pe Acțiuni de tip deschis, iar acțiunile ei au fost înregistrate și cotate la Bursa de Valori a Moldovei.

Sediul central al Băncii este amplasat pe adresa Bulevardul Ștefan cel Mare și Sfânt 81A, Chișinău, Republica Moldova.

Deținătoare a licenței bancare, Banca oferă o gamă completă de servicii și operațiuni bancare agenților economici și persoanelor fizice.

Anul 2019 a fost un an marcat de schimbări semnificative în domeniul Guvernanței corporative care a implicat schimbarea acționarului majoritar și lansarea procesului de integrare în cadrul grupului OTP.

La 22 iulie 2019, acționarii majoritari ai băncii Société Générale, BRD - Groupe Société Générale SA și BERD și-au vândut acțiunile în favoarea Băncii Ungare - OTP Bank Nyrt. (Ungaria), care reprezintă acționarul semnificativ al Mobiasbanca - OTP Group S.A. În urma acestei tranzacții, OTP Bank Nyrt a devenit acționar majoritar cu 96,69% din capitalul băncii. Sediul central se află pe strada Nádor 16, Budapesta, Ungaria H-1051.

În scopul respectării cerințelor legislației naționale, în octombrie 2019, acționarul majoritar a făcut public anunțul de a prelua acțiunile emise OTP BANK S.A. În urma tranzacției efectuate, OTP Bank Nyrt. a devenit titularul a 98,26% din acțiunile totale emise de bancă.

La 31 decembrie 2022, rețeaua Băncii cuprinde 51 puncte de vânzări, din care 49 constituie puncte de vânzări universale, 1 agentie VIP și 1 punct de vânzare specializat (2021: 52 puncte de vânzări: 50 puncte de vânzări universale, 1 agentie VIP și 1 punct de vânzare specializat).

2. Politici de contabilitate

2.1 Principii de bază utilizate la întocmirea rapoartelor financiare

Rapoartele financiare ale Băncii sunt întocmite în baza costului istoric, cu excepții pentru instrumentele financiare evaluate la valoarea justă: instrumente financiare derivate, activele financiare deținute la valoarea justă prin contul de profit și pierderi. Valorile contabile ale activelor și datoriilor recunoscute care sunt elemente de hedge în acoperirea valorii juste și, altfel, contabilizate la cost amortizat, sunt ajustate pentru a înregistra modificările valorii juste atribuite riscurilor care sunt acoperite și atunci când se referă la acoperiri de valoare justă de portofoliu, sunt recunoscute separat în situațiile financiare. Situațiile financiare sunt prezentate în MDL și toate valorile sunt rotunjite la cel mai apropiat milion de lei, cu excepția cazului în care se indică altfel.

2.2 Declarație de conformitate

Situațiile financiare au fost întocmite în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară („IFRS”), emise de Consiliul pentru Standarde Internaționale de Contabilitate.

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date 22/03/23

Note Explicative la Situațiile Financiare

2. Politici de contabilitate (continuare)

2.3 Prezentarea situațiilor financiare

Banca își prezintă situația poziției financiare conform lichidității pe baza intenției și capacității percepute a Băncii de a recupera / deconta majoritatea activelor / pasivelor aferente liniei din situația financiară. O analiză privind recuperarea sau decontarea în termen de 12 luni de la data raportării (curentă) și mai mult de 12 luni de la data raportării (necurentă) este prezentată în Nota 31.

Activele și obligațiile financiare sunt, în general, raportate ca valori brute în situația consolidată a poziției financiare, cu excepția cazului în care sunt îndeplinite criteriile de compensare IFRS.

2.4 Modificări ale politicilor contabile și ale informațiilor de furnizat

2.4.1 Standarde și interpretări noi și modificate

Politicele contabile adoptate sunt consecvente cu cele din exercițiul financiar anterior, cu excepția următoarelor IFRS-uri modificate, care au fost adoptate de Bancă la 1 ianuarie 2022:

- **IFRS 3 Combinări de întreprinderi; IAS 16 Imobilizări corporale; IAS 37 Provizioane, datorii contingente și active contingente, precum și îmbunătățiri anuale pentru perioada 2018-2020 (modificări)**

Modificările intră în vigoare pentru perioadele anuale care încep la sau după 1 ianuarie 2022, fiind permisă adoptarea anticipată. IASB a emis amendamente la standardele IFRS, după cum urmează:

- **IFRS 3 Combinări de întreprinderi** (amendamente) actualizează o referință în IFRS 3 la versiunea anterioară a Cadrului conceptual de raportare financiară al IASB la versiunea actuală emisă în 2018, fără a modifica semnificativ cerințele contabile pentru combinările de întreprinderi.
- **IAS 16 Imobilizări corporale** (amendamente) interzice unei entități să deducă din costul imobilizărilor corporale orice încasări din vânzarea de bunuri produse în timp ce respectivul activ este adus în locația și în condițiile necesare pentru ca acesta să poată funcționa conform deciziei conducerii. În schimb, o entitate recunoaște astfel de venituri din vânzări și costurile cu vânzarea în contul de profit sau pierdere.
- **IAS 37 Provizioane, Datorii Contingente și Active Contingente** (amendamente) specifică ce costuri include o entitate în determinarea costului îndeplinirii unui contract pentru a determina dacă un contract este oneros. Conform amendamentelor costurile care se referă direct la un contract de furnizare de bunuri sau servicii includ atât costuri incrementale cât și o alocare a costurilor direct legate de activitățile contractuale.
- **Îmbunătățirile anuale 2018-2020** fac modificări minore la IFRS 1 Adoptarea pentru prima dată a standardelor internaționale de raportare financiară, IFRS 9 Instrumente financiare, IAS 41 Active biologice și exemplele ilustrative care însoțesc IFRS 16 Contracte de leasing

Modificările nu au avut un impact asupra poziției financiare sau a performanței băncii.

- **IFRS 16 Contracte de leasing-Covid 19 Concesiuni de chirii aferente după 30 iunie 2021 (modificare)**

Amendamentele se aplică perioadelor anuale de raportare care încep la sau după 1 aprilie 2021, cu adoptarea anticipată permisă, inclusiv în situațiile financiare care nu au fost încă autorizate pentru a fi publicate la data emiterii amendamentelor. În martie 2021, prin amendamentele aduse, Consiliul oferă scutire locatarilor de la aplicarea prevederilor IFRS 16 pentru modificările care apar ca o consecință directă a pandemiei covid-19. În urma modificării, soluția practică se aplică acum concesiilor privind chiria pentru care orice reducere a ratelor afectează numai plățile datorate inițial până la sau înainte de 30 iunie 2022, cu condiția să fie îndeplinite celelalte condiții de aplicare a măsurii practice.

Modificările nu au avut un impact asupra poziției financiare sau a performanței băncii.

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date.....22/03/22

Note Explicative la Situațiile Financiare

2. Politici de contabilitate (continuare)

2.5 Sumar al politicilor de contabilitate semnificative

2.5.1 Conversia în valuta străină

(i) Moneda funcțională și de prezentare

Rapoartele financiare sunt prezentate în lei moldovenești („MDL”), rotunjiți până la cea mai apropiată mie, care reprezintă moneda funcțională și de prezentare a Băncii.

(ii) Tranzacții și solduri

Tranzacțiile în valută străină sunt convertite la cursul de schimb spot aplicabil în ziua tranzacției.

Activele și pasivele monetare exprimate în valută sunt transferate la cursul de schimb la vedere de la data raportării. Toate diferențele care apar în activitățile necomerciale sunt luate la venitul net din tranzacționare în declarația de venit.

Activele și datorii nemonetare care sunt evaluate în baza costului istoric și denominate în valuta străină sunt convertite la cursul de schimb spot aplicabil la data de recunoaștere. Activele și datorii nemonetare evaluate la valoarea justă și denominate în valuta străină sunt convertite la cursul de schimb la vedere aplicabile la data când valoarea justă a fost determinată.

Cursul de schimb valutar oficial la sfârșit de an pentru principalele valute străine a fost următorul:

	31 decembrie 2022	31 decembrie 2021
(in lei moldovenești pentru unitatea valutei străine)		
Dolar SUA	19.1579	17.7452
Euro	20.3792	20.0938
Rubla rusească	0.2667	0.2369

2.5.2 Recunoașterea veniturilor din dobânzi

(i) Metoda ratei efective a dobânzii

Conform IFRS 9, veniturile din dobânzi sunt înregistrate utilizând metoda ratei efective a dobânzii EIR pentru toate instrumentele financiare, măsurate la costul amortizat. EIR este rata care cu exactitate scontează fluxul contractual de numerar pe durata de viață a instrumentului financiar.

EIR (și, prin urmare, costul amortizat al activului) se calculează luând în considerare orice discount sau prima de achiziție, taxele și costurile care fac parte integrantă din EIR. Banca recunoaște veniturile din dobânzi utilizând o rată a rentabilității care reprezintă cea mai bună estimare a unei rate de rentabilitate constante pe durata de viață estimată a împrumutului.

Banca calculează veniturile din dobânzi prin aplicarea EIR la valoarea contabilă brută a activelor financiare, altele decât activele cu depreciere de credit.

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date.....22/03/23

Note Explicative la Situațiile Financiare

2. Politici de contabilitate (continuare)

2.5 Sumar al politicilor de contabilitate semnificative (continuare)

2.5.2 Recunoașterea veniturilor din dobânzi (continuare)

(i) Metoda ratei efective a dobânzii (continuare)

În cazul în care așteptările privind fluxurile de trezorerie ale activelor sau pasivelor financiare cu rată fixă sunt revizuite din alte motive decât riscul de credit, atunci modificările fluxurilor de trezorerie contractuale viitoare sunt actualizate la EIR inițial, cu o ajustare ulterioară a valorii contabile. Diferența față de valoarea contabilă anterioară este înregistrată ca o ajustare pozitivă sau negativă la valoarea contabilă a activului sau pasivului financiar din bilanț, cu o creștere sau o scădere corespunzătoare a veniturilor/cheltuielilor cu dobânzile, calculată prin metoda dobânzii efective.

În cazul instrumentelor financiare cu rată variabilă, reestimarea periodică a fluxurilor de numerar pentru a reflecta mișcările ratelor dobânzilor de pe piață modifică, de asemenea, rata dobânzii efective, dar atunci când instrumentele au fost recunoscute inițial la o valoare egală cu principalul, reestimarea plăților viitoare de dobânzi nu afectează în mod semnificativ valoarea contabilă a activului sau a pasivului.

(ii) Prezentarea venitului net din dobânzi

Banca consideră că marja sa netă de dobândă este un indicator cheie de performanță; măsura include atât dobânzile calculate utilizând metoda dobânzii efective, cât și dobânzile recunoscute pe bază contractuală pentru activele / datoriile sale financiare măsurate la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere, altele decât cele deținute pentru tranzacționare.

Portofoliul existent de active financiare cu instrumente de datorie clasificate la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere nu este semnificativ, în valoare de 2,583 mii lei la 31 Decembrie 2022. Prin urmare, Banca a concluzionat că includerea unui rând suplimentar intitulat „Alte venituri din dobânzi” pentru a arăta toate veniturile din dobânzi rezultate din activele financiare valoarea justă prin contul de profit sau pierdere nu ar adăuga valoare suplimentară părților interesate și au decis să păstreze un singur rând intitulat „Venituri din dobânzi” pentru afișarea veniturilor din dobânzi calculate utilizând EIR și pe bază contractuală pe activele sale financiare măsurate la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere. Banca a ales, de asemenea, să își prezinte cheltuielile cu dobânzile într-un mod consecvent și simetric cu veniturile din dobânzi.

(iii) Dobânzi și venituri / cheltuieli similare

Venitul net din dobânzi cuprinde veniturile din dobânzi și cheltuielile cu dobânzile calculate folosind metoda dobânzii efective. În veniturile / cheltuielile aferente dobânzilor calculate utilizând metoda dobânzii efective, Banca include doar dobânda pentru instrumentele financiare care sunt prezentate în Nota 2.5.2 (i) de mai jos.

Banca calculează veniturile din dobânzi aferente activelor financiare, altele decât cele considerate a fi credite depreciate, prin aplicarea EIR la valoarea contabilă brută a activului financiar.

În cazul în care un activ financiar devine depreciat cu credit (conform notei 2.5.9 și, prin urmare, este considerat "Etapa 3", Banca calculează veniturile din dobânzi prin aplicarea EIR la costul amortizat net al activului financiar. Dacă activul financiar devine sănătos (așa cum se subliniază în Nota 2.5.9) și nu mai este credit depreciat, Banca revine la calcularea veniturilor din dobânzi pe bază brută.

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date..... 22/03/23

Note Explicative la Situațiile Financiare

2. Politici de contabilitate (continuare)

2.5 Sumar al politicilor de contabilitate semnificative (continuare)

2.5.3 Venituri din taxe și comisioane

Banca încasează venituri aferente taxelor și comisioanelor dintr-o gamă variată de servicii financiare pe care le oferă clienților săi. Veniturile din taxe și comisioane sunt recunoscute într-o sumă care reflectă contravaloarea căreia Banca se așteaptă să aibă dreptul în schimbul furnizării serviciilor.

Obligațiile de performanță, precum și momentul realizării acestora, sunt identificate și determinate la începutul contractului. Contractele de venituri ale băncii nu includ de obicei obligații de performanță multiple. Atunci când Banca oferă un serviciu clienților săi, suma serviciului este facturată și, este achitată imediat după realizarea unui serviciu furnizat la un moment dat sau la sfârșitul perioadei contractuale pentru un serviciu furnizat într-o perioadă de timp.

Banca a concluzionat că ea este principalul responsabil în aranjamentele sale privind veniturile, deoarece de obicei controlează serviciile înainte de a le transfera clientului.

2.5.4 Venitul net din tranzacționare

Venitul net din tranzacționare include toate câștigurile și pierderile din modificările valorii juste și veniturile sau cheltuielile aferente din dobânzi și dividende, pentru activele financiare și pasivele financiare deținute pentru tranzacționare. Aceasta include orice ineficiență înregistrată în tranzacțiile de acoperire.

2.5.5 Instrumente financiare – recunoașterea inițială

(i) Data recunoașterii

Activele și pasivele financiare, cu excepția creditelor și avansurilor acordate clienților, și datoriile față de clienți, sunt recunoscute inițial la data tranzacției, adică data la care Banca devine parte prevederilor contractuale ale instrumentului. Acestea includ tranzacții regulate: achizițiile sau vânzările de active financiare care necesită livrarea de active în intervalul de timp stabilit în general prin regulament sau convenție pe piață. Creditele și avansurile acordate clienților sunt recunoscute atunci când fondurile sunt transferate în conturile clienților. Banca recunoaște soldurile datorate clienților atunci când fondurile sunt transferate către Bancă.

(ii) Măsurarea inițială a instrumentelor financiare

Clasificarea instrumentelor financiare la recunoașterea inițială depinde de condițiile contractuale și de modelul de afaceri pentru gestionarea instrumentelor, așa cum este descris în notele 2.5.6.1 (i) și 2.5.6.1 (ii). Instrumentele financiare sunt evaluate inițial la valoarea justă, cu excepția cazului în care activele financiare și pasivele financiare înregistrate la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere, costurile de tranzacție sunt adăugate la această valoare sau sunt scutite de aceasta. Creanțele comerciale sunt evaluate la prețul tranzacției.

(iii) Categoriile de măsurare a activelor și pasivelor financiare

Conform IFRS 9, Banca își clasifică toate activele financiare, care sunt instrumente de datorie, pe baza modelului de afaceri pentru gestionarea activelor și a termenilor contractuali ale activului, măsurat fie la:

- Costul amortizat, așa cum se explică în Nota 2.5.9.1;
- valoarea justă prin contul de profit sau pierdere (FVPL), așa cum se explică în Nota 27.

Banca clasifică și măsoară portofoliul său derivat și de tranzacționare la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere. Banca poate desemna instrumente financiare la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere, dacă acest lucru elimină sau reduce în mod semnificativ inconsecvențele de măsurare și recunoașterii, așa cum se explică în Nota 27.

Datoriile financiare, altele decât angajamentele de împrumut și garanțiile financiare, sunt evaluate la cost amortizat sau la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere atunci când sunt deținute pentru tranzacționare și instrumente derivate sau desemnarea valorii juste se aplică așa cum se explică în Nota 2.5.6.4.

Note Explicative la Situațiile Financiare

2. Politici de contabilitate (continuare)

2.5 Sumar al politicilor de contabilitate semnificative (continuare)

2.5.6 Active și datorii financiare

2.5.6.1 Împrumuturi de la bănci, credite și avansuri acordate clienților, Investiții financiare la cost amortizat

Conform IFRS 9, Banca măsoară numai *Împrumuturile de la bănci, Creditele și avansurile acordate clienților și Alte investiții financiare la cost amortizat*, dacă sunt îndeplinite ambele condiții:

- Activele financiare sunt deținute în cadrul unui model de afaceri cu scopul de a deține active financiare pentru a colecta fluxurile de trezorerie contractuale
- Termenii contractuali ai activului financiar generează la anumite date la fluxuri de trezorerie care sunt numai plăți de capital și dobânzi aferente valorii principalului datorat.

Detaliile acestor condiții sunt prezentate mai jos.

(i) Evaluarea modelului de afaceri

Banca își determină modelul de afaceri la nivelul care reflectă cel mai bine modul în care gestionează grupurile de active financiare pentru a-și atinge obiectivul de afaceri.

Modelul de afaceri al băncii nu este evaluat în funcție de instrument, ci la un nivel superior al portofoliilor agregate și se bazează pe factori observabili, cum ar fi:

- modul în care performanța modelului de afaceri și a activelor financiare deținute în cadrul aceluși model de afaceri sunt evaluate și raportate personalului-cheie de conducere al entității;
- riscurile care afectează performanța modelului de afaceri (și activele financiare deținute în cadrul aceluși model de afaceri) și, în special, modul în care sunt gestionate aceste riscuri;
- modul de compensare a managerilor afacerii (de exemplu, dacă compensația se bazează pe valoarea justă a activelor gestionate sau pe fluxurile de numerar contractate colectate).

Frecvența, valoarea și calendarul anticipat al vânzărilor sunt, de asemenea, aspecte importante ale evaluării Băncii.

Evaluarea modelului de afaceri se bazează pe scenarii rezonabile așteptate, fără a lua în calcul scenariile bazate pe "cel mai pesimist scenariu" sau "scenariul de stres". Dacă fluxurile de trezorerie după recunoașterea inițială sunt realizate într-un mod diferit de așteptările inițiale ale băncii, Banca nu modifică clasificarea activelor financiare rămase deținute în acest model de afaceri, dar încorporează astfel de informații atunci când evaluează active financiare nou create sau recent achiziționate în viitor.

(ii) Testul SPPI

Ca următorul pas a procesului de clasificare, Banca evaluează clauzele contractuale financiare pentru a identifica dacă se îndeplinesc condițiile testului SPPI.

În scopul aplicării testului, "principalul" este considerat ca valoarea justă a activului financiar la recunoașterea inițială și se poate schimba pe întreaga durată de viață a activului financiar (de exemplu, dacă există rambursări ale principalului sau amortizarea primei / scăderii).

Cele mai importante elemente de dobânzi din cadrul unui aranjament de împrumut sunt de obicei considerate valoarea în timp a banilor și a riscului de credit. Pentru a efectua evaluarea SPPI, Banca apreciază și consideră factori relevanți, cum ar fi moneda în care este exprimat activul financiar și perioada pentru care este stabilită rata dobânzii. În schimb, termenii contractuali care introduc o minimă expunere la riscuri sau la volatilitatea fluxurilor de trezorerie contractuale care nu au legătură cu un acord de împrumut de bază nu dau naștere fluxurilor de numerar contractuale care reprezintă numai plăți de capital și dobânzi aferente sumei restante. În astfel de cazuri, activul financiar trebuie să fie evaluat la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere (FVPL).

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date... 22/03/23

Note Explicative la Situațiile Financiare

2. Politici de contabilitate (continuare)

2.5 Sumar al politicilor de contabilitate semnificative (continuare)

2.5.6 Active și datorii financiare (continuare)

2.5.6.2 Datorii clienților, datorii băncilor și împrumuturi de la instituții financiare

După recunoașterea inițială, datorii clienților, datorii băncilor și împrumuturi de la instituții financiare sunt ulterior măsurate la costul amortizat. Costul amortizat se calculează luând în considerare orice discount sau primă pentru fondurile emise și costurile care fac parte integrantă din rata dobânzii efective (EIR). Un instrument financiar combinat care conține atât o datorie, cât și o componentă a capitalului propriu este separat la data emiterii.

2.5.6.3 Active și datorii financiare la valoarea justă prin contul de profit și pierdere

➤ Active și Datorii Financiare

Activele financiare și pasivele financiare din această categorie sunt cele care nu sunt deținute pentru tranzacționare și care au fost fie desemnate de conducere la recunoașterea inițială, fie obligatoriu evaluate la valoarea justă în conformitate cu IFRS 9.

Activele financiare și datoriile financiare la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere sunt înregistrate în situația poziției financiare la valoarea justă. Modificările valorii juste sunt înregistrate în contul de profit și pierdere, cu excepția mișcărilor valorii juste a pasivelor desemnate. Astfel de modificări ale valorii juste sunt înregistrate în rezerva de credite prin intermediul altor rezultate globale (OCI) și nu este recunoscut prin profit sau pierdere. Dobânzile încasate sau suportate pe instrumente desemnate la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere sunt acumulate în venituri din dobânzi sau cheltuieli cu dobânzile, utilizând EIR, luând în considerare costurile de reducere / prime și costurile de tranzacționare eligibile care fac parte integrantă din instrument. Dobânda aferentă activelor care trebuie obligatoriu să fie evaluată la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere este înregistrată utilizând rata contractuală a dobânzii. Veniturile din dividende obținute din instrumentele de capitaluri proprii evaluate la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere sunt recunoscute în contul de profit și pierdere ca alte venituri operaționale atunci când a fost obținut dreptul de plată.

➤ Instrumente financiare derivate

- Swap-uri pe valute și swap-uri pe ratele dobânzii

Banca încheie tranzacții de swap valutar și swap pe rata dobânzii ("IRS"). Tranzacția de swap este un acord complex privind schimbul de anumite instrumente financiare, care constă, de obicei, într-un contract la vedere și unul sau mai multe contracte la termen. Swap-urile pe rata dobânzii obligă două părți să schimbe una sau mai multe plăți calculate în raport cu rate ale dobânzii fixe sau cu revizuire periodică, aplicate la o anumită valoare notională a principalului (baza de calcul a dobânzii). Principalul notional este suma la care se aplică ratele dobânzii pentru a determina fluxurile de plăți în cadrul swap-urilor pe rata dobânzii. Aceste sume de principal notional sunt adesea folosite pentru a exprima volumul acestor tranzacții, dar nu sunt schimbate efectiv între contrapartide. Contractele de swap pe rata dobânzii ale Băncii pot fi contracte de acoperire sau contracte deținute pentru tranzacționare.

- Opțiuni de schimb valutar

O opțiune de schimb valutar este un instrument financiar derivat care conferă proprietarului dreptul de a schimba banii denominați într-o monedă în altă monedă la un curs de schimb convenit în prealabil la o dată viitoare specificată. Tranzacția garantează, în schimbul unui comision, un curs de schimb în cel mai rău caz pentru cumpărarea la termen a unei valute în schimbul altei valute. Aceste opțiuni protejează împotriva mișcărilor valutare nefavorabile, păstrând în același timp capacitatea de a participa la mișcări favorabile.

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
Signed.....
Date..... 22/03/23

Note Explicative la Situațiile Financiare

2. Politici de contabilitate (continuare)

2.5 Sumar al politicilor de contabilitate semnificative (continuare)

2.5.6.4 Garanții financiare, acreditive și angajamente de credit neutilizate

Banca emite garanții financiare, acreditive și angajamente de creditare.

Garanțiile financiare sunt recunoscute inițial în situațiile financiare (prin provizionare) la valoarea justă, fiind prima primită.

Ulterior recunoașterii inițiale, obligațiunea Băncii pentru fiecare garanție se măsoară la cea mai mare dintre valoarea recunoscută inițial minus amortizarea cumulată recunoscută în contul de profit și pierdere, și - în conformitate cu IFRS 9 - o prevedere ECL astfel cum este prevăzut în nota 25.1.1. Primele primite sunt recunoscute în contul de profit și pierdere la venituri nete din comisioane calculate liniar pe întreaga durată a garanției.

Obligațiunile de acordare a creditelor și acreditivelor sunt angajamente în cadrul cărora, pe durata angajamentului, Banca este obligată să furnizeze clientului un împrumut cu termeni prestabiliți. Aceste contracte, conform IFRS 9, se încadrează în domeniul de aplicare al cerințelor ECL.

Valoarea contractuală nominală a garanțiilor financiare, a scrisorilor de garanții și a angajamentelor de creditare, în cazul în care împrumutul a fost acordat în condiții de piață, nu sunt înregistrate în situația poziției financiare. Valorile nominale ale acestor instrumente împreună cu ECL-urile corespunzătoare sunt prezentate în Nota 25.1.

2.5.7 Reclasificarea activelor și a obligațiilor financiare

Banca nu reclasifică activele financiare după recunoașterea inițială, cu excepția circumstanțelor excepționale în care Banca procură, elimină sau întrerupe o linie de activitate. Datoriile financiare nu sunt niciodată reclasificate.

2.5.8 Derecunoașterea activelor și a obligațiilor financiare

2.5.8.1 Derecunoaștere datorită modificării substanțiale a termenilor și condițiilor

Banca derecunoaște un activ financiar, cum ar fi un împrumut acordat unui client, atunci când termenii și condițiile au fost renegociate în măsura în care, în mod substanțial, acesta devine un nou împrumut, diferența fiind recunoscută drept câștig sau pierdere de derecunoaștere, în măsura în care o pierdere din depreciere nu a fost deja înregistrată. Creditele noi recunoscute sunt clasificate ca etapa 1 pentru evaluarea ECL, cu excepția cazului în care noul împrumut este emis depreciat (considerat POCI).

La evaluarea termenilor privind derecunoașterea unui împrumut acordat clientului, Banca ia în considerație și următorii factori:

- Modificarea valutei împrumutului;
- Introducerea unei caracteristici de capital propriu;
- Modificarea contrapartidei;
- Dacă modificarea este de așa natură încât instrumentul nu mai îndeplinește criteriul SPPI.

Dacă modificarea nu are ca rezultat fluxuri de numerar care sunt substanțial diferite, modificarea nu duce la derecunoaștere. Pe baza modificării fluxurilor de numerar actualizate la EIR inițial, Banca înregistrează un câștig sau o pierdere din modificare, în măsura în care o pierdere din depreciere nu a fost deja înregistrată. Pentru datoriile financiare, Banca consideră modificarea substanțial bazându-se pe factori calitativi și dacă rezultă ca diferența între valoarea prezentă ajustată actualizată și valoarea contabilă inițială a datoriei financiare este mai mare de zece procente. Pentru activele financiare, această evaluare se bazează pe factori calitativi.

FOR IDENTIFICATION PURPOSES

ERNST & YOUNG

Signed.....

Date.....

22/03/23

Note Explicative la Situațiile Financiare

2. Politici de contabilitate (continuare)

2.5 Sumar al politicilor de contabilitate semnificative (continuare)

2.5.8 Derecunoașterea activelor și a obligațiilor financiare (continuare)

2.5.8.2 Derecunoaștere alta decât pentru modificarea substanțială a termenilor și condițiilor

(i) Active financiare

Un activ financiar (sau, dacă este cazul, o parte a unui activ financiar sau a unei părți a unui grup de active financiare similare) este derecunoscut atunci când drepturile contractuale asupra fluxurilor de numerar din activul financiar au expirat. De asemenea, Banca derecunoaște activul financiar dacă și-a transferat activul financiar, iar transferul se califică pentru derecunoaștere.

Banca a transferat activul financiar dacă și numai dacă:

- Banca și-a transferat drepturile contractuale pentru a primi fluxuri de numerar din activul financiar;
Sau
- Își păstrează drepturile asupra fluxurilor de trezorerie, dar și-a asumat obligația de a plăti integral fluxurile de trezorerie primite fără întârziere semnificativă unei terțe părți în cadrul unui acord "pass-through".

Aranjamentele "pass-through" sunt tranzacții în care banca își păstrează drepturile contractuale de a primi fluxurile de numerar ale unui activ financiar ("activul inițial"), dar își asumă o obligație contractuală de a plăti fluxurile de trezorerie către una sau mai multe entități ("eventual beneficiari"), atunci când sunt îndeplinite următoarele condiții:

- Banca nu are obligația de a plăti sumele către eventualii beneficiari, cu excepția cazului în care a colectat sume echivalente din activul inițial, excluzând avansurile pe termen scurt, cu dreptul la recuperarea integrală a sumei împrumutate plus dobânda acumulată la ratele de piață;
- Banca nu poate vinde sau gaja activul inițial, altfel decât asigurarea eventualilor destinatari;
- Banca trebuie să restituie fluxurile de numerar pe care le colectează în numele eventualilor beneficiari fără întârzieri semnificative.

În plus, Banca nu are dreptul să reinvestească astfel de fluxuri de numerar, cu excepția investițiilor în numerar sau echivalente de numerar, inclusiv dobânda câștigată, în perioada cuprinsă între data colectării și data remiterii necesare către eventualii beneficiari.

Un transfer se califică pentru derecunoaștere numai dacă:

- Banca a transferat în mod substanțial toate riscurile și beneficiile activului;
Sau
- Banca nu a transferat și nici nu a păstrat în mod substanțial toate riscurile și beneficiile activului, dar a transferat controlul activului

Banca consideră transferul controlului dacă și numai dacă cesionarul are capacitatea practică de a vinde activul în întregime către o terță parte neafiliată și este capabil să-și exercite această capacitate în mod unilateral și fără a impune restricții suplimentare asupra transferului.

Atunci când Banca nu a transferat și nici nu a păstrat în mod substanțial toate riscurile și beneficiile și a păstrat controlul asupra activului, activul continuă să fie recunoscut numai în măsura implicării continue a băncii, caz în care banca recunoaște și o datorie asociată. Activele transferate și datoria asociată sunt evaluate pe o bază care reflectă drepturile și obligațiile pe care Banca le-a păstrat. Implicarea continuă care ia forma unei garanții asupra activului transferat este evaluată la valoarea cea mai mică dintre valoarea contabilă inițială a activului și suma maximă a contravalorii pe care Banca ar putea fi obligată să o plătească.

Dacă implicarea continuă ia forma unei opțiuni emise sau achiziționate (sau ambelor) asupra activului transferat, implicarea continuă se măsoară la costul pe care Banca ar trebui să îl plătească la răscumpărare. În cazul unei opțiuni de vânzare asupra unui activ care este evaluat la valoarea justă, implicarea continuă a entității este limitată la valoarea mai mică a valorii juste a activului transferat și prețul de exercitare al opțiunii.

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date..... 22/03/23

Note Explicative la Situațiile Financiare

2. Politici de contabilitate (continuare)

2.5 Sumar al politicilor de contabilitate semnificative (continuare)

2.5.8 Derecunoașterea activelor și a obligațiilor financiare (continuare)

2.5.8.2 Derecunoaștere alta decât pentru modificarea substanțială a termenilor și condițiilor (continuare)

(ii) Datorii financiare

O datorie financiară este derecunoscută atunci când obligația datorată este debitoare, anulată sau expiră. În cazul în care o datorie financiară existentă este înlocuită de o altă obligație financiară de la același creditor în termeni substanțial diferiți sau dacă condițiile unei datorii existente sunt modificate substanțial, un astfel de schimb sau modificare este tratată ca o derecunoaștere a datoriei inițiale și recunoașterea unui nou pasiv. Diferența dintre valoarea contabilă a datoriei financiare inițiale și cea plătită este recunoscută în profit sau pierdere.

2.5.9 Deprecierea activelor financiare

2.5.9.1 Active financiare la cost amortizat

Această categorie include datorii de la bănci, împrumuturi și avansuri către clienți, precum și instrumente de datorie la cost amortizat.

În scopul evaluării colective a deprecierii, activele financiare sunt grupate pe baza sistemului intern de clasificare a creditului Băncii, care ia în considerare caracteristicile riscului de credit, precum tipul activului, industria, locația geografică, tipul garanției, statutul scadențelor și alți factori relevanți.

Fluxurile de numerar viitoare pentru un grup de active financiare evaluate în mod colectiv pentru depreciere sunt estimate în baza pierderilor istorice ale activele cu caracteristici de risc de credit similare cu cele din grup.

Banca a dezvoltat o metodologie de evaluare a deprecierii împrumuturilor și avansurilor, care se bazează pe informații istorice de trei ani privind calendarul și sumele viitoarelor fluxuri de numerar preconizate. Banca examinează în mod regulat metodologia și ipotezele utilizate pentru estimarea fluxurilor de numerar viitoare pentru a reduce orice diferențe între estimările pierderilor și pierderea reală.

(i) Prezentarea generală a principiului pierderilor de credit așteptate (ECL)

Banca înregistrează provizioane pentru pierderile de credit așteptate pentru toate împrumuturile și alte active financiare de datorie care nu sunt deținute la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere, împreună cu angajamente de împrumut și contracte de garanție financiară, denumite „instrumente financiare”.

Provizionul ECL se bazează pe pierderile de credit așteptate să apară de-a lungul duratei de viață a activului (pierdere creditului preconizată pe viață sau LTECL), cu excepția cazului în care nu a existat o creștere semnificativă a riscului de credit de la recunoaștere inițială, caz în care, provizionul se bazează pe pierderea de credit așteptată celor 12 luni (12mECL). Politicile Băncii pentru a determina dacă a existat o creștere semnificativă a riscului de credit sunt stabilite în Nota 28.2.

ECL de 12 luni (12mECL) este partea LTECL care reprezintă ECL-urile ce rezultă din evenimentele implicite ale unui instrument financiar care sunt posibile în termen de 12 luni de la data raportării.

Coeficientul PD, atât pentru LTECL, cât și pentru 12 mECL sunt calculate pe bază colectivă (descrierea criteriilor care determină calculul ECL pe bază colectivă sau individuală este prezentată în Nota 28), în funcție de natura portofoliului al instrumentelor financiare.

Valoarea evaluată colectiv, pentru coeficientului de depreciere LGD, este estimată pe baza experienței istorice de pierdere sau recuperare observată.

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date 22/03/23.....

Note Explicative la Situațiile Financiare

2. Politici de contabilitate (continuare)

2.5 Sumar al politicilor de contabilitate semnificative (continuare)

2.5.9 Deprecierea activelor financiare (continuare)

2.5.9.1 Active financiare la cost amortizat (continuare)

Parametrii de calcul colectiv ECL iau în considerare situația actuală și impactul informațiilor prospective (ținând cont de așteptările legate de evoluția indicatorilor macroeconomici), așa cum este descris în nota 28.2.

În sensul prevederilor specifice calculate pentru contrapărțile evaluate individual care sunt declarate "în default", Banca evaluează fluxul de trezorerie care se așteaptă să se redreseze din activitatea clientului (dacă există o activitate care generează fluxuri de numerar) sau prin exercitarea garanțiilor și colaterali. Fluxurile de numerar așteptate sunt împărțite în timp, astfel încât valoarea acestora să fie actualizată la momentul închiderii provizioanelor. Partea neacoperită a expunerii prin recuperări estimate este provizionată.

Banca a stabilit o metodologie pentru a efectua o evaluare, la sfârșitul fiecărei perioade de raportare, dacă riscul de credit al unui instrument financiar a crescut semnificativ de la recunoașterea inițială, luând în considerare modificarea riscului de neplată care survine pe durata de viață rămasă a instrumentului financiar.

Pe baza procesului de mai sus, Banca își grupează împrumuturile în Etapa 1, Etapa 2 și Etapa 3, după cum urmează:

- Etapa 1: când împrumuturile sunt recunoscute pentru prima dată, Banca recunoaște un provizion bazat pe 12mECL. Etapa 1 include, de asemenea, facilități în care riscul de credit s-a îmbunătățit și împrumutul a fost reclasificat din alte etape.
- Etapa 2: Atunci când un împrumut a prezentat o creștere semnificativă a riscului de credit de la origine, Banca înregistrează un provizion pentru LTECL. Etapa 2 include, de asemenea, facilități în care riscul de credit s-a îmbunătățit și împrumutul a fost reclasificat din Etapa 3.
- Etapa 3: Împrumuturi considerate "în default" sau credite depreciate. Banca înregistrează provizion pentru LTECL.
- POCI: Această categorie este utilizată pentru active financiare care sunt depreciate la recunoașterea inițială. Activele POCI sunt înregistrate la valoarea justă la recunoașterea inițială iar veniturile din dobânzi sunt recunoscute ulterior pe baza unui EIR ajustat la credit. ECL-urile sunt recunoscute sau eliberate numai în măsura în care există o modificare ulterioară a pierderilor de credit anticipate.

Banca înregistrează provizion pentru ECL de 12 luni și LT ECL.

Metodologia aplicată pentru calcularea provizioanelor pentru elementele din afara bilanțului (angajamente de în garanții financiare, acreditive documentare) este similară cu cea utilizată pentru activele financiare evaluate la costul amortizat (credite și avansuri, inclusiv leasing). Expunerea la riscul de nerambursare pentru elementele din afara bilanțului este calculată ținând cont de CCF (factor de conversie a creditelor).

Acest lucru este explicat în Notele 28.2 și 25.

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date 22/03/23

Note Explicative la Situațiile Financiare

2. Politici de contabilitate (continuare)

2.5 Sumar al politicilor de contabilitate semnificative (continuare)

2.5.9 Deprecierea activelor financiare (continuare)

2.5.9.1 Active financiare la cost amortizat (continuare)

(ii) Calculul de ECL

Banca calculează ECL pe baza unor scenarii cu probabilitate ponderată pentru a măsura deficitul de numerar așteptat, cu discount la o valoare apropiată de EIR. Un deficit de numerar reprezintă diferența dintre fluxurile de numerar datorate unei entități în conformitate cu contractul și fluxurile de trezorerie pe care entitatea se așteaptă să le primească.

Tehnica calculului de ECL este prezentată mai jos. Elementele cheie sunt următoarele:

- PD: probabilitatea de neîndeplinire a obligațiilor este o estimare a probabilității de neplată într-un orizont de timp dat;
- EAD: expunerea de default este baza pentru provizionare;
- LGD: pierderea determinată este o estimare a pierderii care apare în cazul în care se produce o neîndeplinire a obligațiilor la un moment dat. Se bazează pe recuperări istorice;
- FL: coeficientul Forward Looking este un coeficient utilizat la calibrarea PD care ia în considerare așteptările legate de evoluția indicatorilor macroeconomici;
- CCF: factorul de conversie a fluxului de numerar utilizat pentru estimarea EAD pentru angajamentele și contingentele extrabilanțiere, care fac obiectul calculului ECL.

Elementele cheie pentru calculul ECL sunt explicate în notele 28.2.

Conceptul de PD este explicat în nota 28.2.

Tehnicile metodei ECL sunt sumarizate mai jos:

Etapă 1:

Coeficientul 12mECL este calculat ca o parte a LTECL care reprezintă ECL-urile ce rezultă din evenimentele implicite pe un instrument financiar care sunt posibile în termen de 12 luni de la data raportării. Banca calculează alocarea de 12 mECL bazată pe așteptarea apariției stării de nerambursare pe parcursul a 12 luni de la data de raportare. Aceste probabilități de default așteptate, ajustate cu FL, sunt aplicate la EAD (expunerea de default) și înmulțite cu LGD.

Etapă 2:

Atunci când un împrumut a înregistrat o creștere semnificativă a riscului de credit de la asumarea expunerii, Banca înregistrează un provizion pentru LTECL. Tehnica este similară celei explicate mai sus, cu excepția PD-urilor, care sunt estimate pe durata de viață a instrumentului.

Etapă 3:

Pentru împrumuturile considerate ca fiind credite depreciate (așa cum sunt definite în Nota 28.2), Banca recunoaște pierderile de credit așteptate pentru aceste împrumuturi. Metoda este similară celei pentru activele din etapa 2, cu valoarea PD stabilită la 100%.

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date.....22/03/23

Note Explicative la Situațiile Financiare

2. Politici de contabilitate (continuare)

2.5 Sumar al politicilor de contabilitate semnificative (continuare)

2.5.9 Deprecierea activelor financiare (continuare)

2.5.9.1 Active financiare la cost amortizat (continuare)

(iii) Carduri de credit și alte facilități de revolving

Oferta de produse a băncii include o varietate de facilități pentru descoperiri de cont și cardurile retail, pentru care Banca are dreptul de a anula și / sau reduce facilitățile cu o perioadă de notificare specificată în contractul de împrumut. Banca nu își limitează expunerea la pierderi la credite în perioada de notificare contractuală și calculează ECL pe o perioadă de valabilitate a acordului de facilități în conformitate cu regulile prezentate în Nota 28.2.7 de mai sus.

(iv) Informații prospective (FL)

Pentru a evalua coeficientul FL, Banca a determinat corelația dintre dinamica principalilor indicatori macroeconomici și evoluția probabilității interne de nerambursare (PD), estimând ulterior PD pentru orizontul de timp 2022-2024.

În modelele sale ECL, Banca se bazează pe o gamă largă de informații privind indicatorii economici, cum ar fi:

- Produsul intern brut (PIB), creșterea y-o-y (prețuri reale);
- Inflația (date e-o-y);
- Cursul de schimb EUR / MDL (date e-o-y);
- Rata șomajului (date e-o-y) - sursă FMI.

Datele istorice pentru acești indicatori au fost colectate din surse oficiale; cifrele prognozate au fost preluate din raportul FMI, din datele incluse în cadrul bugetar pe termen mediu al țării (2022-2024) și din estimările bugetare interne (curs de schimb pentru EUR / USD).

Indicatorii și modelele utilizate pentru calcul ECL nu întotdeauna pot să cuprindă toate caracteristicile pieței la data situațiilor financiare. Pentru a reflecta acest lucru, ajustările calitative sau suprapunerile sunt adesea făcute ca ajustări temporare atunci când aceste diferențe sunt material semnificative. Informații detaliate despre datele utilizate cât și analiza sensibilității sunt furnizate în Nota 28.2.

2.5.9.2 Credite restructurate și renegociate

Banca face uneori concesiuni sau modificări la termenii originali ai împrumuturilor ca răspuns la dificultățile financiare ale împrumutatului, mai degrabă decât să ia în posesie sau să impună în alt mod colectarea garanțiilor.

Banca consideră un împrumut restructurat în cazul în care astfel de concesiuni sau modificări sunt furnizate ca urmare a dificultăților financiare prezente sau așteptate ale împrumutatului, iar Banca nu ar fi fost de acord cu acestea dacă împrumutatul ar fi fost financiar sănătos. Indicatorii dificultăților financiare includ neîndeplinirea obligațiilor contractuale sau îngrijorări semnificative ridicate de unitatea front office sau Departamentul de Management al Riscului. Concesiunile acordate pot implica prelungirea termenelor de plată și acordarea noilor condiții de împrumut.

Politica băncii este de a monitoriza împrumuturile restructurate pentru a se asigura că viitoarele plăți vor continua să aibă loc. Statutul de „restructurat” definește starea de risc a tranzacției, indicator care ar trebui examinat la nivel tranzacțional. Dacă se aplică o măsură de restructurare, tranzacția dobândește statutul de Restructurat Neperformant sau Restructurat Performant, cu excepția renegocierii comerciale.

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date.....22/03/23

Note Explicative la Situațiile Financiare

2. Politici de contabilitate (continuare)

2.5 Sumar al politicilor de contabilitate semnificative (continuare)

2.5.9 Deprecierea activelor financiare (continuare)

2.5.9.2 Credite restructurate și renegociate (continuare)

Expunerea dobândește statutul de expunere neperformantă (Non-Performing Forborne) în cazul în care expunerea este neperformantă sau depreciată în urma restructurării. Pentru segmentul Întreprinderi: în cazul în care, după restructurare, se poate aștepta o pierdere semnificativă a VAN (1%) din partea expunerii (în comparație cu fluxul de numerar inițial). Se stabilește printr-o decizie individuală dacă există o pierdere semnificativă a VAN. Starea de nerambursare neperformantă este atribuită în cazul în care o expunere cu stare de nerambursare performantă devine neperformantă sau depreciată. O expunere neperformantă cu statut suspensiv dobândește din nou statutul de neperformantă după ce a dobândit statutul de suspensivă performantă, în cazul în care, în timpul perioadei de urmărire devine scadentă de peste 30 de zile sau este restructurată în mod repetat.

Expunerea dobândește statutul Performing Forborne atunci când condițiile neperformant forborne nu există și expunerea îndeplinește condițiile după restructurare, nu a existat o întârziere mai mare de 30 de zile în ultimul an și în ultimul an nu există factori care indică nerambursare iar banca nu consideră probabil, din alte motive, ca debitorul să nu își îndeplinească integral obligațiile de credit, în conformitate cu graficul de rambursare valabil stipulat în contractul de restructurare, fără a realiza garanția.

Creditele restructurate neperformante sunt clasificate în Etapa 3 pentru cel puțin 12 luni. După aceea, va avea o perioadă de probă minimă de 24 de luni, timp în care orice întârziere mai mare de 30 de zile va duce la clasificarea în S3. Împrumuturile restructurate performante sunt clasificate în etapa 2 pentru o perioadă de probă de cel puțin 24 de luni, timp în care, condițiile neperformantelor restructurate nu se atestă.

Pentru ca împrumutul să fie reclasificat în afara categoriei "restructurate" forborne, clientul trebuie să îndeplinească toate criteriile următoare:

- Toate facilitățile sale trebuie considerate a fi performante;
- A trecut perioada de probă de doi ani de la data la care contractul restructurat a fost considerat performant;
- Pe parcursul a 1 an de la perioada de probă a fost efectuată o rambursare semnificativă;
- Clientul nu are nici un contract care să depășească 30 de zile de întârziere.

Împrumuturile restructurate pentru care a fost făcută o renegociere comercială (necesară pentru dezvoltarea relației de afaceri cu clientul) nu sunt considerate restructurate și sunt tratate ca fiind "Forborne". Renegocierea comercială se referă la modificarea ratei dobânzii, la înlocuirea garanției sau la orice alt eveniment în care Banca are posibilitatea de a refuza această renegociere (ceea ce înseamnă că este agreată în mod voluntar de către Bancă) cu orice impact asupra activității clientului. Modificarea oricărei condiții inițiale a împrumuturilor este considerată renegociere comercială numai în cazul în care clientul este tratat ca performant, în ultimele trei luni nu a fost înregistrată o întârziere mai mare de 30 de zile, iar contrapartea îndeplinește toate criteriile băncii care urmează să fie creditată. Toate celelalte schimbări sunt considerate ca restructurate.

Atunci când acesta este posibil, Banca tinde spre restructurarea creditelor, mai mult decât spre luare în posesiune a garanțiilor. Aceasta poate implica extinderea acordurilor de plată și contractarea condițiilor noi de rambursare a creditului. Conducerea revizuieste permanent creditele renegociate pentru a se asigura că toate condiții sunt respectate și plățile viitoare vor avea loc cu gradul înalt de probabilitate. Creditele renegociate rămân să fie evaluate pentru depreciere, individual sau colectiv.

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date.....22/03/23.....

Note Explicative la Situațiile Financiare

2. Politici de contabilitate (continuare)

2.5 Sumar al politicilor de contabilitate semnificative (continuare)

2.5.9.3 Îmbunătățirea creditului: evaluarea gajurilor și garanțiile financiare

Banca acceptă gajurile, pentru reducerea riscurilor aferente activelor sale financiare. În calitate de gaj pot fi acceptate active de diversă natură: numerar, valori mobiliare, acreditive/garanții, imobil, creanțe, stocuri, alte active nefinanciare. Valoarea justă a gajului în general este evaluată la valoarea minimă, la inițiere și periodic conform normelor interne, iar altele tipuri de gaj, spre exemplu, numerar sau unele valori mobiliare sunt evaluate zilnic.

În măsura posibilului, Banca utilizează date de pe piețele active pentru evaluarea activelor financiare deținute ca garanție. Garanția nefinanciară, precum bunurile imobile, este evaluată pe baza datelor furnizate de terți, cum ar fi companiile de evaluare și alte surse independente.

2.5.9.4 Reposedarea garanției

Politica Băncii este de a determina dacă un activ reposedat poate avea cea mai bună utilizare pentru operațiunile sale interne sau dacă ar trebui vândut. La recunoașterea inițială, activele reposedate sunt evaluate și contabilizate în conformitate cu politicile aplicabile pentru categoriile de active relevante. Activele pentru care se stabilește că vânzarea este o opțiune mai bună sunt transferate în categoria activelor deținute în vederea vânzării la valoarea lor justă (în cazul activelor financiare) și la valoarea justă minus costul de vânzare pentru activele nefinanciare la data preluării, în conformitate cu politica Băncii.

Activele reposedate sunt evaluate la valoarea cea mai mică dintre valoarea contabilă și valoarea justă minus costurile de vânzare. Acestea sunt reflectate în bilanț în conformitate cu Planul de conturi al evidenței contabile în bănci și alte instituții financiare din Republica Moldova.

În cursul normal al activității sale, Banca Nu recuperează proprietăți sau alte active în portofoliul sau sau alte active din portofoliul său. Pe parcursul anului 2022, Banca nu a recuperat active de la clienții săi.

2.5.9.5 Anularea datoriei

Activele financiare sunt casate parțial sau în totalitate numai atunci când Banca a încetat să continue recuperarea și activul este acoperit integral de provizioane. Orice recuperare ulterioară este creditată la cheltuielile cu pierderile din credite. Detalii privind politica de casare sunt prezentate în Nota 25.

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date 22/03/23

Note Explicative la Situațiile Financiare

2. Politici de contabilitate (continuare)

2.5 Sumar al politicilor de contabilitate semnificative (continuare)

2.5.9.6 Mijloace bănești și echivalentele lor

Mijloacele bănești și echivalentele lor cuprind soldurile de mijloace bănești în numerar, mijloacele bănești în tranzit și mijloacele bănești din bancomate.

În scopuri de raportare a fluxurilor de mijloace bănești, mijloacele bănești și echivalentele lor cuprind: soldurile de mijloace bănești în numerar, mijloacele bănești depuse la Banca Națională a Moldovei, conturile Nostro în bănci, mijloacele bănești plasate în BNM și alte bănci, cu o scadență inițială mai mică de 90 de zile și investițiile de trezorerie pe termen scurt cu o scadență mai mică de 90 de zile.

2.5.9.7 Imobilizări corporale

Imobilizările corporale sunt înregistrate la cost, cu excepția costurilor construrilor întreținerilor zilnice minus valoarea uzurii acumulate și pierderile din depreciere. Schimbările în durata utilă de viață sunt contabilizate prin schimbarea perioadei de amortizare sau metodei după caz și tratate ca modificări ale estimărilor contabile.

Activele cu drept de utilizare sunt prezentate în situația financiară împreună cu bunurile și echipamentele. Activele cu drept de utilizare sunt amortizate liniar în funcție de durata contractului de închiriere.

Uzura este calculată prin metoda liniară pentru a deprecia costurile imobilizărilor corporale și valorilor lor reziduale în baza duratei de funcționare utilă estimată. Pentru terenuri nu este calculată uzura. Duratele estimate de funcționare utilă sunt următoarele:

- Clădiri: 40-56 de ani
- Vehicule: 5-7 ani
- Computere: 4-5 ani
- Echipament: 5-15 ani
- Mobilier și echipament de birou: 2.5-15 ani

Imobilizările corporale sunt derecunoscute la ieșirea acestora sau când nu se mai așteaptă niciun beneficiu din utilizarea sau cedarea acestora. Orice câștig sau pierdere care rezultă din derecunoașterea unui activ (calculată ca fiind diferența dintre încasările nete la cedare și valoarea contabilă a activului) este recunoscută în contul de profit și pierdere în *Alte venituri din exploatare* în anul în care activul este derecunoscut.

2.5.9.8 IFRS 16 Leasing

IFRS 16 stabilește principiile pentru recunoașterea, măsurarea, prezentarea și dezvăluirea contractelor de leasing pentru ambele părți ale contractului, adică clientul („locatar”) și furnizorul („locator”). Noul standard solicită locatarilor să recunoască majoritatea contractelor de leasing în situațiile financiare. Locatarii au un model de contabilitate unic pentru toate contractele de închiriere, cu anumite scutiri.

Banca stabilește la începutul contractului dacă acesta este sau conține un leasing. Cu alte cuvinte, dacă contractul transmite dreptul de a controla utilizarea unui activ identificat pentru o perioadă de timp în schimbul unei contracvalori.

Note Explicative la Situațiile Financiare

2. Politici de contabilitate (continuare)

2.5 Sumar al politicilor de contabilitate semnificative (continuare)

2.5.9.8 IFRS 16 Leasing (continuare)

➤ Banca în calitate de locatar

Banca aplică o abordare unică de recunoaștere și evaluare pentru toate contractele de leasing, cu excepția contractelor de leasing pe termen scurt și a contractelor de leasing pentru active cu valoare scăzută. Banca recunoaște datoriile de leasing pentru efectuarea plăților de leasing și a activelor din dreptul de utilizare care reprezintă dreptul de utilizare a activelor subiacente.

Activ aferent dreptului de utilizare

Banca recunoaște activele cu drept la utilizare la data începerii contractului de locațiune (adică data la care activul de bază este disponibil pentru utilizare). Activele cu drept de utilizare sunt evaluate la cost, minus orice amortizare acumulată și pierderi din depreciere și ajustată pentru orice reevaluare a datoriilor de leasing. Costul drepturilor de utilizare a activului include valoarea pasivelor recunoscute, costurile directe inițiale suportate și plățile de leasing efectuate înainte sau la data începerii, minus stimulentele de închiriere primite. Activele cu drept de utilizare sunt depreciate liniar pe durata contractului de locațiune. Activele cu drept de utilizare sunt prezentate în Nota 18 Proprietățile, echipamentele și activele cu drept de utilizare sunt supuse deprecierii în conformitate cu politica Băncii, așa cum este descris în Nota 2.5.9.11 Deprecierea activelor nefinanciare.

Obligațiuni de leasing

La data începerii contractului de locațiune, banca recunoaște contractul de leasing ca pasiv evaluat la valoarea actuală a plăților care trebuie efectuate pe întreaga durată a contractului. Plățile de locațiune includ plăți fixe (minus alte plăți) plăți de leasing variabile care depind de un indice sau o rată și sume preconizate să fie plătite în baza garanțiilor la valoare reziduală. Plățile de locațiune includ, de asemenea, prețul de exercițiu al unei opțiuni de cumpărare care este rezonabil de exercitat de către bancă și plățile cu penalități pentru încetarea contractului de locațiune, dacă termenul de locațiune reflectă exercitarea opțiunii de reziliere. Plățile de leasing variabile care nu depind de un indice sau o rată sunt recunoscute drept cheltuieli în perioada în care are loc evenimentul sau condiția care declanșează plata.

➤ Bank în calitate de locator

Un contract de leasing este clasificat drept leasing financiar atunci când termenii și condițiile contractului de leasing transferă în mod substanțial toate riscurile și beneficiile legate de proprietate către locatar. Sumele datorate de chiriași în temeiul unui contract de leasing financiar sunt recunoscute ca creanțe.

Recunoașterea unui contract de leasing se face la data începerii acestuia. Data de începere este data la care activul este pus la dispoziția locatarului pentru utilizare. Investiția brută în contractul de leasing este suma tuturor plăților minime de leasing plus orice valoare reziduală negarantată. Veniturile din leasingul financiar sunt alocate pe parcursul perioadelor contabile pentru a reflecta o rentabilitate periodică constantă a investiției nete rămase la Bancă.

Investiția în contractul de leasing face obiectul normelor de depreciere și derecunoaștere prevăzute de IFRS 9 "Instrumente financiare", astfel cum sunt descrise la notele 2.5.8 și 2.5.9 de mai sus.

Note Explicative la Situațiile Financiare

2. Politici de contabilitate (continuare)

2.5 Sumar al politicilor de contabilitate semnificative (continuare)

2.5.9.9 Imobilizări necorporale

Licențele de soft operațional automatizat achiziționate sunt capitalizate în baza cheltuielilor suportate pentru achiziționarea și darea în exploatare a softurilor corespunzătoare. Aceste cheltuieli sunt amortizate pe baza duratei de viață utilă preconizate de până la 5 ani.

Cheltuielile pentru menținerea programelor de soft operațional automatizat, sunt recunoscute ca cheltuieli pe măsură ce sunt suportate. Cheltuielile ce se referă direct la elaborarea produselor de soft identificabile și unice, ce se află în posesia Băncii și este probabil să genereze beneficii economice ce vor depăși cheltuielile într-un an, sunt recunoscute ca active necorporale. Cheltuielile directe includ remunerarea angajaților responsabili de dezvoltarea softului și o parte corespunzătoare de cheltuieli indirecte. Cheltuielile de dezvoltare a softurilor operaționale automatizate sunt recunoscute ca active și sunt amortizate prin metoda lineară, pe baza duratei de viață utilă de până la 5 ani.

Licențele sunt capitalizate pe baza costurilor de achiziționare a licenței respective. Aceste costuri sunt amortizate pe baza perioadei de valabilitate a licenței (5-20 de ani). Cheltuielile ulterioare aferente activelor necorporale sunt capitalizate doar atunci când majorează beneficiile economice viitoare aferente activelor corespunzătoare. Toate celelalte cheltuieli sunt înregistrate pe măsură ce sunt suportate.

Activul necorporal este derecunoscut la cedare sau atunci când nu sunt așteptate beneficii economice viitoare din utilizarea sau cedarea sa. Orice câștig sau pierdere care apare în urma derecunoașterii activului (calculat ca diferență între veniturile nete din cedare și valoarea contabilă a activului) este inclus în situația profitului sau pierderii.

2.5.9.10 Garanțiile financiare

În cursul activității ordinare banca oferă garanții financiare, care constituie angajamente de a acorda împrumuturi, garanții emise și acreditive. Garanțiile financiare sunt inițial recunoscute în situațiile financiare (în cadrul altor datorii) la valoarea justă, fiind prima încasată. Ulterior recunoașterii inițiale, datoria băncii față de fiecare garanție este evaluată la cea mai mare dintre valoarea recunoscută inițial minus amortizarea cumulată recunoscută în contul de profit și cea mai bună estimare a cheltuielilor necesare pentru stingerea oricărei datorii financiare care rezultă ca urmare a garanției.

Orice creștere a datoriilor legate de garanțiile financiare este înregistrată în contul de profit și pierdere ca Pierdere netă din depreciere a activelor financiare. Prima încasată este recunoscută în contul de profit ca Venit net aferent taxelor și comisioanelor în baza metodei liniare pe perioada de viață a garanției.

2.5.9.11 Deprecierea activelor nefinanciare

Banca evaluează la fiecare dată de raportare dacă există indiciu de depreciere a unui activ. Dacă există indiciu sau dacă este necesară o testare anuală pentru deprecierea unui activ, banca estimează valoarea recuperabilă a activului respectiv. Valoarea recuperabilă a unui activ reprezintă cea mai mare valoare dintre valoarea justă a unui activ sau a unei unități generatoare de numerar minus costurile asociate vânzării și valoarea sa de utilizare. Când valoarea justă a unui activ sau a unei unități generatoare de numerar este mai mare decât valoarea recuperabilă a sa, activul este considerat depreciat și valoarea sa contabilă este scăzută până la valoarea sa recuperabilă.

La evaluarea valorii de utilizare, fluxurile de trezorerie viitoare estimate sunt actualizate la valoarea lor actualizată utilizând o rată înainte de impozitare care să reflecte evaluările curente privind valoarea în timp a banilor și riscurile specifice activului. La determinarea valorii juste minus costurile asociate vânzării sunt luate în considerație tranzacțiile recente de pe piață, dacă există. Dacă nu pot fi identificate astfel de tranzacții este utilizat un model de evaluare adecvat. Aceste calcule sunt coroborate prin multipli de evaluare, prețuri cotate ale acțiunilor pentru filialele listate sau alți indicatori disponibili privind valoarea justă.

Pentru active, la fiecare dată de raportare este efectuată o evaluare a existenței unui indiciu că este posibil ca pierderi din depreciere recunoscute anterior să nu mai existe sau să se fi redus. Dacă există vreun indiciu în acest sens, banca estimează valoarea recuperabilă a activului sau a unității generatoare de numerar.

Note Explicative la Situațiile Financiare

2. Politici de contabilitate (continuare)

Sumar al politicilor de contabilitate semnificative (continuare)

2.5.9.11 Deprecierea activelor nefinanciare (continuare)

O pierdere din deprecieri este reluată dacă și numai dacă s-a produs o modificare a estimărilor utilizate pentru a determina valoarea recuperabilă a activului de la recunoașterea ultimei pierderi din deprecieri. Reluarea este limitată astfel încât valoarea contabilă a activului să nu depășească valoarea sa recuperabilă și nici să nu depășească valoarea contabilă, net de amortizare care ar fi fost determinată în cazul în care în exercițiile anterioare nu ar fi fost recunoscută o pierdere din deprecieri a activului respective. Reluarea este recunoscută în contul de profit și pierdere.

2.5.9.12 Beneficiile angajaților

Beneficiile pe termen scurt ale angajaților Băncii, ce includ salarii, prime, concedii plătite și contribuții de asigurare socială sunt recunoscute ca cheltuieli pe măsură ce sunt suportate. Obligațiile de contribuție la planurile de pensii determinate sunt recunoscute în raportul privind rezultatele financiare, drept cheltuieli pe măsură ce sunt suportate. Banca efectuează plăți, în cursul activității ordinare, în Casa Națională de Asigurări Sociale și Casa Națională de Asigurări Medicale în numele angajaților cu cetățenie moldovenească, pentru pensii, asistență medicală și ajutor de șomaj. Toți angajații Băncii sunt membri și sunt obligați prin lege să facă contribuții determinate (incluse în contribuțiile de asigurare socială) în fondul de pensii al Republicii Moldova (un plan de contribuții definit de stat). Toate contribuțiile relevante în fondul de pensii al Republicii Moldova, sunt recunoscute în raportul privind rezultatele financiare, drept cheltuieli, pe măsură ce sunt suportate. Banca nu mai are alte obligații în acest sens. Banca nu dispune de un program individual de plată a pensiilor, și, în consecință, nu are obligații privind plata pensiilor. Banca nu dispune de nici un alt plan de beneficii determinate sau de un plan de beneficii post-pensionare. Banca nu are obligația să presteze alte servicii foștilor sau actualilor angajați.

2.5.9.13 Provizioane

Provizionul este recunoscut când banca are o obligație curentă (legală sau constructivă), generată de un eveniment anterior, este probabil că pentru decontarea obligației să fie necesară o ieșire de resurse incorporând beneficii economice și valoarea obligației poate fi estimată credibil. Cheltuiala aferentă oricărui provizion este prezentată în contul de profit și pierdere, net de orice rambursare.

În cazul în care efectul valorii în timp a banilor este semnificativ, provizioanele sunt actualizate folosind o rată curentă înainte de impozitare care reflectă, dacă este cazul, riscurile specifice pasivului. Atunci când se utilizează actualizarea, creșterea provizionului datorată trecerii timpului este recunoscută ca un cost financiar.

2.5.9.14 Impozite

(i) Impozitul pe profit curent

Creanțele și datoriile privind impozitul pe profit curent pentru perioada curentă și anii anteriori este evaluat la valoarea care se așteaptă a fi recuperată de la sau plătită către autoritățile fiscale. Ratele de impozitare și legile fiscale utilizate pentru calcularea sumelor sunt acelea care sunt adoptate sau în mare măsură adoptate la data de raportare.

(ii) Impozitul amânat

Impozitul amânat este prezentat aplicând metoda pasivului privind diferențele temporare dintre bazele de impozitare ale activelor și datoriilor și valoarea contabilă a acestora în scopul raportării financiare la data de raportare. Datoriile privind impozitul amânat sunt recunoscute pentru toate diferențele temporare impozabile, cu excepția:

- Cazului în care datoria privind impozitul amânat provine din recunoașterea inițială a fondului comercial sau a unui activ sau a unei datorii nete într-o tranzacție care nu este o combinație de întreprinderi și, la data tranzacției, nu afectează nici profitul contabil, nici profitul sau pierderea impozabilă.

Note Explicative la Situațiile Financiare

2. Politici de contabilitate (continuare)

2.5 Sumar al politicilor de contabilitate semnificative (continuare)

2.5.9.14 Impozite (continuare)

(ii) *Impozitul amânat (continuare)*

- În cazul diferențelor temporare impozabile aferente investițiilor în filiale, unde se poate controla momentul inversării diferențelor temporare și este probabil ca diferențele temporare să nu se inverseze în viitorul previzibil.

Creanțele privind impozitul amânat sunt recunoscute pentru diferențele temporare deductibile asociate investițiilor în filiale numai în măsura în care este probabil ca diferențele temporare să se inverseze în viitorul previzibil și profitul impozabil să fie disponibil pentru care pot fi utilizate diferențele temporare.

Valoarea contabilă a creanțelor privind impozitul amânat este revizuită la fiecare dată de raportare și redusă în măsura în care nu mai este probabil să fie disponibil suficient profit impozabil pentru a permite utilizarea beneficiului unei părți a creanței privind impozitul amânat sau al totalității acesteia. Creanțele nerecunoscute privind impozitul amânat sunt reevaluate la fiecare dată de raportare și se recunosc în măsura în care a devenit probabil faptul că profitul impozabil viitor va permite recuperarea creanței privind impozitul amânat.

Creanțele și datoriile privind impozitul amânat sunt evaluate la ratele de impozitare preconizate a fi aplicabile pentru perioada în care activul este realizat sau datoria este decontată, pe baza ratelor de impozitare (și a legilor fiscale) care au fost adoptate sau în mare măsură adoptate până la data de raportare.

Impozitul curent și impozitul amânat aferent elementelor recunoscute direct în capitalurile proprii sunt, de asemenea, recunoscute în capitalurile proprii și nu în contul de profit.

Creanțele și datoriile privind impozitul amânat sunt compensate dacă există un drept legal de compensare a creanțelor privind impozitul curent cu datoriile privind impozitul de profit curent și impozitele amânate ale aceiași entități impozabile și la aceeași autoritate fiscală.

Începând cu 1 ianuarie 2012 rata impozitului pe profit este de 12%.

2.5.9.15 Acțiuni ordinare

Acțiunile ordinare achiziționate de bancă sunt deduse din capitalul propriu. Costurile suplimentare direct atribuite emisiunii acțiunilor ordinare și opțiunilor acționare, sunt recunoscute ca o deducere din capitalul propriu, net de orice efecte fiscale.

2.5.9.16 Dividende și acțiuni ordinare

Dividendele și acțiunile ordinare sunt recunoscute ca datorii și recunoscute ca deducere din capitalul propriu în cazul când se aprobă de acționarii băncii. Costurile suplimentare direct atribuibile emiterii acțiunilor obișnuite și a opțiunilor de acțiuni sunt recunoscute ca o deducere din capitaluri proprii, fără orice efect fiscal.

Dividendele anuale aprobate după data de raportare sunt dezvăluite ca eveniment după perioada de raportare.

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date..... 22/03/23

Note Explicative la Situațiile Financiare

2. Politici de contabilitate (continuare)

2.5 Sumar al politicilor de contabilitate semnificative (continuare)

2.5.9.17 Rezerve de capital

Rezervele reflectate în capital în pozițiile financiare ale băncii includ: rezerve generale și prudențiale care sunt impuse de legislație.

2.5.9.18 Rezultat pe acțiune

Banca prezintă datele pe rezultatul de bază și diluat pe acțiune ("RPA") pentru acțiunile sale ordinare. RPA de bază se calculează prin împărțirea profitului sau pierderii atribuibile acționarilor ordinari ai Băncii la media ponderată a numărului acțiunilor ordinare în circulație pe parcursul perioadei. RPA diluat se determină prin ajustarea profitului sau pierderii atribuibile acționarilor ordinari și media ponderată a numărului de acțiuni ordinare în circulație pentru efectul tuturor acțiunilor ordinare potențiale diluate ce cuprind note convertibile și opțiuni pe acțiuni acordate angajaților.

Note Explicative la Situațiile Financiare

2. Politici de contabilitate (continuare)

2.6 Standarde emise, dar care nu sunt încă în vigoare și nu au fost adoptate anticipat

- **IFRS 17: Contracte de asigurare**

Amendamentele intră în vigoare pentru perioadele anuale care încep la sau după 1 ianuarie 2023, fiind permisă adoptarea anticipată permisă, cu condiția ca entitatea să aplice, de asemenea, IFRS 9 *Instrumente financiare* la sau înainte de data la care aplică pentru prima dată IFRS 17. Acesta este un nou standard de contabilitate pentru contractele de asigurare, care acoperă recunoașterea, măsurarea și cerințe de prezentare. IFRS 17 se aplică tuturor tipurilor de contracte de asigurare emise, precum și anumitor garanții și instrumente financiare cu participare discreționară. Banca nu emite contracte în domeniul de aplicare al IFRS 17; prin urmare, aplicarea sa nu are un impact asupra performanței financiare, a poziției financiare sau a fluxurilor de trezorerie ale băncii.

- **IAS 1 Prezentarea situațiilor financiare și a situației de practică IFRS 2: Prezentarea politicilor contabile (modificări)**

Modificările intră în vigoare pentru perioadele anuale care încep la 1 ianuarie 2023 sau ulterior acestei date, fiind permisă aplicarea anterioară. Modificările oferă îndrumări cu privire la aplicarea raționamentelor semnificative privind dezvoltarea politicilor contabile. În special, modificările aduse IAS 1 înlocuiesc cerința de a prezenta politicile contabile "semnificative" cu cerința de a prezenta politicile contabile "materiale". De asemenea, în declarația de practică sunt adăugate orientări și exemple ilustrative pentru a ajuta la aplicarea conceptului de semnificație atunci când se fac judecăți cu privire la prezentările de informații privind politica contabilă. În prezent, banca își revizuieste informațiile privind politica contabilă pentru a asigura coerența cu cerințele modificate în viitor. Modificările nu vor avea impact asupra poziției financiare sau a performanței băncii.

- **IAS 8 Politici contabile, modificări ale estimărilor contabile și erori: definirea estimărilor contabile (modificări)**

Amendamentele intră în vigoare pentru perioadele anuale de raportare care încep la sau după 1 ianuarie 2023, cu adoptarea anticipată permisă și se aplică modificărilor politicilor contabile și modificărilor estimărilor contabile care au loc la sau după începutul perioadei respective. Modificările introduc o definiție a estimărilor contabile și anume valorile monetare din situațiile financiare care sunt supuse incertitudinii de măsurare, dacă acestea nu rezultă dintr-o corecție a erorii perioadei anterioare. De asemenea, amendamentele clarifică ce sunt modificările estimărilor contabile și cum diferă acestea de modificările politicilor contabile și corecțiilor de erori. Modificările nu vor avea impact asupra poziției financiare sau a performanței băncii.

- **IAS 12 Impozitul pe profit: Impozitul amânat aferent activelor și datoriilor care rezultă dintr-o singură tranzacție (modificări)**

Amendamentele intră în vigoare pentru perioadele anuale care încep la sau după 1 ianuarie 2023, fiind permisă adoptarea anticipată. Amendamentele restrâng domeniul de aplicare și oferă o claritate suplimentară cu privire la excepția de recunoaștere inițială conform IAS 12 și specifică modul în care entitățile ar trebui să contabilizeze impozitul amânat aferent activelor și datoriilor care decurg dintr-o singură tranzacție, cum ar fi contractele de leasing și obligațiile de restaurare a amplasamentului. Modificările clarifică faptul că, în cazul în care plățile care sting o datorie sunt deductibile din punct de vedere fiscal, este un aspect de judecată, având în vedere legislația fiscală aplicabilă, dacă astfel de deduceri sunt atribuibile în scopuri fiscale datoriei sau activului aferent tranzacției. Conform modificărilor, excepția de recunoaștere inițială nu se aplică tranzacțiilor care, la recunoașterea inițială, dau naștere la diferențe temporare care sunt în egala măsura impozabile și deductibile. Se aplică numai dacă recunoașterea unui activ și a unei datorii de leasing dau naștere la diferențe temporare impozabile și deductibile care nu sunt egale. Banca evaluează în prezent impactul modificărilor.

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date..... 22/03/23

Note Explicative la Situațiile Financiare

2. Politici de contabilitate (continuare)

2.6 Standarde emise, dar care nu sunt încă în vigoare și nu au fost adoptate de timpuriu

• IAS 1 Prezentarea situațiilor financiare: Clasificarea datoriilor ca curente sau necurente (modificări)

Amendamentele intră în vigoare pentru perioadele anuale de raportare care încep la sau după 1 ianuarie 2024, cu adoptarea anticipată permisă și vor trebui aplicate retroactiv în conformitate cu IAS 8. Obiectivul modificărilor este de a clarifica principiile din IAS 1 pentru clasificarea datoriilor ca fiind curente sau pe termen lung. Amendamentele clarifică semnificația dreptului contractual de a amâna decontarea unei datorii, cerința ca acest drept să existe la sfârșitul perioadei de raportare, faptul că intenția conducerii cu privire la o eventuala decontare nu afectează clasificarea, precum și faptul că opțiunile contrapartidei care ar putea duce la decontare pe baza de instrumente de capitaluri proprii nu nu afectează clasificarea. De asemenea, conform amendamentelor numai clauzele din contractele de împrumut pe care o entitate trebuie să le respecte la sau înainte de data de raportare vor afecta clasificarea unei datorii. De asemenea, sunt necesare prezentări suplimentare de informații pentru datorii pe termen lung reprezentate de contracte de împrumut în care există clauze care trebuie respectate în termen de douăsprezece luni de la perioada de raportare. Modificările nu vor avea impact asupra poziției financiare sau a performanței băncii.

• IFRS 16 Contracte de leasing: Datoria de leasing într-o vânzare și leaseback (modificări)

Amendamentele intră în vigoare pentru perioadele anuale de raportare care încep la sau după 1 ianuarie 2024, cu adoptarea anticipată permisă. Modificările sunt menite să îmbunătățească cerințele pe care un vânzător-locatar le folosește în măsurarea datoriilor din leasing care decurg dintr-o tranzacție de vânzare și preluare înapoi în leasing conform IFRS 16, în timp ce nu modifică contabilizarea contractelor de leasing care nu au legătură cu tranzacțiile de vânzare și preluare înapoi în leasing. În special, vânzătorul-locatar determină „plăți de leasing” sau „plăți de leasing revizuite” în așa fel încât locatarul-vânzător să nu recunoască nicio sumă din câștigul sau pierderea care are legătură cu dreptul de utilizare pe care îl păstrează. Aplicarea acestor cerințe nu împiedică vânzătorul-locatar să recunoască, în contul profit sau pierdere, orice câștig sau pierdere legată de încetarea parțială sau totală a unui contract de leasing. Un vânzător-locatar aplică modificarea retroactiv, în conformitate cu IAS 8, tranzacțiilor de vânzare și preluare înapoi în leasing încheiate după data aplicării inițiale, fiind începutul perioadei anuale de raportare în care o entitate a aplicat pentru prima dată IFRS 16. Modificările nu vor avea impact asupra poziției financiare sau a performanței băncii.

• Modificarea IFRS 10 Situații financiare consolidate și IAS 28 Investiții în entități asociate și asocieri în participație: vânzarea sau contribuția activelor între un investitor și entitatea sa asociată sau asocierea în participație

Modificările abordează o neconcordanță cunoscută între cerințele din IFRS 10 și cele din IAS 28, în ceea ce privește vânzarea sau aportul de active între un investitor și asociatul sau asocierea în participație. Principala consecință a modificărilor este că un câștig sau o pierdere este recunoscut/(ă) atunci când o tranzacție implică o afacere. Un câștig sau o pierdere parțială este recunoscută atunci când o tranzacție implică active care nu constituie o afacere, chiar dacă aceste active sunt găzduite într-o filială. În decembrie 2015, IASB a amânat data intrării în vigoare a acestei modificări pe termen nelimitat, în așteptarea rezultatului proiectului său de cercetare privind metoda punerii în echivalență. Modificările nu vor avea impact asupra poziției financiare sau a performanței băncii.

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date.....22/03/23.....

Note Explicative la Situațiile Financiare

2. Politici de contabilitate (continuare)

2.7 Raționamente, estimări și ipoteze contabile semnificative

2.7.1 Impactul riscului climatic asupra raționamentelor și estimărilor contabile. Incertitudinea macroeconomică și geopolitică actuală

A. În absența indicilor pentru migrarea între etape pe baza ratingului clientului, pentru a asigura identificarea creșterii semnificative a riscului de credit și, respectiv, pentru alocarea în etapa 2, ar trebui stabilite criterii suplimentare, astfel încât să fie prinse și alte evenimente decât cele existente în prezent (întârzieri la plată de peste 30 de zile, clasificarea ca fiind în stare de nerambursare, LTV>125% pentru produsele de tip ipotecar, alocarea WL2 etc.).

Astfel, au fost identificate criterii suplimentare pentru clienții individuali, pe baza incertitudinilor caracteristice tendințelor macroeconomice negative actuale (scăderea PIB-ului, inflația ridicată și creșterea semnificativă a ratelor dobânzilor aferente produselor de credit), după cum urmează:

1. pentru creditele de consum - DTI mai mare de 55% (limită aplicată intern din 2021 - 60%), acesta fiind nivelul maxim reglementat de Banca Națională a Moldovei pentru a atenua supraîndatorarea consumatorilor;
2. pentru creditele ipotecare - dobândă variabilă:
 - pentru care gradul de îndatorare estimat după modificarea ratei dobânzii din septembrie 2022 depășește limitele reglementate de BNM - 40% (clienți cu venituri mai mici de 19.800 lei) și 55% (clienți cu venituri mai mari de 19,800 lei), și
 - acordate persoanelor fizice din categoria PRO ale căror venituri nu sunt de natură oficială și au fost estimate conform tehnologiei MICRO.

Aplicarea criteriilor menționate mai sus, efectuată în decembrie 2022, a avut ca rezultat un provizion suplimentar de aproximativ 62,8 MMDL față de 30.11.2022, care include, de asemenea, impactul modificării parametrilor de risc, precum și al modificării expunerilor, după cum urmează:

- Consumator cu DTI>55%: +30,9 MMDL;
- Ipotecă: +31,9 MMDL de bază.

B. În plus, se consideră adecvat să se atribuie WL2 clienților persoane juridice, a căror activitate principală este cultivarea plantelor (CAEN 01.1 Cultivarea culturilor neperene CAEN 01.2 Cultivarea culturilor perene și CAEN 01.3 Înmulțirea plantelor), fiind grav afectată de condițiile climatice (seceta din anul curent și de circumstanțele macroeconomice induse de conflictul din Ucraina. Criteriul nu se aplică pentru:

1. clienții cu expuneri peste pragul expunerii gestionate de Comitetul de monitorizare a riscului de credit corporativ, aceștia fiind evaluați individual pe baza Instrucțiunilor privind monitorizarea clienților cu abordarea comercială CORPORATE, pe baza Sistemului de avertizare timpurie (Early Warning System - EWS)
2. clienții analizați de către Departamentul de subscriere a riscului de credit în perioada iulie - decembrie 2022 în cadrul procesului de analiză/revizuire a expunerilor și care nu sunt considerați afectați.

De asemenea, există clienți persoane juridice cu proiecte imobiliare care în prezent nu au contracte semnate cu clienții, respectiv sunt expuși riscului de a întâmpina dificultăți în rambursarea împrumuturilor contractate, prin urmare, se consideră oportună atribuirea WL2 acestora.

Aplicarea criteriilor menționate mai sus, efectuată în luna decembrie 2022, a dus la constituirea unui provizion suplimentar de aprox. 18,4 MMDL față de 30.11.2022, care include și impactul generat de modificarea parametrilor de risc, precum și de modificarea expunerilor.

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date..... 22/03/23

Note Explicative la Situațiile Financiare

2. Politici de contabilitate (continuare)

2.7 Raționamente, estimări și ipoteze contabile semnificative (continuare)

2.7.1 Impactul riscului climatic asupra raționamentelor și estimărilor contabile. Incertitudinea macroeconomică și geopolitică actuală (continuare)

- C. Ca urmare a exercițiului de evaluare a impactului pandemiei COVID-19, a conflictului din Ucraina și a situației macroeconomice actuale, precum și ca parte a procesului de revizuire a provizionării aferente trimestrului IV 2022, care include evaluarea impactului reclasificării în etapa 2 a clienților din sectoarele afectate în totalitate (zona roșie conform clasificatorului sectorial primit de la OTP Group), se consideră oportună atribuirea WL2 clienților din sectoarele respective:

C18.1.1 - Tipărire de ziare
C18.1.2 - Alte tipărituri
C18.1.3 - Servicii de prepress și pre-media
C18.1.4 - Servicii de legătorie și servicii conexe
C30.1.1 - Construcția de nave și structuri plutitoare
C30.1.2 - Construcția de ambarcațiuni de agrement și sportive
C30.3.3.0 - Fabricarea de vehicule aeriene și spațiale și a mașinilor aferente
C30.4.0 - Fabricarea de vehicule militare de luptă
C30.9.9 - Fabricarea altor echipamente de transport n.c.a.
C32.1.1 - Baterea monedelor
C32.1.2 - Fabricarea de bijuterii și articole conexe
C32.1.3 - Fabricarea de imitații de bijuterii și articole conexe
C33.1.6 - Repararea și întreținerea aeronavelor și a navelor spațiale
H51.1.1.0 - Transport aerian de pasageri
H51.2.2 - Transport spațial
H52.2.2.3 - Activități de servicii conexe transportului aerian
I - ACTIVITĂȚI DE CAZARE ȘI ALIMENTAȚIE PUBLICĂ
J58.1 - Editarea de cărți, periodice și alte activități de editare
J59.1.3 - Activități de distribuție de filme cinematografice, video și programe de televiziune
J59.1.4 - Activități de proiecție de filme cinematografice
J59.2.0 - Activități de înregistrare a sunetului și de editare de muzică
N77.1.1 - Închiriere și leasing de autoturisme și autovehicule ușoare
N77.3.4 - Închiriere și leasing de echipamente de transport pe apă
N77.3.5 - Închiriere și leasing de echipamente de transport aerian
N79.1 - Activități ale agențiilor de turism și ale operatorilor de turism
N79.9.0 - Alte servicii de rezervare și activități conexe
R90.0 - Activități creative, artistice și de divertisment
R91.0 - Biblioteci, arhive, muzee și alte activități culturale
R92.0.0 - Activități de jocuri de noroc și pariuri
R93.2 - Activități recreative și distractive
S96.0.4 - Activități de bunăstare fizică

Atribuirea WL2 pentru clienții din lista revizuită a sectoarelor complet afectate (zona roșie), efectuată în decembrie 2022, a dus la o eliberare de provizioane de aproximativ 1,6 MMDL față de 30.11.2022, care include, de asemenea, impactul datorat modificării parametrilor de risc, precum și al modificării expunerilor.

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date..... 22/03/23

Note Explicative la Situațiile Financiare

2. Politici de contabilitate (continuare)

2.7 Raționamente, estimări și ipoteze contabile semnificative (continuare)

2.7.2 Principiul continuității

Conducerea Băncii a făcut o evaluare a capacității Băncii în ceea ce privește principiul continuității activității și este convinsă că banca are resurse pentru a-și continua activitatea în viitorul previzibil. În plus, managementul nu are cunoștința de incertitudini semnificative care pot cauza îndoile semnificative asupra capacității băncii de a-și continua activitatea. De aceea, situațiile financiare continuă să fie elaborate pe baza principiului continuității activității.

2.7.3 Estimări și ipoteze

Ipotezele cheie referitoare la viitor și alte cauzele importante ale incertitudinii estimărilor la data de raportare, care prezintă un risc semnificativ de a provoca o ajustare semnificativă a valorilor contabile ale activelor și datoriilor în următorul an financiar, sunt prezentate în continuare. Banca și-a bazat ipotezele și estimările pe parametrii disponibili la data întocmirii situațiilor financiare. Totuși, circumstanțele și ipotezele curente cu privire la dezvoltări viitoare pot să se modifice ca urmare a modificărilor de pe piața sau a circumstanțelor ce nu pot fi controlate de Banca. Aceste modificări sunt reflectate în ipoteze atunci când au loc. Elementele cu efectul cel mai semnificativ asupra sumelor recunoscute în situațiile financiare cu hotărâri substanțiale și / sau estimări substanțiale ale conducerii sunt prezentate pentru PD, LGD în Nota 28.2.8.

2.7.4 Valoarea justă a instrumentelor financiare

Atunci când valoarea justă a activelor și datoriilor financiare raportate în situațiile poziției financiare nu poate fi determinată bazându-se pe prețurile cotate pe piețele active, acestea se determină prin aplicarea varietății de modalități de evaluare care presupun utilizarea modelelor matematice. Datele de intrare pentru aceste modele servesc datele disponibile privind instrumente similare pentru care există prețuri de piață observabile. În cazul în care aceste date nu sunt disponibile, pentru determinarea valorii juste se aplică evaluări și estimări. Evaluările respective iau în considerație lichiditatea și datele de intrare pentru modelul matematic cum ar fi volatilitatea derivatelor pe termen lung și discountarea fluxurilor de trezorerie, rambursarea anticipată, precum și ipotezele privind rata de nerambursare pentru titlurile garantate cu active. Evaluarea instrumentelor financiare este descrisă mai detaliat în Nota 27.1.

Determinarea valorii juste

Determinarea valorilor juste ale activelor și obligațiilor financiare se bazează pe prețurile cotate pe piață sau cotațiile de preț ale dealerilor pentru instrumentele financiare comercializate pe piețe active.

Valoarea justă a tuturor celorlalte instrumente financiare este determinată prin tehnici de evaluare. Tehnicile de evaluare includ tehnicile valorii nete curente, metoda fluxului scontat de mijloace bănești, compararea cu instrumente similare pentru care există prețuri de piață observabile, și modele de evaluare.

În cazul în care sunt utilizate tehnicile fluxului scontat de mijloace bănești, fluxurile de mijloace bănești preconizate viitoare se bazează pe cele mai bune evaluări ale conducerii și rata de scont reprezintă rata de piață la data bilanțului contabil pentru un instrument cu termeni și condiții similare. Când sunt utilizate modelele de preț, datele inițiale se bazează pe evaluările de piață la data bilanțului contabil. În cazul în care valoarea justă nu poate fi estimată sigur, instrumentele de capital necotate, ce nu au preț de piață cotel pe o piață activă sunt evaluate la cost și testate periodic pentru depreciere.

Note Explicative la Situațiile Financiare

2. Politici de contabilitate (continuare)

2.7 Raționamente, estimări și ipoteze contabile semnificative

2.7.5 Pierderi din deprecierea instrumentelor financiare

Evaluarea pierderilor din depreciere în conformitate cu IFRS pentru toate categoriile de active financiare necesită raționament, în special, estimarea sumei și momentul viitoarelor fluxuri de numerar și a valorilor garanțiilor atunci când se determină pierderile din depreciere și evaluarea unei creșteri semnificative a riscului de credit. Aceste estimări sunt determinate de o serie de factori, modificări în care pot rezulta diferite niveluri de cote. Pentru mai multe detalii, consultați Nota 15.

Calculul ECL ale băncii sunt rezultate ale modelelor complexe, cu un număr de ipoteze care stau la baza alegerii intrărilor variabile și a interdependențelor acestora. Elementele modelelor ECL care sunt considerate judecări și estimări contabile includ:

- Modelul intern de rating al creditelor;
- Criteriile Băncii de a evalua dacă a avut loc o creștere semnificativă a riscului de credit și, prin urmare, cotele pentru active financiare ar trebui măsurate pe baza criteriilor LTECL și evaluarea calitativă;
- Segmentarea activelor financiare atunci când evaluarea lor ECL este evaluată colectiv;
- Dezvoltarea modelelor ECL, inclusiv a diferitelor formule și alegerea intrărilor;
- Determinarea asociațiilor între scenariile macroeconomice și indicatorii economici aplicați pentru ele și efectul asupra PD, EAD și LGD; Selectarea scenariilor macroeconomice prospective. Pentru detalii suplimentare, consultați Nota 28.2.8.

2.7.6 Compensarea instrumentelor financiare

Activele și datoriile financiare sunt compensate, iar valoarea netă raportată în raportul privind rezultatul global dacă și numai dacă există un drept legal executoriu pentru a compensa sumele recunoscute și există intenția de a deconta pe o bază netă, fie să realizeze activul și să deconteze datoria simultan. Acest lucru, în general, nu este cazul acordurilor de compensare, prin urmare, activele și pasivele aferente sunt prezentate brut în Situația poziției financiare.

Veniturile și cheltuielile sunt prezentate în bază netă doar când acest lucru este permis de standardele de contabilitate, sau în cazul câștigurilor sau pierderilor ce apar în cadrul unui grup de tranzacții similare.

2.7.7 Provizioane și alte datorii contingente

Banca funcționează într-un mediu reglementat și juridic care, prin natura sa, are un element sporit al riscului de litigiu inerent operațiunilor sale. În consecință, este implicat în diverse anchete și proceduri de soluționare a litigiilor, arbitraj și reglementări în jurisdicțiile locale, care apar în cursul normal al afacerii Băncii.

Atunci când Banca poate măsura fiabil fluxul de beneficii economice în raport cu un anumit caz și consideră că aceste ieșiri sunt probabile, Banca înregistrează provizion împotriva cazului. În cazul în care probabilitatea de ieșire este considerată a fi îndepărtată sau probabilă, dar nu se poate face o estimare fiabilă, este prezentată o datorie contingentă.

Având în vedere subiectivitatea și incertitudinea de a determina probabilitatea și valoarea pierderilor, Banca ia în considerare o serie de factori, inclusiv consultanța juridică, stadiul problemei și dovezile istorice din incidente similare. Este necesară o judecată semnificativă pentru a se ajunge la concluzii privind aceste estimări.

Pentru detalii suplimentare privind provizioanele și alte riscuri, a se vedea Nota 25.

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date.....22/03/23.....

Note Explicative la Situațiile Financiare

3. Prezentarea pe segmente

Pe parcursul anilor 2022, respectiv 2021, banca și-a structurat activitatea pe doua segmente operaționale în funcție de produse și servicii, după cum urmează:

- Servicii bancare retail - Depozite și credite de consum ale clienților persoane fizice, descoperiri de cont, facilități pentru carduri de credit;
- Servicii bancare corporative - Credite și alte facilități de credit și depozite și conturi curente pentru clienți corporativi și instituționali.

Comitetul Executiv de Management monitorizează separat rezultatele operaționale ale unităților sale de afaceri în scopul luării deciziilor privind alocarea resurselor și evaluarea performanței. Performanța segmentului este evaluată pe baza profiturilor sau pierderilor din exploatare și este măsurată în mod consecvent cu profiturile sau pierderile din exploatare din situația financiară.

Venitul din dobânzi este raportat net, deoarece conducerea se bazează în principal pe venitul net din dobânzi ca măsură de performanță, împreună cu veniturile și cheltuielile brute.

Prețurile de transfer între segmentele operaționale se bazează pe cadrul intern de preț al băncii.

Niciun venit din tranzacțiile cu un singur client extern sau contraparte nu a reprezentat 10% sau mai mult din veniturile totale ale Băncii în 2022 sau 2021.

Segmente de profit

O analiză a veniturilor băncii, pentru anii 2022 și 2021 este prezentată, după cum urmează:

	Total	Retail	Non-Retail
(în mii lei moldovenești)			
2022			
Venituri aferente dobânzilor	1,327,044	582,296	744,748
Cheltuieli aferente dobânzilor	(377,728)	(225,163)	(152,565)
Venituri aferente taxelor și comisioanelor	222,506	142,007	80,499
2021			
Venituri aferente dobânzilor	757,117	436,093	321,035
Cheltuieli aferente dobânzilor	(203,726)	(126,378)	(77,348)
Venituri aferente taxelor și comisioanelor	209,271	136,590	72,681

O analiză a activelor și pasivelor băncii pentru anii 2022 și 2021 este prezentată, după cum urmează:

	Total	Retail	Non-Retail
(în mii lei moldovenești)			
31 Decembrie 2022			
Credite și avansuri acordate clienților	8,165,102	4,089,264	4,075,838
Datorii față de clienți	13,493,021	9,043,599	4,449,422
31 Decembrie 2021			
Credite și avansuri acordate clienților	8,796,570	4,909,002	3,887,568
Datorii față de clienți	13,497,108	8,752,309	4,744,799

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date..... 21/03/23

Note Explicative la Situațiile Financiare

4. Venitul net aferent dobânzilor

Venituri aferente dobânzilor

	2022	2021
(în mii lei moldovenești)		
Numerar și plasamente la Banca Centrală	295,481	18,120
Credite și avansuri acordate băncilor	7,657	167
Instrumente de datorie la cost amortizat	119,889	49,870
Credite și avansuri acordate clienților	904,017	688,960
	1,327,044	757,117

Venitul din dobânzi sporit la credite neperformante (Stage 3) credite și avansuri acordate clienților pe parcursul anului 2022 a constituit MDL'000 16,083 (2021: MDL'000 12,513).

Cheltuieli aferente dobânzilor

	2022	2021
(în mii lei moldovenești)		
Depozite clienților	278,958	172,757
Împrumuturi de la instituții financiare internaționale	68,500	21,920
Depozite băncilor	11,951	5,451
Cheltuieli legate de leasingul operational	2,351	1,808
REPO with NBM	15,968	1,790
	377,728	203,726

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date 22/03/23

Note Explicative la Situațiile Financiare

5. Venitul net aferent taxelor și comisioanelor

Venitul net aferent taxelor și comisioanelor include veniturile realizate din taxe și comisioane încasate la prestarea diverselor servicii bancare, inclusiv veniturile realizate din acordarea serviciilor bancare privind plățile internaționale și locale, minus cheltuielile aferente taxelor și comisioanelor plătite pentru serviciile similare primite de către Bancă.

Venitul aferent taxelor și comisioanelor

	Total	31 decembrie 2022	
		Veniturile din veniturile obținute din serviciile furnizate în timp	Venituri din venituri din prestarea serviciilor financiare la un moment dat
(În mii lei moldovenești)			
Procesarea plăților	66,042	-	66,042
Tranzacții cu carduri	65,542	-	65,542
Tranzacții cu numerar	30,795	-	30,795
Administrarea conturilor curente	12,325	12,325	-
Venituri din comisioane de garantare	9,936	-	9,936
Comisioane de rambursare anticipată	6,869	-	6,869
Servicii bancare la distanță	3,957	3,957	-
Comision de colectare de numerar	3,508	-	3,508
Servicii bancare prin SMS	3,378	-	3,378
Transferuri prin sisteme de plată internaționale	3,310	-	3,310
Tranzacții în numerar în monedă străină- interbancară	3,025	-	3,025
Distribuția plăților sociale	2,726	-	2,726
Comisioane de neutilizare a creditelor	2,689	-	2,689
Comisioane de reînnoire a creditelor	1,622	-	1,622
Comisioane de brokeraj	738	-	738
Comisioane de asigurare	664	-	664
Scrisori de credit	580	-	580
Comisioane de acordare a creditelor	376	-	376
Altele	4,424	-	4,424
	222,506	16,282	206,224

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date.....22/03/23.....

Note Explicative la Situațiile Financiare

5. Venitul net aferent taxelor și comisioanelor (continuare)

	Total	31 decembrie 2021	
		Veniturile din veniturile obținute din serviciile furnizate în timp	Venituri din venituri din prestarea serviciilor financiare la un moment dat
(în mii lei moldovenești)			
Procesarea plăților	61,048	-	61,048
Tranzacții cu carduri	57,043	-	57,043
Tranzacții cu numerar	27,954	-	27,954
Administrarea conturilor curente	13,892	13,892	-
Venituri din comisioane de garantare	8,413	-	8,413
Comisioane de rambursare anticipată	7,929	-	7,929
Servicii bancare la distanță	4,882	4,882	-
Comision de colectare de numerar	3,268	-	3,268
Servicii bancare prin SMS	3,394	-	3,394
Transferuri prin sisteme de plată internationale	3,593	-	3,593
Tranzacții în numerar în monedă străină- interbancară	1,864	-	1,864
Distribuția plăților sociale	3,198	-	3,198
Comisioane de neutilizare a creditelor	3,653	-	3,653
Comisioane de reînnoire a creditelor	1,430	-	1,430
Comisioane de brokeraj	200	-	200
Comisioane de asigurare	608	-	608
Scrisori de credit	714	-	714
Comisioane de acordare a creditelor	220	-	220
Altele	5,968	-	5,968
	209,271	18,774	190,497

Cheltuieli aferente taxelor și comisioanelor

	2022	2021
(în mii lei moldovenești)		
Tranzacții cu carduri bancare	53,295	47,916
Comision la transferurile interbancare	18,326	14,614
Tranzacții valutare cu numerar interbancare	7,458	4,479
Contribuțiile la fondul de garantare a depozitelor (1)	5,953	6,101
Contribuțiile la fondul de asigurare a stabilității financiare	0	2
Altele	1,936	1,311
	86,968	74,423

- (1) În conformitate cu Legea nr. 575-XV "privind garantarea depozitelor plasate în bănci" din 26 decembrie 2003 și ulterior LP227 din 01.11.18, MO441-447 / 30.11.18 art. 703 în vigoare de la 01.01.20, ulterior „Regulamentul privind metodologia privind calcularea și plata contribuției în Fondul de garantare a depozitelor din Republica Moldova” din 20 august 2004 și modificarea sa HFGDSB03 / 2 din 18.02.19, MO111-118 / 29.03. 19 art.576 în vigoare 01.01.20, Banca trebuie să transfere către Fondul de garantare a depozitelor o contribuție egală cu 0,08% din totalul depozitelor restante la sfârșitul fiecărui trimestru (numai pentru depozitele calificate, conform prevederilor legale). Banca pregătește baza pentru calculul contribuției bazate pe baza de date a depozitelor și bazelor de date ale clientului asupra depozitelor negarantate, aprobate în mod regulat de către conducerea băncii. Cheltuielile cu contribuția la fondul de garantare a depozitelor sunt sporite lunar și calcul este validat trimestrial de către auditori, adică a 15-a zi din luna următoare trimestrului raportat.

Note Explicative la Situațiile Financiare

6. Venitul net din tranzacționare

	2022	2021
(în mii lei moldovenești)		
<i>Rezultatul de la operațiuni cu valută străină cu:</i>		
Persoane juridice	227,045	32,238
Persoane fizice	52,446	140,735
Bănci	34,237	13,926
Rezultat din reevaluarea valutei străine	(8,508)	(8,104)
	305,220	178,795

7. Cheltuieli din deprecierea activelor financiare

	2022	2021
(în mii lei moldovenești)		
Credite și avansuri acordate clienților	307,040	9,967
Garanții financiare, acreditive și angajamente	118	14,416
Alte active	4,246	1,640
Credite și avansuri acordate băncilor	6,167	4,570
Instrumente de datorie la cost amortizat	23,955	3,524
	341,526	34,117

Tabelul de mai jos prezintă costurile ECL (Nota 7) privind instrumentele financiare pentru 31 decembrie 2022 înregistrate în contul de profit și pierdere conform IFRS 9:

	Nota	Stadiul 1 colectiv	Stadiul 2 colectiv	Stadiul 3 colectiv	Stadiul 3 individual	Total
(în mii lei moldovenești)						
Credite și avansuri acordate băncilor	14	5,859	308	-	-	6,167
Credite și avansuri acordate clienților	15	46,024	251,207	12,573	(2,764)	307,040
Instrumente de datorie la cost amortizat	16	23,955	-	-	-	23,955
Alte active	20	2,940	-	1,306	-	4,246
Garanții financiare, Acreditive, Altele	25	1,338	4,049	659	-	6,046
angajamente nedefinite						
Angajamente de împrumut	25	(4,555)	(1,713)	(262)	-	(6,530)
Acreditive	25	225	377	-	-	602
Total pierderi din depreciere		75,786	254,228	14,276	(2,764)	341,526

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date.....22/03/23

Note Explicative la Situațiile Financiare

7. Cheltuieli din deprecierea activelor financiare (continuare)

Tabelul de mai jos prezintă costurile de depreciere înregistrate în contul de profit și pierdere în cursul anului 2021:

	Nota	Stadiul 1 colectiv	Stadiul 2 colectiv	Stadiul 3 colectiv	Stadiul 3 individual	Total
(în mii lei moldovenești)						
Credite și avansuri acordate băncilor	14	4,570	-	-	-	4,570
Credite și avansuri acordate clienților	15	27,425	5,261	(29,685)	6,966	9,967
Instrumente de datorie la cost amortizat	16	3,524	-	-	-	3,524
Alte active	20	(550)	-	2,190	-	1,640
Garanții financiare, Acreditiv, Alte angajamente nedefinite	25	783	1,112	670	-	2,565
Angajamente de împrumut	25	9,285	2,249	194	-	11,728
Acreditiv	25	25	98	-	-	123
Total pierderi din depreciere		45,063	8,720	(26,631)	6,966	34,117

8. Alte venituri operaționale

	2022	2021
(în mii lei moldovenești)		
Venituri de la scoaterea din uz a imobilizărilor corporale	90	370
Amenzi, penaliți și alte sancțiuni	123	347
Alte venituri din conturi dormante	1,324	8,810
Alte venituri operaționale	1,222	2,029
Venituri din recuperări de credite și plăți aferente lor	8,063	-
Total alte venituri operaționale	10,822	11,556

9. Cheltuieli cu personalul

	2022	2021
(în mii lei moldovenești)		
Salarii	190,963	161,687
Prime	39,458	35,538
Contribuții privind asigurarea socială	57,931	49,376
Sporirile privind beneficiile angajaților și contribuțiile aferente	33,449	26,513
Tichete de masa	10,903	8,902
Alte plăți	1,928	1,553
	334,632	283,569

Numărul mediu scriptic al personalului în 2022 a fost 875 (2021: 870).

Note Explicative la Situațiile Financiare

10. Alte cheltuieli operaționale

	2022	2021
(În mii lei moldovenești)		
Întreținerea activelor nemateriale	43,898	44,954
Cheltuieli privind serviciile de consulting și audit	12,973	28,980
Cheltuieli privind reparația mijloacelor fixe	24,793	21,180
Contribuție către Fondul de Rezoluție	19,319	20,318
Cheltuieli de publicitate	12,947	16,815
Cheltuieli de telecomunicare	10,290	10,476
Cheltuieli de arendă, pentru electricitate, încălzire, apă	13,978	8,529
Asigurare	7,508	7,460
Cheltuieli pentru asigurarea securității	5,436	6,604
Cheltuieli de informații	4,945	4,748
Cheltuieli de instruire	4,948	4,706
Cheltuieli cu active materiale de mică valoare și consumabile	3,343	4,169
Impozite și taxe	3,229	3,073
Contribuția în fundația OK	1,600	2,100
Cheltuieli de binefacere	2,533	1,322
Cheltuieli de transport și deplasare	1,975	1,314
Cheltuieli de reprezentare	280	243
Rezultat din vânzarea mijloacelor fixe	45	205
Provizioane pentru acoperirea riscului operational	475	(239)
Altele	14,100	11,031
	188,615	197,988

11. Impozit pe profit

	2022	2021
(În mii lei moldovenești)		
Impozitul pe profit curent		
Cheltuiala cu impozitul pe profit curent	59,247	36,727
Impozitul amânat		
Aferent înregistrării inițiale și reluării diferențelor temporare	791	(691)
Impozit pe profit	60,038	36,036

În 2022 impozitul pe venit la persoane juridice a fost de 12% (în 2021: 12%).

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date.....22/03/23

Note Explicative la Situațiile Financiare

11. Impozit pe profit (continuare)

11.1 Reconcilierea cheltuielilor pe impozite

O reconciliere între cheltuielile cu impozitul și profitul contabil înmulțit cu rata de impozitare internă a Moldovei pentru exercițiile financiare încheiate la 31 decembrie 2022 și 2021 este astfel:

	2022	2021
(în mii lei moldovenești)		
Profitul contabil înainte de impozitare	463,145	308,040
La rata de impozit pe profit de 12% (2021: 12%)	55,577	36,965
Ajustări pentru impozitul pe profit curent aferent exercițiilor anterioare	(901)	(1,724)
Venituri ce nu sunt supuse impozitării	(331)	(1,786)
Cheltuieli ne-deductibile	5,693	2,581
Cheltuieli cu impozitul pe profit raportate în situația consolidată de profit și pierdere	60,038	36,036

Rata efectivă a impozitului pe profit pentru anul 2022 este de 11.13% (2021: 11.8%).

În 2022 pierderile din deprecirea creditelor și avansurilor sunt calculate în conformitate cu regulile IFRS rezultând în scutirea privind impozitul amânat.

Cheltuielile nedeductibile includ în principal sporurile și provizioanele care nu îndeplinesc cerințele de deductibilitate pe baza regulilor fiscale.

11.2 Impozit amânat

Tabelul de jos prezintă impozitul amânat înregistrat în situația poziției financiare în alte active și alte datorii și modificările în înregistrate în cheltuielile cu impozit pe profit:

31 Decembrie 2022	Activ privind impozitul amânat	Datorie privind impozitul amânat	NET	Profit și pierderi
(în mii lei moldovenești)				
Mijloace fixe	-	2,154	2,154	1,127
Alte Datorii	(7,040)		(7,040)	(336)
	(7,040)	2,154	(4,886)	791

31 Decembrie 2021	Activ privind impozitul amânat	Datorie privind impozitul amânat	NET	Profit și pierderi
(în mii lei moldovenești)				
Mijloace fixe	-	1,027	1,027	1,028
Alte Datorii	(6,705)		(6,705)	(1,719)
	(6,705)	1,027	(5,678)	(691)

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date 22/03/23

Note Explicative la Situațiile Financiare

12. Rezultat pe acțiune

Valorile rezultatului pe acțiune de bază se calculează împărțind profitul net al exercițiului atribuibil acționarilor ordinari a băncii la numărul mediu ponderat de acțiuni ordinare în circulație în cursul exercițiului.

	2022	2021
(în mii lei moldovenești)		
Profit net atribuibil acționarilor ordinari	403,107	271,368
Numărul mediu ponderat a acțiunilor ordinare	9,994,394	9,994,394
Rezultat pe acțiune (MDL/acțiune)	40.33	27.15
Dividende pe acțiune (MDL/acțiune)	-	9.7648

Rezultatul pe acțiune diluat este egal cu rezultatul pe acțiune întrucât nu există instrumente diluate la sfârșitul anului. Nu au existat tranzacții cu acțiuni ordinare sau acțiuni ordinare potențiale între data de raportare și data de finalizare a acestor situații financiare care ar necesita retratarea rezultatului pe acțiune.

13. Numerar și plasamente la Banca Centrală

	31 decembrie 2022	31 decembrie 2021
(în mii lei moldovenești)		
Numerar	574,254	533,374
Contul curent la Banca Centrală	2,976,860	1,444,426
Rezervele minime obligatorii deținute în valută străină	3,274,878	1,895,922
Pierderi din deprecierea soldurilor la Banca Centrală (Stadiul 1)	(18,723)	(7,514)
	6,807,269	3,866,208

Cont curent și rezerva obligatorie

Conform regulamentelor BNM, Banca trebuie să mențină la BNM ca rezervă minimă obligatorie în scopuri de lichiditate un sold mediu din suma medie a mijloacelor atrase de bancă pe parcursul lunii precedente (perioada între data de 16 a lunii precedente și data de 15 a lunii curente) incluzând toate depozitele clienților.

Banca își menține rezervele minime obligatorii într-un cont curent deschis la BNM pentru mijloacele în MDL și valute neconvertibile. Rezervele obligatorii denuminate în USD și EUR sunt ținute într-un cont special de rezerve obligatorii la BNM.

ECL pentru soldurile la Banca Centrală este clasificat în Stadiul 1.

La 31 decembrie 2022 rata de calculare a rezervelor minime obligatorii în valuta locală a constituit 37% (31 decembrie 2021: 26%) și 45% pentru valutele străine (31 decembrie 2021: 30%).

La 31 decembrie 2022 Banca a trebuit să mențină un sold mediu în MDL în valoare de MDL'000 2,830,198 (2021: MDL'000 1,620,759), în USD în valoare de USD'000 54,486 (2021: USD'000 27,728) și în EUR în valoare de EUR'000 110,501 (2021: EUR'000 68,388). La 31 decembrie 2022 și 2021 Banca a reușit să mențină aceste rezerve.

FOR IDENTIFICATION PURPOSES

ERNST & YOUNG

Signed.....

Date..... 22/10/23

Note Explicative la Situațiile Financiare

14. Credite și avansuri acordate băncilor

	31 decembrie 2022	31 decembrie 2021
(în mii lei moldovenești)		
Conturi curente	231,004	1,678,265
Depozite overnight	580,600	558,974
Depozite la termen	91,117	90,028
Total	902,721	2,327,267
Provizioane pentru pierderi pentru conturi curente	(1,455)	(6,347)
Provizioane pentru pierderi pentru depozite overnight	(2,564)	(1,990)
Provizioane pentru pierderi pentru depozite la termen	(402)	(328)
	(4,421)	(8,665)
	898,300	2,318,602

14.1 Cheltuieli din deprecierea datoriilor de la banci

Tabelul de mai jos prezintă suma brută, calitatea creditului și expunerea maximă la riscul de credit pe baza sistemului intern de rating al creditelor al băncii și clasificarea la nivel de sfârșit de an a stadiilor băncilor:

Conturi curente

	31 decembrie 2022	31 decembrie 2021
(în mii lei moldovenești)		
Conturi curente	231,004	1,678,265
Minus: Provizioane pentru pierderi	(1,455)	(6,347)
	229,549	1,671,918

Depozite overnight

	31 decembrie 2022	31 decembrie 2021
(în mii lei moldovenești)		
Depozite overnight	580,600	558,974
Minus: Provizioane pentru pierderi	(2,564)	(1,990)
	578,036	556,984

Depozite la termen

	31 decembrie 2022	31 decembrie 2021
(în mii lei moldovenești)		
Depozite la termen (1)	91,117	90,028
Minus: Provizioane pentru pierderi (2)	(402)	(328)
	90,715	89,700

FOR IDENTIFICATION PURPOSES

ERNST & YOUNG

Signed.....

Date.....22/03/23.....

Note Explicative la Situațiile Financiare

14. Credite și avansuri acordate băncilor (continuare)

14.1 Cheltuieli din deprecierea datoriilor de la bănci (continuare)

(1) Depozitele la termen includ plasamente pe termen scurt și pe termen lung la RAIFFEISEN BANK INTERNATIONAL AG și SOCIETE GENERALE, PARIS, inclusiv dobânzi sporite.

(2) ECL pentru depozitele la termen se clasifică în Stage 1 colectiv, în conformitate cu politica contabilă. Prin sistemul intern de rating al creditelor, depozitele la termen nu sunt nici scadente, nici depreciate.

O analiză a cheltuielilor în valoarea contabilă brută în raport cu datoria de la bănci la 31 decembrie 2022 este următoarea:

Conturi curente

	Stadiul 1 colectiv
(în mii lei moldovenești)	
Valoarea contabilă brută la 1 ianuarie 2022	1,678,265
Active noi provenite sau achiziționate	-
Activele derecunoscute sau rambursate (cu excepția casărilor)	(1,477,770)
Modificări ale fluxurilor de numerar contractuale datorate modificărilor care nu au ca rezultat derecunoașterea	-
Sume casate	-
Diferența cursului valutar	30,509
Valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2022	231,004

Depozite overnight

	Stadiul 1 colectiv
(în mii lei moldovenești)	
Valoarea contabilă brută la 1 ianuarie 2022	558,974
Active noi provenite sau achiziționate	-
Activele derecunoscute sau rambursate (cu excepția casărilor)	(22,878)
Modificări ale fluxurilor de numerar contractuale datorate modificărilor care nu au ca rezultat derecunoașterea	-
Sume casate	-
Diferența cursului valutar	44,504
Valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2022	580,600

Depozite la termen

	Stadiul 1 colectiv
(în mii lei moldovenești)	
Valoarea contabilă brută la 1 ianuarie 2022	90,028
Active noi provenite sau achiziționate	-
Activele derecunoscute sau rambursate (cu excepția casărilor)	(247)
Modificări ale fluxurilor de numerar contractuale datorate modificărilor care nu au ca rezultat derecunoașterea	-
Sume casate	-
Diferența cursului valutar	1,336
Valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2022	91,117

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date.....22/02/23

Note Explicative la Situațiile Financiare

14. Credite și avansuri acordate băncilor (continuare)

14.1 Cheltuieli din deprecierea datoriilor de la bănci (continuare)

O analiză a cheltuielilor în valoarea contabilă brută în raport cu datoria de la bănci la 31 decembrie 2021 este următoarea:

Conturi curente

	Stadiul 1 colectiv
(în mii lei moldovenești)	
Valoarea contabilă brută la 1 ianuarie 2021	331,113
Active noi provenite sau achiziționate	-
Activele derecunoscute sau rambursate (cu excepția casărilor)	1,360,533
Modificări ale fluxurilor de numerar contractuale datorate modificărilor care nu au ca rezultat derecunoașterea	-
Sume casate	-
Diferența cursului valutar	(13,381)
Valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2021	1,678,265

Depozite la termen

	Stadiul 1 colectiv
(în mii lei moldovenești)	
Valoarea contabilă brută la 1 ianuarie 2021	518,161
Active noi provenite sau achiziționate	24,846
Activele derecunoscute sau rambursate (cu excepția casărilor)	-
Modificări ale fluxurilor de numerar contractuale datorate modificărilor care nu au ca rezultat derecunoașterea	-
Sume casate	-
Diferența cursului valutar	15,967
Valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2021	558,974

Depozite la termen

	Stadiul 1 colectiv
(în mii lei moldovenești)	
Valoarea contabilă brută la 1 ianuarie 2021	266,290
Active noi provenite sau achiziționate	-
Activele derecunoscute sau rambursate (cu excepția casărilor)	(163,237)
Modificări ale fluxurilor de numerar contractuale datorate modificărilor care nu au ca rezultat derecunoașterea	-
Sume casate	-
Diferența cursului valutar	(13,025)
Valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2021	90,028

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date.....22/03/23

Note Explicative la Situațiile Financiare

14. Credite și avansuri acordate băncilor (continuare)

14.1 Cheltuieli din deprecierea datoriilor de la bănci (continuare)

O analiză a cheltuielilor în valoarea alocațiilor corespunzătoare ECL în raport cu datoria de la bănci la 31 decembrie 2022 este următoarea:

Conturi curente

	Stadiul 1 colectiv
(în mii lei moldovenești)	
Alocări ECL la 1 ianuarie 2022 conform IFRS 9	6,347
Active noi provenite sau achiziționate	-
Schimbări metodologice	(5,003)
ECL alocări net	(5,003)
Diferența cursului valutar	111
Valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2022	1,455

Depozite overnight

	Stadiul 1 colectiv
(în mii lei moldovenești)	
Alocări ECL la 1 ianuarie 2022 conform IFRS 9	1,990
Active noi provenite sau achiziționate	
Schimbări metodologice	416
ECL alocări net	416
Diferența cursului valutar	158
Valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2022	2,564

Depozite la termen

	Stadiul 1 colectiv
(în mii lei moldovenești)	
Alocări ECL la 1 ianuarie 2022 conform IFRS 9	328
Active noi provenite sau achiziționate	
Schimbări metodologice	69
ECL alocări net	69
Diferența cursului valutar	5
Valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2022	402

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date.....22/03/23

Note Explicative la Situațiile Financiare

14. Credite și avansuri acordate băncilor (continuare)

14.1 Cheltuieli din deprecierea datoriilor de la bănci (continuare)

O analiză a cheltuielilor în valoarea alocațiilor corespunzătoare ECL în raport cu datoria de la bănci la 31 decembrie 2021 este următoarea:

Conturi curente

	Stadiul 1 colectiv
(în mii lei moldovenești)	
Alocări ECL la 1 ianuarie 2021 conform IFRS 9	-
Active noi provenite sau achiziționate	-
Activele derecunoscute sau rambursate (cu excepția casărilor)	(6,347)
ECL alocări net	(6,347)
Diferența cursului valutar	-
Valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2021	(6,347)

Depozite overnight

	Stadiul 1 colectiv
(în mii lei moldovenești)	
Alocări ECL la 1 ianuarie 2021 conform IFRS 9	-
Active noi provenite sau achiziționate	-
Activele derecunoscute sau rambursate (cu excepția casărilor)	(1,990)
ECL alocări net	(1,990)
Diferența cursului valutar	-
Valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2021	(1,990)

Depozite la termen

	Stadiul 1 colectiv
(în mii lei moldovenești)	
Alocări ECL la 1 ianuarie 2021 conform IFRS 9	3,089
Active noi provenite sau achiziționate	-
Activele derecunoscute sau rambursate (cu excepția casărilor)	(2,610)
ECL alocări net	(2,610)
Diferența cursului valutar	(151)
Valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2021	328

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date..... 22/03/23

Note Explicative la Situațiile Financiare

15. Credite și avansuri acordate clienților și Leasing

Activitatea de creditare a Băncii este concentrată asupra companiilor și persoanelor fizice domiciliat în Moldova.

	31 decembrie 2022	31 decembrie 2021
(în mii lei moldovenești)		
Credite și avansuri acordate clienților, brut	8,757,665	9,098,159
Minus: Provizioane pentru pierderi	(592,563)	(301,589)
	8,165,102	8,796,570
<i>din care:</i>		
Leasing, brut	256,113	210,665
Minus: Provizioane pentru pierderi	(10,103)	(6,306)
	246,010	204,359

La 31 decembrie 2022 datoriile privind creditele acordate părților afiliate au constituit MDL'000 2,464 (2021: MDL'000 3,450) la rate ale dobânzii de 13.04% pe an (2021: 6.91% pe an) (Nota 29).

Segmentele de credite și avansuri acordate clienților sunt descrise în tabelul de mai jos:

	31 decembrie 2022	31 decembrie 2021
(în mii lei moldovenești)		
MLE	4,091,865	3,851,203
Consum	1,484,879	1,920,191
Ipotecare	2,261,590	2,422,369
MSE	663,218	693,731
Leasing	256,113	210,665
	8,757,665	9,098,159
Minus: Reduceri pentru pierderi din depreciere ECL	(592,563)	(301,589)
	8,165,102	8,796,570

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date..... 22/03/23

Note Explicative la Situațiile Financiare

15. Credite și avansuri acordate clienților și Leasing (continuare)

15.1 Cheltuieli din deprecierea creditelor și avansurilor acordate clienților și Leasing

15.1.1 MLE

Tabelul de mai jos prezintă calitatea creditului și expunerea maximă la riscul de credit pe baza sistemului intern de rating al creditelor al băncii și a clasificării la sfârșitul anului. Sumele prezentate sunt în sumă brută pentru depreciere. Detaliile privind sistemul de clasificare internă al băncii sunt explicate în Nota 28, politicile referitoare la calculele ECL pe bază individuală sau colectivă sunt prezentate în Nota 28.

31 decembrie 2022					
	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
Probabilitatea de default (în mii lei moldovenești)	3.0%	26.2%	100%	100%	
Gradul intern de rating					
Nerestante și nedepreciate	3,659,715	213,612	-	-	3,873,327
Restante dar nedepreciate	86,678	34,650	-	-	121,328
Neperformante	-	-	7,963	-	7,963
Depreciate individual	-	-	-	89,247	89,247
Total	3,746,393	248,262	7,963	89,247	4,091,865
31 decembrie 2021					
	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
Probabilitatea de default (în mii lei moldovenești)	1.9%	23.6%	100%	100%	
Gradul intern de rating					
Nerestante și nedepreciate	3,622,290	82,746	-	-	3,705,036
Restante dar nedepreciate	25,377	41,313	-	-	66,690
Neperformante	-	-	9,690	-	9,690
Depreciate individual	-	-	-	69,787	69,787
Total	3,647,668	124,059	9,690	69,787	3,851,203

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date.....22/03/23

Note Explicative la Situațiile Financiare

15. Credite și avansuri acordate clienților și Leasing (continuare)

15.1 Cheltuieli din deprecierea creditelor și avansurilor acordate clienților și Leasing (continuare)

15.1.1 MLE (continuare)

O analiză a schimbărilor în valoarea contabilă brută în ceea ce privește împrumuturile pentru MLE-uri (Întreprinderi mari și mijlocii) la 31 decembrie 2022 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(în mii lei moldovenești)					
Valoarea contabilă brută la 1 ianuarie 2022	3,647,668	124,060	9,690	69,785	3,851,203
Active noi provenite sau achiziționate	2,076,615	-	-	-	2,076,615
Activele derecunoscute sau rambursate	(1,898,784)	(89,701)	(8,331)	(23,180)	(2,019,996)
Transferat în S1	23,940	(23,940)	-	-	-
Transferat în S2	(228,428)	232,714	(4,286)	-	-
Transferat în S3	(12,960)	(4,521)	89	17,392	-
Mișcări ale dobânzii sporite	11,155	619	(31)	3,855	15,598
Impactul modificărilor și transferurilor	89,131	7,389	13,036	19,175	128,731
Casări	-	-	(2,416)	-	(2,416)
Diferența cursului valutar	38,055	1,642	212	2,221	42,130
Valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2022	3,746,392	248,262	7,963	89,248	4,091,865

O analiză a schimbărilor în valoarea contabilă brută în ceea ce privește împrumuturile pentru MLE-uri (Întreprinderi mari și mijlocii) la 31 decembrie 2021 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(în mii lei moldovenești)					
Valoarea contabilă brută la 1 ianuarie 2021	3,089,037	158,425	40,675	62,246	3,350,382
Active noi provenite sau achiziționate	2,494,922	-	-	-	2,494,922
Activele derecunoscute sau rambursate	(1,916,898)	(51,988)	(12,498)	(1,663)	(1,983,047)
Transferat în S1	46,746	(46,747)	1	-	-
Transferat în S2	(79,570)	81,519	(1,948)	-	-
Transferat în S3	(15,320)	-	7,150	8,170	-
Mișcări ale dobânzii sporite	(9,1450)	(8)	(172)	75	(9,250)
Impactul modificărilor și transferurilor	83,649	(12,595)	(23,518)	2,610	50,146
Casări	-	-	-	-	-
Diferența cursului valutar	(45,753)	(4,546)	-	(1,653)	(51,952)
Valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2021	3,647,668	124,060	9,690	69,785	3,851,203

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date.....22/03/23

Note Explicative la Situațiile Financiare

15. Credite și avansuri acordate clienților și Leasing (continuare)

15.1 Cheltuieli din deprecierea creditelor și avansurilor acordate clienților și Leasing (continuare)

15.1.1 MLE (continuare)

O analiză a schimbărilor în valoarea alocațiilor corespunzătoare ECL în ceea ce privește împrumuturile pentru MLE-uri (Întreprinderi mari și mijlocii) la 31 decembrie 2022 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(în mii lei moldovenești)					
ECL la 1 ianuarie 2022 conform IFRS9	59,857	16,867	6,235	41,135	124,094
Active noi provenite sau achiziționate	79,743	-	-	-	79,743
Activele derecunoscute sau rambursate	(31,001)	(7,192)	(6,676)	(181)	(45,050)
Transferat în S1	551	(4,611)	-	-	(4,060)
Transferat în S2	(24,424)	47,691	(3,364)	-	19,903
Transferat în S3	(7,868)	(2,802)	64	9,588	(1,018)
Impactul transferurilor de ECL	1,362	(317)	12,023	(2,255)	10,813
Unwinding	-	-	-	206	206
Modificări ale intrărilor utilizate pentru calculele ECL	16,347	1,495	621	14,958	33,421
Casări	-	-	(2,416)	-	(2,416)
Diferența cursului valutar	698	122	172	995	1,987
Pierdere așteptată netă ECL la 31 decembrie 2022	35,408	34,386	424	23,311	93,529
	95,265	51,253	6,659	64,446	217,623

O analiză a schimbărilor în valoarea alocațiilor corespunzătoare ECL în ceea ce privește împrumuturile pentru MLE-uri (Întreprinderi mari și mijlocii) la 31 decembrie 2021 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(în mii lei moldovenești)					
ECL la 1 ianuarie 2021 conform IFRS9	36,045	24,109	18,730	28,386	107,270
Active noi provenite sau achiziționate	56,509	-	-	-	56,509
Activele derecunoscute sau rambursate	(17,464)	(8,001)	(4,537)	7,767	(22,234)
Transferat în S1	1,089	(1,089)	-	-	-
Transferat în S2	(9,723)	10,301	(578)	-	-
Transferat în S3	(12,023)	0	3,760	8,262	-
Impactul transferurilor de ECL	7,670	(11,895)	(12,419)	(11,948)	(28,593)
Modificări ale intrărilor utilizate pentru calculele ECL	(1,373)	4,018	1,279	9,326	13,250
Casări	-	-	-	-	-
Diferența cursului valutar	(874)	(576)	-	(660)	(2,109)
Pierdere așteptată netă ECL la 31 decembrie 2021	23,812	(7,243)	(12,495)	12,748	16,823
	59,857	16,867	6,235	41,135	124,093

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date 22/03/23.....

Note Explicative la Situațiile Financiare

15. Credite și avansuri acordate clienților și Leasing (continuare)

15.1 Cheltuieli din deprecierea creditelor și avansurilor acordate clienților și Leasing (continuare)

15.1.2 Consum

Tabelul de mai jos prezintă calitatea creditului și expunerea maximă la riscul de credit pe baza sistemului intern de rating al creditelor al băncii și a clasificării la sfârșitul anului. Sumele prezentate sunt în sumă brută pentru depreciere. Detaliile privind sistemul de clasificare internă al băncii sunt explicate în Nota 28, politicile referitoare la calculele ECL pe bază individuală sau colectivă sunt prezentate în Nota 28.

31 decembrie 2022					
	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Total
Probabilitatea de default	3.7%	33.2%	100%	100%	
(în mii lei moldovenești)					
Gradul intern de rating					
Nerestante și nedepreciate	1,026,031	242,519	0	0	1,268,550
Restante dar nedepreciate	61,275	107,425	0	0	168,700
Neperformante	0	0	47,629	0	47,629
Depreciate individual	0	0	0	0	0
Total	1,087,306	349,944	47,629	0	1,484,879
31 decembrie 2021					
	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Total
Probabilitatea de default	2.8%	37.9%	100%	100%	
(în mii lei moldovenești)					
Gradul intern de rating					
Nerestante și nedepreciate	1,719,216	107,217	-	-	1,826,432
Restante dar nedepreciate	26,279	48,073	-	-	74,352
Neperformante	-	-	19,406	-	19,406
Depreciate individual	-	-	-	-	-
Total	1,745,494	155,290	19,406	-	1,920,191

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date...22/03/23

Note Explicative la Situațiile Financiare

15. Credite și avansuri acordate clienților și Leasing (continuare)

15.1 Cheltuieli din deprecierea creditelor și avansurilor acordate clienților și Leasing (continuare)

15.1.2 Consum (continuare)

O analiză a schimbărilor în valoarea contabilă brută în ceea ce privește împrumuturile pentru creditele de consum la 31 decembrie 2022 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(în mii lei moldovenești)					
Valoarea contabilă brută la 1 ianuarie 2022	1,745,494	155,290	19,406	-	1,920,190
Active noi provenite sau achiziționate	345,232	-	-	-	345,232
Activele derecunoscute sau rambursate	(683,320)	(111,353)	(12,560)	-	(807,233)
Transferat în S1	11,597	(11,538)	(59)	-	-
Transferat în S2	(268,115)	272,983	(4,868)	-	-
Transferat în S3	(31,084)	(12,208)	43,292	-	-
Mișcări ale dobânzii sporite	21,357	9,826	2,130	-	33,313
Impactul modificărilor și transferurilor	(53,888)	46,800	28,219	-	21,131
Casări	-	-	(27,932)	-	(27,932)
Diferența cursului valutar	35	143	-	-	178
Valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2022	1,087,308	349,943	47,628	-	1,484,879

O analiză a schimbărilor în valoarea contabilă brută în ceea ce privește împrumuturile pentru creditele de consum la 31 decembrie 2021 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(în mii lei moldovenești)					
Valoarea contabilă brută la 1 ianuarie 2021	1,482,332	74,571	46,859	492	1,604,254
Active noi provenite sau achiziționate	1,247,558	-	-	-	1,247,558
Activele derecunoscute sau rambursate	(759,614)	(32,651)	7,093	(66)	(785,237)
Transferat în S1	14,084	(12,598)	(1,485)	-	-
Transferat în S2	(138,749)	144,016	(5,267)	-	-
Transferat în S3	(13,443)	(2,905)	16,348	-	-
Mișcări ale dobânzii sporite	644	37	(797)	(17)	(133)
Impactul modificărilor și transferurilor	(87,303)	(15,147)	(8,892)	(410)	(111,752)
Casări	-	-	(34,311)	-	(34,311)
Diferența cursului valutar	(14)	(33)	(141)	-	(189)
Valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2021	1,745,494	155,290	19,406	-	1,920,191

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date.....22/03/23

Note Explicative la Situațiile Financiare

15. Credite și avansuri acordate clienților și Leasing (continuare)

15.1 Cheltuieli din deprecierea creditelor și avansurilor acordate clienților și Leasing (continuare)

15.1.2 Consum (continuare)

O analiză a schimbărilor în valoarea alocațiilor corespunzătoare ECL în ceea ce privește împrumuturile pentru creditele de consum la 31 decembrie 2022 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(în mii lei moldovenești)					
ECL la 1 ianuarie 2022 conform IFRS9	22,548	25,417	13,638	-	61,603
Active noi provenite sau achiziționate	29,844	-	-	-	29,844
Activele derecunoscute sau rambursate	(8,481)	(5,472)	(1,517)	-	(15,470)
Transferat în S1	292	(2,245)	(71)	-	(2,024)
Transferat în S2	(19,449)	59,381	(4,491)	-	35,441
Transferat în S3	(7,221)	(5,015)	41,733	-	29,497
Impactul transferurilor de ECL	120	2,432	12,136	-	14,688
Unwinding	-	-	23	-	23
Modificări ale intrărilor utilizate pentru calculele ECL	10,362	4,925	350	-	15,637
Casări	-	-	(27,932)	-	(27,932)
Diferența cursului valutar	1	142	1	-	144
Pierdere așteptată netă	5,468	54,148	20,232	-	79,848
ECL la 31 decembrie 2022	28,016	79,565	33,870	-	141,451

O analiză a schimbărilor în valoarea alocațiilor corespunzătoare ECL în ceea ce privește împrumuturile pentru creditele de consum la 31 decembrie 2021 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(în mii lei moldovenești)					
ECL la 1 ianuarie 2021 conform IFRS9	25,928	18,054	34,281	320	78,583
Active noi provenite sau achiziționate	27,383	-	-	-	27,383
Activele derecunoscute sau rambursate	(15,898)	(8,719)	13,086	(24)	(11,555)
Transferat în S1	183	(163)	(19)	-	-
Transferat în S2	(20,493)	23,498	(3,005)	-	-
Transferat în S3	(9,526)	(1,722)	11,248	-	-
Impactul transferurilor de ECL	21,256	(13,228)	(15,381)	(296)	(7,649)
Modificări ale intrărilor utilizate pentru calculele ECL	(6,283)	7,683	7,744	-	9,144
Casări	-	-	(34,311)	-	(34,311)
Diferența cursului valutar	-	15	(5)	-	9
Pierdere așteptată netă	(3,380)	7,363	(20,643)	(320)	(16,980)
ECL la 31 decembrie 2021	22,548	25,417	13,638	-	61,604

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date.....22/03/23

Note Explicative la Situațiile Financiare

15. Credite și avansuri acordate clienților și Leasing (continuare)

15.1 Cheltuieli din deprecierea creditelor și avansurilor acordate clienților și Leasing (continuare)

15.1.3 Ipotecare

Tabelul de mai jos prezintă calitatea creditului și expunerea maximă la riscul de credit pe baza sistemului intern de rating al creditelor al băncii și a clasificării la sfârșitul anului. Sumele prezentate sunt în sumă brută pentru depreciere. Detaliile privind sistemul de clasificare internă al băncii sunt explicate în Nota 27, politicile referitoare la calculele ECL pe bază individuală sau colectivă sunt prezentate în Nota 28.

31 decembrie 2022					
	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
Probabilitatea de default	2.4%	25.8%	100%	100%	
(în mii lei moldovenești)					
Gradul intern de rating					
Nerestante și nedepreciate	1,632,001	424,018	0	0	2,056,019
Restante dar nedepreciate	55,401	100,831	0	0	156,232
Neperformante	0	0	49,339	0	49,339
Depreciate individual	0	0	0	0	0
Total	1,687,402	524,849	49,339	0	2,261,590
31 decembrie 2021					
	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
Probabilitatea de default	0.6%	52.9%	100%	100%	
(în mii lei moldovenești)					
Gradul intern de rating					
Nerestante și nedepreciate	2,180,104	165,778	-	-	2,345,882
Restante dar nedepreciate	11,160	31,712	-	-	42,871
Neperformante	-	-	33,616	-	33,616
Depreciate individual	-	-	-	-	-
Total	2,191,263	197,490	33,616	-	2,422,369

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date.....22/03/23

Not Explicative la Situațiile Financiare

15. Credite și avansuri acordate clienților și Leasing (continuare)

15.1 Cheltuieli din deprecierea creditelor și avansurilor acordate clienților și Leasing (continuare)

15.1.3 Ipotecare

O analiză a schimbărilor în valoarea contabilă brută în ceea ce privește împrumuturile pentru creditele ipotecare la 31 decembrie 2022 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(în mii lei moldovenești)					
Valoarea contabilă brută la 1 ianuarie 2022	2,191,263	197,490	33,616	-	2,422,369
Active noi provenite sau achiziționate	253,796	-	-	-	253,796
Activele derecunoscute sau rambursate	(363,468)	(68,539)	(7,791)	-	(439,798)
Transferat în S1	36,049	(35,510)	(539)	-	-
Transferat în S2	(402,201)	404,346	(2,145)	-	-
Transferat în S3	(12,267)	(11,207)	23,474	-	-
Mișcări ale dobânzii sporite	12,302	4,037	759	-	17,098
Impactul modificărilor și transferurilor	(31,931)	33,583	1,868	-	3,520
Casări	-	-	-	-	-
Diferența cursului valutar	3,859	649	97	-	4,605
Valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2022	1,687,402	524,849	49,339	-	2,261,590

O analiză a schimbărilor în valoarea contabilă brută în ceea ce privește împrumuturile pentru creditele ipotecare la 31 decembrie 2021 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(în mii lei moldovenești)					
Valoarea contabilă brută la 1 ianuarie 2021	1,655,855	68,273	31,274	5,759	1,761,160
Active noi provenite sau achiziționate	965,002	-	-	-	965,002
Activele derecunoscute sau rambursate	(335,471)	(9,453)	(9,435)	(26)	(354,385)
Transferat în S1	39,822	(31,609)	(8,213)	-	-
Transferat în S2	(170,280)	176,731	(6,451)	-	-
Transferat în S3	(9,875)	(6,566)	16,440	-	-
Mișcări ale dobânzii sporite	(4,948)	(387)	(294)	-	(5,629)
Impactul modificărilor și transferurilor	56,827	766	10,302	(5,732)	62,163
Casări	-	-	-	-	-
Diferența cursului valutar	(5,670)	(265)	(8)	-	(5,942)
Valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2021	2,191,263	197,490	33,616	-	2,422,369

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date 22/03/23.....

Note Explicative la Situațiile Financiare

15. Credite și avansuri acordate clienților și Leasing (continuare)

15.1 Cheltuieli din deprecierea creditelor și avansurilor acordate clienților și Leasing (continuare)

15.1.3 Ipotecare

O analiză a schimbărilor în valoarea alocațiilor corespunzătoare ECL în ceea ce privește împrumuturile pentru creditele ipotecare la 31 decembrie 2022 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(în mii lei moldovenești)					
ECL la 1 ianuarie 2022 conform IFRS9	10,823	19,477	17,393	-	47,693
Active noi provenite sau achiziționate	17,163	-	-	-	17,163
Activele derecunoscute sau rambursate	(1,713)	(2,353)	(2,255)	-	(6,321)
Transferat în S1	626	(4,015)	(324)	-	(3,713)
Transferat în S2	(15,260)	67,091	(1,037)	-	50,794
Transferat în S3	(739)	(1,569)	14,709	-	12,401
Impactul transferurilor de ECL	(5)	5	(271)	-	(271)
Unwinding	-	-	211	-	211
Modificări ale intrărilor utilizate pentru calculele ECL	18,513	8,665	2,894	-	30,072
Casări	-	-	-	-	-
Diferența cursului valutar	24	12	1	-	37
Pierdere așteptată netă	18,609	67,836	13,928	-	100,373
ECL la 31 decembrie 2022	29,432	87,313	31,321	-	148,066

O analiză a schimbărilor în valoarea alocațiilor corespunzătoare ECL în ceea ce privește împrumuturile pentru creditele ipotecare la 31 decembrie 2021 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(în mii lei moldovenești)					
ECL la 1 ianuarie 2021 conform IFRS9	3,665	14,938	11,485	5,617	35,704
Active noi provenite sau achiziționate	11,705	-	-	-	11,705
Activele derecunoscute sau rambursate	1,838	(4,397)	(3,204)	(8)	(5,770)
Transferat în S1	188	(147)	(41)	-	-
Transferat în S2	(16,108)	17,072	(964)	-	-
Transferat în S3	(3,937)	(2,907)	6,844	-	-
Impactul transferurilor de ECL	20,283	(10,315)	(1,351)	(5,609)	3,009
Modificări ale intrărilor utilizate pentru calculele ECL	(6,807)	5,264	4,625	-	3,081
Casări	-	-	-	-	0
Diferența cursului valutar	(3)	(31)	(2)	-	(36)
Pierdere așteptată netă	7,159	4,539	5,908	(5,617)	11,989
ECL la 31 decembrie 2021	10,823	19,477	17,393	-	47,693

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date.....22/03/23

Note Explicative la Situațiile Financiare

15. Credite și avansuri acordate clienților și Leasing (continuare)

15.1 Cheltuieli din deprecierea creditelor și avansurilor acordate clienților și Leasing (continuare)

15.1.4 MSE

Tabelul de mai jos prezintă calitatea creditului și expunerea maximă la riscul de credit pe baza sistemului intern de rating al creditelor al băncii și a clasificării la sfârșitul anului. Sumele prezentate sunt în sumă brută pentru depreciere. Detaliile privind sistemul de clasificare internă al băncii sunt explicate în Nota 28, politicile referitoare la calculele ECL pe bază individuală sau colectivă sunt prezentate în Nota 28.

31 decembrie 2022					
	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
Probabilitatea de default	3.4%	27.0%	100%	100%	
(în mii lei moldovenești)					
Gradul intern de rating					
Nerestante și nedepreciate	332,498	205,932	-	-	538,430
Restante dar nedepreciate	14,833	53,047	-	-	67,880
Neperformante	-	-	48,642	-	48,642
Depreciate individual	-	-	-	8,266	8,266
Total	347,331	258,979	48,642	8,266	663,218
31 decembrie 2021					
	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
Probabilitatea de default	2.5%	29.9%	100%	100%	
(în mii lei moldovenești)					
Gradul intern de rating					
Nerestante și nedepreciate	552,171	70,325	-	-	622,497
Restante dar nedepreciate	7,013	13,530	-	-	20,543
Neperformante	-	-	35,844	-	35,844
Depreciate individual	-	-	-	14,847	14,847
Total	559,185	83,855	35,844	14,847	693,731

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date 22/03/23

Note Explicative la Situațiile Financiare

15. Credite și avansuri acordate clienților și Leasing (continuare)

15.1 Cheltuieli din deprecierea creditelor și avansurilor acordate clienților și Leasing (continuare)

15.1.4 MSE

O analiză a schimbărilor în valoarea contabilă brută în ceea ce privește împrumuturile pentru creditele MSE (întreprinderi mici) la 31 decembrie 2022 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(în mii lei moldovenești)					
Valoarea contabilă brută la 1 ianuarie 2022	559,185	83,855	35,844	14,847	693,731
Active noi provenite sau achiziționate	269,660	-	-	-	269,660
Activele derecunoscute sau rambursate	(254,560)	(73,558)	(18,653)	(197)	(346,968)
Transferat în S1	482	(354)	(128)	-	-
Transferat în S2	(223,140)	225,692	(2,552)	-	-
Transferat în S3	(15,071)	(13,802)	28,873	-	-
Mișcări ale dobânzii sporite	2,133	1,735	1,382	423	5,673
Impactul modificărilor și transferurilor	7,035	35,004	5,850	(6,807)	41,082
Casări	-	-	(2,376)	-	(2,376)
Diferența cursului valutar	1,606	407	403	-	2,416
Valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2022	347,330	258,979	48,643	8,266	663,218

O analiză a schimbărilor în valoarea contabilă brută în ceea ce privește împrumuturile pentru creditele MSE (întreprinderi mici) la 31 decembrie 2021 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(în mii lei moldovenești)					
Valoarea contabilă brută la 1 ianuarie 2021	601,952	81,122	58,242	12,438	753,753
Active noi provenite sau achiziționate	394,653	-	-	-	394,653
Activele derecunoscute sau rambursate	(294,909)	(29,462)	(16,827)	(10,246)	(351,444)
Transferat în S1	12,440	(12,333)	(108)	-	-
Transferat în S2	(45,870)	61,138	(15,268)	-	-
Transferat în S3	(8,286)	(1,953)	10,239	-	-
Mișcări ale dobânzii sporite	(422)	(23)	(186)	(1)	(632)
Impactul modificărilor și transferurilor	(95,523)	(12,922)	(150)	13,122	(95,472)
Casări	-	-	-	(283)	(283)
Diferența cursului valutar	(4,850)	(1,713)	(97)	(184)	(6,844)
Valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2021	559,185	83,855	35,844	14,847	693,731

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG

Signed.....
Date.....22/03/23.....

Note Explicative la Situațiile Financiare

15. Credite și avansuri acordate clienților și Leasing (continuare)

15.1 Cheltuieli din deprecierea creditelor și avansurilor acordate clienților și Leasing (continuare)

15.1.4 MSE (continuare)

O analiză a schimbărilor în valoarea alocațiilor corespunzătoare ECL în ceea ce privește împrumuturile pentru creditele MSE (Întreprinderi mici) la 31 decembrie 2022 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(în mii lei moldovenești)					
ECL la 1 ianuarie 2022 conform IFRS9	9,942	17,233	22,944	11,774	61,893
Active noi provenite sau achiziționate	21,698	-	-	-	21,698
Activele derecunoscute sau rambursate	(4,436)	(6,668)	(5,306)	(247)	(16,657)
Transferat în S1	10	(78)	(275)	-	(343)
Transferat în S2	(20,592)	32,860	(2,120)	-	10,148
Transferat în S3	(879)	(3,593)	15,719	-	11,247
Impactul transferurilor de ECL	699	623	(3,817)	(3,394)	(5,889)
Unwinding	-	-	878	62	940
Modificări ale intrărilor utilizate pentru calculele ECL	625	(1,181)	(1,685)	(3,213)	(5,454)
Casări	-	-	(2,376)	-	(2,376)
Diferența cursului valutar	29	46	37	-	112
Pierdere așteptată netă	(2,846)	22,009	1,055	(6,792)	13,426
ECL la 31 decembrie 2022	7,096	39,242	23,999	4,982	75,319

O analiză a schimbărilor în valoarea contabilă brută în ceea ce privește împrumuturile pentru creditele de MSE (Întreprinderi mici) la 31 decembrie 2021 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(în mii lei moldovenești)					
ECL la 1 ianuarie 2021 conform IFRS9	11,768	18,267	34,673	12,368	77,075
Active noi provenite sau achiziționate	13,937	-	-	-	13,937
Activele derecunoscute sau rambursate	(5,997)	(6,817)	(9,228)	(8,310)	(30,352)
Transferat în S1	246	(244)	(2)	-	-
Transferat în S2	(7,104)	12,172	(5,068)	-	-
Transferat în S3	(4,751)	(1,086)	5,837	-	-
Impactul transferurilor de ECL	4,635	(2,706)	(6,487)	6,954	2,396
Modificări ale intrărilor utilizate pentru calculele ECL	(2,675)	(2,087)	3,269	1,108	(385)
Casări	-	-	-	(283)	(283)
Diferența cursului valutar	(117)	(264)	(50)	(64)	(495)
Pierdere așteptată netă	(1,826)	(1,033)	(11,729)	(594)	(15,182)
ECL la 31 decembrie 2021	9,942	17,233	22,944	11,774	61,893

FOR IDENTIFICATION PURPOSES

ERNST & YOUNG

Signed.....

Date.....22/03/23

Note Explicative la Situațiile Financiare

15. Credite și avansuri acordate clienților și Leasing (continuare)

15.1 wCheltuieli din deprecierea creditelor și avansurilor acordate clienților și Leasing (continuare)

15.1.5 Leasing (continuare)

Tabelul de mai jos prezintă calitatea creditului și expunerea maximă la riscul de credit pe baza sistemului intern de rating al creditelor al băncii și a clasificării la sfârșitul anului. Sumele prezentate sunt în sumă brută pentru depreciere. Detaliile privind sistemul de clasificare internă al băncii sunt explicate în Nota 28, politicile referitoare la calculele ECL pe bază individuală sau colectivă sunt prezentate în Nota 28.

31 decembrie 2022					
	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
Probabilitatea de default	3.1%	24.6%	100%	100%	
(în mii lei moldovenești)					
Gradul intern de rating					
Nerestante și nedepreciate	225,588	20,254	-	-	245,842
Restante dar nedepreciate	6,436	548	-	-	6,984
Neperformante	-	-	2,768	-	2,768
Depreciate individual	-	-	-	519	519
Total	232,024	20,802	2,768	519	256,113
31 decembrie 2021					
	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
Probabilitatea de default	2.4%	28.1%	100%	100%	
(în mii lei moldovenești)					
Gradul intern de rating					
Nerestante și nedepreciate	200,862	5,728	-	-	206,590
Restante dar nedepreciate	441	1,074	-	-	1,515
Neperformante	-	-	2,559	-	2,559
Depreciate individual	-	-	-	-	-
Total	201,304	6,802	2,559	-	210,665

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date.....22/03/23

Note Explicative la Situațiile Financiare

15. Credite și avansuri acordate clienților și Leasing (continuare)

15.1 Cheltuieli din deprecierea creditelor și avansurilor acordate clienților și Leasing (continuare)

15.1.5 Leasing (continuare)

O analiză a schimbărilor în valoarea contabilă brută în ceea ce privește împrumuturile pentru creditele de Leasing la 31 decembrie 2022 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(în mii lei moldovenești)					
Valoarea contabilă brută la 1 ianuarie 2022	201,304	6,802	2,559	-	210,665
Active noi provenite sau achiziționate	146,880	-	-	-	146,880
Activele derecunoscute sau rambursate	(95,459)	(6,191)	(1,082)	(311)	(103,043)
Transferat în S1	382	(382)	-	-	-
Transferat în S2	(18,904)	18,904	-	-	-
Transferat în S3	(89)	(1,372)	950	511	-
Mișcări ale dobânzii sporite	(546)	(142)	35	(2)	(655)
Impactul modificărilor și transferurilor	(3,656)	3,046	301	309	-
Casări	-	-	-	-	-
Diferența cursului valutar	2,112	137	5	12	2,266
Valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2022	232,024	20,802	2,768	519	256,113

O analiză a schimbărilor în valoarea contabilă brută în ceea ce privește împrumuturile pentru creditele de Leasing la 31 decembrie 2021 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(în mii lei moldovenești)					
Valoarea contabilă brută la 1 ianuarie 2021	202,242	4,476	6,945	-	213,663
Active noi provenite sau achiziționate	99,242	-	-	-	99,242
Activele derecunoscute sau rambursate	(88,076)	(1,839)	(1,670)	-	(91,586)
Transferat în S1	680	(680)	-	-	-
Transferat în S2	(3,576)	5,688	(2,112)	-	-
Transferat în S3	-	-	-	-	-
Mișcări ale dobânzii sporite	(682)	(9)	(5)	-	(696)
Impactul modificărilor și transferurilor	(764)	(634)	(579)	-	(1,976)
Casări	-	-	-	-	-
Diferența cursului valutar	(7,763)	(199)	(21)	-	(7,983)
Valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2021	201,304	6,802	2,559	-	210,665

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date 22/03/23

Note Explicative la Situațiile Financiare

15. Credite și avansuri acordate clienților și Leasing (continuare)

15.1 Cheltuieli din deprecierea creditelor și avansurilor acordate clienților și Leasing (continuare)

15.1.5 Leasing (continuare)

O analiză a schimbărilor în valoarea alocațiilor corespunzătoare ECL în ceea ce privește împrumuturile pentru creditele ipotecare la 31 decembrie 2022 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(în mii lei moldovenești)					
ECL la 1 ianuarie 2022 conform IFRS9	3,417	1,256	1,633	-	6,306
Active noi provenite sau achiziționate	5,684	-	-	-	5,684
Activele derecunoscute sau rambursate	(1,598)	(352)	(466)	-	(2,416)
Transferat în S1	8	(86)	-	-	(78)
Transferat în S2	(2,595)	2,951	-	-	356
Transferat în S3	(3)	(434)	442	40	45
Impactul transferurilor de ECL	-	-	(5)	-	(5)
Unwinding	-	-	7	-	7
Modificări ale intrărilor utilizate pentru calculele ECL	791	(37)	(594)	-	160
Casări	-	-	-	-	-
Diferența cursului valutar	34	7	1	2	44
Pierdere așteptată netă	2,321	2,049	(615)	42	3,797
ECL la 31 decembrie 2022	5,738	3,305	1,018	42	10,103

O analiză a schimbărilor în valoarea alocațiilor corespunzătoare ECL în ceea ce privește împrumuturile pentru creditele ipotecare la 31 decembrie 2021 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(în mii lei moldovenești)					
ECL la 1 ianuarie 2021 conform IFRS9	2,759	895	4,104	-	7,758
Active noi provenite sau achiziționate	1,915	-	-	-	1,915
Activele derecunoscute sau rambursate	(856)	(391)	(868)	-	(2,115)
Transferat în S1	21	(21)	-	-	-
Transferat în S2	(474)	1,076	(602)	-	-
Transferat în S3	-	-	-	-	-
Impactul transferurilor de ECL	(90)	262	(1,112)	-	(940)
Modificări ale intrărilor utilizate pentru calculele ECL	251	(538)	123	-	(164)
Casări	-	-	-	-	-
Diferența cursului valutar	(110)	(26)	(12)	-	(149)
Pierdere așteptată netă	658	361	(2,471)	-	(1,452)
ECL la 31 decembrie 2021	3,417	1,256	1,633	-	6,306

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date 22/03/23

Note Explicative la Situațiile Financiare

16. Instrumente de datorie la cost amortizat

	31 decembrie 2022	31 decembrie 2021
(În mii lei moldovenești)		
Instrumente de datorie la cost amortizat		
Bonuri de tezaur emise de Ministerul de Finanțe	1,203,231	855,268
Obligațiuni de stat emise de Ministerul de Finanțe	2,029	2,030
CertIFICATELE BNM	991,635	499,626
Total valoarea brută a expunerii	2,196,895	1,356,924
Minus pierderea așteptată	(34,686)	(10,731)
Total	2,162,209	1,346,193

Valori mobiliare emise de Ministerul de Finanțe

La 31 decembrie 2022 bonurile de tezaur emise de Ministerul de Finanțe reprezintă **bonuri de tezaur** cu rată fixă în MDL emise cu discount, cu scadență inițială între 91 și 364 zile având o rata medie a dobânzii de **21.41%** pe an (31 decembrie 2021: **5.93%** pe an).

Obligațiunile de stat emise de Ministerul de Finanțe poartă o rată a dobânzii revizuită legată de rata medie ponderată pe 6 luni bonuri de tezaur. Rata medie a dobânzii la data de 31 decembrie 2022 a fost de **6.62%** pe an pentru obligațiunile cu maturitatea de 5 ani și **6.50%** pentru 7 ani (31 decembrie 2021: **6.62%** maturitatea de 5 ani și **6.50%** pentru maturitatea de 7 ani).

La 31 decembrie 2022 nu au existat tranzacții REPO cu BNM. Pe parcursul anului s-au efectuat 10 tranzacții: 2 tranzacții cu dobândă de **10.75%** pe an, 3 tranzacții cu dobândă de **12.75%** pe an, 2 tranzacții cu dobândă de **15.75%** pe an și 3 tranzacții cu dobândă de **18.75%** pe an.

CertIFICATELE BNM

La 31 decembrie 2022 certificatele BNM reprezintă instrumente financiare cu rată fixă emise cu discount, cu scadență inițială de până la 14 zile cu o rată de randament medie a dobânzii de **20.00%** per annum (31 decembrie 2021: **6.50%** pe an).

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date..... 22/03/23

Note Explicative la Situațiile Financiare

16. Instrumente de datorie la cost amortizat

16.1 Pierderi din deprecierea investițiilor financiare supuse deprecierii

Instrumente de datorie la cost amortizat

Tabelul de mai jos prezintă calitatea creditului și expunerea maximă la riscul de credit pe baza sistemului intern de rating al creditelor al băncii și a clasificării la sfârșitul anului. Sumele prezentate mai jos sunt brute din pierderi pentru depreciere. Detaliile privind sistemul de clasificare internă al băncii sunt explicate în Nota 28.2.3. Prin instrumentele interne de rating de credit, instrumentele de datorie la costul amortizat nu sunt nici scadente, nici depreciate:

O analiză a schimbărilor în valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2022 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv
(în mii lei moldovenești)	
Valoarea contabilă brută la 1 ianuarie 2022	1,356,924
Active noi provenite sau achiziționate	7,835,456
Activele derecunoscute sau rambursate	(6,995,508)
Dobînda sporită	23
Valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2022	2,196,895

O analiză a schimbărilor în valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2021 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv
(în mii lei moldovenești)	
Valoarea contabilă brută la 1 ianuarie 2021	1,358,584
Active noi provenite sau achiziționate	313,918
Activele derecunoscute sau rambursate	(315,602)
Dobînda sporită	24
Valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2021	1,356,924

O analiză a schimbărilor în valoarea alocațiilor corespunzătoare ECL la 31 decembrie 2022 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv
(în mii lei moldovenești)	
ECL la 1 ianuarie 2022 conform IFRS9	10,731
Active noi provenite sau achiziționate	46,615
Activele derecunoscute sau rambursate	(22,660)
Pierdere așteptată netă	23,955
ECL la 31 decembrie 2022	34,686

O analiză a schimbărilor în valoarea alocațiilor corespunzătoare ECL la 31 decembrie 2021:

	Stadiul 1 Colectiv
(în mii lei moldovenești)	
ECL la 1 ianuarie 2021 conform IFRS9	15,760
Active noi provenite sau achiziționate	4,580
Activele derecunoscute sau rambursate	(9,609)
Pierdere așteptată netă	(5,029)
ECL la 31 decembrie 2021	10,731

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date.....22/03/23.....

Note Explicative la Situațiile Financiare

17. Active financiare la valoarea justă prin profit sau pierdere

Active financiare la valoarea justă prin profit sau pierdere

	31 Decembrie 2022	31 Decembrie 2021
(În mii lei moldovenești)		
Active financiare la valoarea justă prin profit sau pierdere		
Bonuri de tezaur emise de Ministerul de Finanțe	1,552	2,918
Investiții de capitaluri proprii la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere	1,031	1,031
	2,583	3,949

Investiții de capitaluri proprii la valoarea justă prin contul de profit și pierdere

Banca a desemnat investițiile ca fiind investiții de capital la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere. Investițiile includ acțiuni obligatorii în instituțiile menționate mai jos în tabel.

Toate investițiile de capital de la sfârșitul anului 2022 și 2021 sunt clasificate la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere după cum se prezintă mai jos:

	Domeniul de activitate	Cota de participare în 2022, %	31 decembrie 2022	31 decembrie 2021
(În mii lei moldovenești)				
Biroul de credite	Cercetarea informații credite	6.7%	1,019	1,019
Bursa de Valori a Moldovei	Bursa de valori	2.56%	7	7
IM "Tirex Petrol" S.A.	Industria petrolieră	0.01%	4	4
Investițiile de capital în băncile comerciale (Moldova) (mai puțin de 1 % proprietate)	Sector bancar		1	1
Valoarea de bilanț			1,031	1,031

Toate investițiile în acțiuni la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere la 31 decembrie 2022 și 2021 sunt necotate și sunt înregistrate la valoarea justă.

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date.....22/03/22

Note Explicative la Situațiile Financiare

18. Imobilizări corporale și active aferente dreptului de utilizare

	Terenuri și clădiri	Active în curs de execuție	Veicule	Computere și echipament	Alte	Active cu drept de utilizare	Total
(în mii lei moldovenești)							
Cost							
Sold la 1 ianuarie 2021	146,682	40,536	15,856	143,452	56,821	84,553	487,900
Achiziționări	5,903	156,921	81	4	651	16,610	180,170
Leșuri	(1,669)	(90,768)	(843)	(6,557)	(6,099)	(7,200)	(113,136)
Transferuri	8,120	(76,321)	6,569	39,396	22,235	-	(1)
Sold la 31 decembrie 2021	159,036	30,368	21,663	176,295	73,608	93,963	554,933
Achiziționări	8,753	66,397	52	3,560	71	25,787	104,620
Leșuri	(802)	(29,646)	(200)	(6,638)	(1,467)	(26,204)	(64,957)
Transferuri	3,344	(29,534)	761	21,902	3,527	-	-
Sold la 31 decembrie 2022	170,331	37,585	22,276	195,119	75,739	93,546	594,596
Amortizarea și deprecierea							
Sold la 1 ianuarie 2021	63,480	-	3,869	114,766	44,234	22,490	248,839
Leșuri	6,625	-	2,378	14,029	3,073	18,896	45,001
Deprecierea	(1,575)	-	(843)	(6,555)	(5,466)	(3,817)	(18,256)
Sold la 31 decembrie 2021	68,530	-	5,404	122,240	41,841	37,569	275,584
Uzura calculată anuală	6,862	-	3,390	17,921	5,057	19,206	52,436
Leșuri	(775)	-	(200)	(6,632)	(1,389)	(16,782)	(25,778)
Deprecierea	2,025	-	-	-	-	-	2,025
Sold la 31 decembrie 2022	76,642	-	8,594	133,529	45,509	39,993	304,267
Valoarea de bilanț							
la 1 ianuarie 2021	83,202	40,536	11,987	28,686	12,587	62,063	239,061
la 31 decembrie 2021	90,506	30,368	16,259	54,055	31,767	56,394	279,349
la 31 decembrie 2022	93,689	37,585	13,682	61,590	30,230	53,553	290,329

FOR IDENTIFICATION PURPOSES

ERNST & YOUNG

Signed

Date 22/03/23

Note Explicative la Situațiile Financiare

18. Imobilizări corporale (continuare)

La data de 31 decembrie 2022, costul activelor depreciate a constituit MDL'000 130,297 (31 decembrie 2021: MDL'000 135,448).

În timpul anului 2022 și 2021, Banca a suportat lucrări de construcție în spațiile închiriate efectuate în conformitate cu planul de dezvoltare a rețelei băncii. La data de 31 decembrie 2022 costul unei astfel de investiții incluse în categoria "Terenuri și clădiri" este de MDL'000 8,753 (2021: MDL'000 9,252) iar incluse în categoria „Active în curs de construcție” este de MDL'000 3,344 (2021: MDL'000 4,771). Aceste investiții sunt amortizate pe durata mai mică decât viața utilă sau decât termenul chiriei, din momentul deschiderii punctului de vânzare.

Activele cu drept de utilizare includ o singură categorie de active - sucursalele pe care banca le are în leasing.

Mai jos sunt prezentate valorile contabile ale datoriilor de leasing (incluse în „Alte pasive” din nota 24) și mișcările respective din aceasta perioada:

	Note	2022	2021
(în mii lei moldovenești)			
La 1 ianuarie 2022		59,144	68,132
Achiziționări	18	25,787	16,610
Plăți	18	(28,644)	(22,502)
Dobanda sporită		-	23
Diferența de curs		669	(3,119)
La 31 decembrie 2022	24	56,956	59,144

Banca a avut total fluxuri de ieșire la operațiuni de leasing în valoare de MDL'000 28,644. Detalierea scadenței datoriilor de leasing este prezentată la nota 31. Cheltuielile aferente contractelor de leasing pe termen scurt pentru elemente cu valoare redusă pentru anul 2022 s-au ridicat la MDL'000 3,867 (31 Decembrie 2021: MDL'000 2,289) și reprezintă în principal închirierile ATM-urilor în sumă de MDL'000 1,589 la 31 Decembrie 2022 (31 Decembrie 2021: MDL'000 1,517).

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date..... 22/03/23

Note Explicative la Situațiile Financiare

19. Imobilizări necorporale

	SI costuri de dezvoltare	Software	Licențe	Alte	Total
(În mii lei moldovenești)					
Cost					
La 1 ianuarie 2021	154,840	18,197	17,653	18,853	209,543
Achiziționări	89,170	33,782	5,270	1,448	129,670
Leșiri	(53,386)	-	-	-	(53,386)
Transferuri	-	-	-	-	-
La 31 decembrie 2021	190,624	51,979	22,923	20,301	285,827
Achiziționări	22,847	3,208	12	0	26,067
Transferuri	(64,887)	36,687	27,667	533	0
Sold la 31 decembrie 2022	148,584	91,874	50,602	20,834	311,894
Amortizarea și depreciera					
Sold la 1 ianuarie 2021	121,108	16,795	10,687	18,471	167,061
Leșiri	-	-	-	-	-
Amortizarea anuală	3,177	-	3,726	1,213	12,089
Deprecierea	(1,579)	-	-	-	(1,579)
Sold la 31 decembrie 2021	122,706	16,795	14,413	19,684	173,598
Leșiri	-	-	-	-	-
Amortizarea anuală	4,693	8,852	4,160	812	18,517
Sold la 31 decembrie 2022	127,399	25,647	18,573	20,496	192,115
Valoarea de bilanț					
la 1 ianuarie 2021	33,732	1,402	6,966	382	42,482
la 31 decembrie 2021	67,918	35,184	8,510	617	108,256
la 31 decembrie 2022	21,185	66,227	32,029	338	119,779

La 31 decembrie 2022, costul imobilizărilor necorporale amortizate integral constituie mii MDL 160,025 și reprezintă în principal costul Modulului de Carduri și iBank (vechiul sistem bancar de bază - iBank a însumat MDL'000 97,630, care va fi casat în 2023).

În august 2022, Banca a migrat la un nou sistem bancar de bază (CBS) B2. Costul total al noului CBS la 31.12.2022 reprezintă '000 51,457 MDL, inclusiv licența B2.

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG

Signed.....
Date..... 22/10/23

Note Explicative la Situațiile Financiare

20. Alte active

	31 decembrie 2022	31 decembrie 2021
(în mii lei moldovenești)		
Alte Active Financiare		
Operațiuni cu carduri de plata	39,010	12,149
Comisioane calculate neaferente dobânzilor	6,657	9,175
Alte creanțe	7,362	8,267
Sume de tranzit și clearing (1)	1,964	3,829
Decontări cu salariații Băncii	292	519
Total Alte Active Financiare	55,285	33,939
Minus alocări pentru ECL (2)	(9,578)	(9,554)
Total Alte Active Financiare Net	45,707	24,385
Alte Active		
Creanțe curente privind impozitul pe venit	16,747	17,523
Alte plăți în avans	234	9,615
Plăți în avans privind asigurarea	11,187	4,050
Materiale și OMVSD	1,582	1,524
Total Alte Active	29,750	32,712
Minus alocări pentru depreciere (4)	-	-
Total Alte Active Net	29,750	32,712
Total Alte și Alte Active Financiare	75,457	57,097

- (1) Suma de tranzit și clearing reprezintă tranzacții prin sisteme internaționale de plăți la 31 decembrie 2022 MDL'000 1,964 (la 31 decembrie 2021 MDL'000 3,829) și suma rămasă se referă la operațiuni cu carduri.
- (2) Reduceri pentru pierderi din deprecierea legate de comisioanele nerecuperabile MDL'000 6,239 (la 31 decembrie 2021 de MDL'000 8,975) și de ECL Sadiul 1 în conformitate cu IFRS 9 pentru alte active evaluate la cost amortizat MDL'000 3,258 (la 31 decembrie 2021 MDL'000 350) și ECL Etapa 3 conform IFRS 9 pentru alte active măsurate la costul amortizat MDL'000 81 (la 31 decembrie 2021 MDL'000 229).

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date.....22/03/23

Note Explicative la Situațiile Financiare

20. Alte active (continuare)

31 decembrie 2022			
	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Total
(în mii lei moldovenești)			
Gradul intern de rating			
Nerestante și nedepreciate	48,550	-	48,550
Restante dar nedepreciate	-	-	-
Neperformante	-	-	-
Depreciate individual	-	6,735	6,735
Grand Total	48,550	6,735	55,285

31 decembrie 2021			
	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Total
(în mii lei moldovenești)			
Gradul intern de rating			
Nerestante și nedepreciate	24,735	-	24,735
Restante dar nedepreciate	-	-	0
Neperformante	-	-	0
Depreciate individual	-	9,204	9,204
Grand Total	24,735	9,204	33,939

O analiză a schimbărilor în valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2022 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Total
(în mii lei moldovenești)			
Valoarea contabilă brută la 1 ianuarie 2022	24,735	9,204	33,939
Active noi provenite sau achiziționate	29,108	331	29,439
Activele derecunoscute sau rambursate	(5,293)	(2,800)	(8,093)
Valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2022	48,550	6,735	55,285

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date.....22/03/23

Note Explicative la Situațiile Financiare

20. Alte active (continuare)

O analiză a schimbărilor în valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2021 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Total
(în mii lei moldovenești)			
Valoarea contabilă brută la 1 ianuarie 2021	19,826	7,050	26,876
Active noi provenite sau achiziționate	7,986	2,175	10,161
Activele derecunoscute sau rambursate	(3,077)	(21)	(3,098)
Valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2021	24,735	9,204	33,939

O analiză a schimbărilor în valoarea alocațiilor corespunzătoare ECL la 31 decembrie 2022 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Total
(în mii lei moldovenești)			
ECL la 1 ianuarie 2022 conform IFRS9	343	9,211	9,554
Active noi provenite sau achiziționate	2,950	5	2,955
Activele derecunoscute sau rambursate	(35)	(2,896)	(2,931)
Pierdere așteptată netă	2,915	(2,891)	24
ECL la 31 decembrie 2022	3,258	6,320	9,578

O analiză a schimbărilor în valoarea alocațiilor corespunzătoare ECL la 31 decembrie 2021 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Total
(în mii lei moldovenești)			
ECL la 1 ianuarie 2021 conform IFRS9	411	7,031	7,442
Active noi provenite sau achiziționate	126	2,190	2,316
Activele derecunoscute sau rambursate	(194)	(10)	(204)
Pierdere așteptată netă	(68)	2,180	2,112
ECL la 31 decembrie 2021	343	9,211	9,554

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date.....22/03/23

Note Explicative la Situațiile Financiare

21. Datorii față de bănci

	31 decembrie 2022	31 decembrie 2021
(în mii lei moldovenești)		
Conturi curente	2,588	2,530
Depozite la termen	24	41
Depozite la termen deținute de OTP Nyrt	407,910	-
	410,522	2,571

22. Datorii față de clienți

	31 decembrie 2022	31 decembrie 2021
(în mii lei moldovenești)		
Depozite persoanelor fizice		
Conturi la vedere și de economii	3,531,539	3,931,097
Depozite la termen	3,927,804	3,390,362
	7,459,343	7,321,459
Depozite persoanelor juridice		
Conturi la vedere și de economii	4,977,495	5,471,617
Depozite la termen	1,056,183	704,030
	6,033,678	6,175,649
	13,493,021	13,497,108

Depozitele clienților include depozite în mărime de MDL'000 282,267 (2021: MDL'000 118,007) deținute ca garanție pentru împrumuturi.

23. Împrumuturi de la instituții financiare

	31 decembrie 2022	31 decembrie 2021
(în mii lei moldovenești)		
Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD)	525,932	218,854
"Filiera de Vin" și "Livada Moldovei" (UCIP - EIB)	161,312	184,352
Managementul Biroului Programelor de Asistență Externă (MEAPO)	635,003	439,195
Fondul Internațional pentru Dezvoltarea Agriculturii (FIDA)	14,932	20,506
Fondul European pentru Europa de Sud-Est	393,750	-
	1,730,929	862,907

Împrumuturile sunt garantate cu dreptul de colectare al încasărilor în baza sub-împrumuturilor acordate de Bancă.

Mai jos este prezentată informația pe liniile financiare de creditare:

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date 22/03/23.....

Note Explicative la Situațiile Financiare

23. Împrumuturi de la instituții financiare (continuare)

(1.1) La 8 decembrie 2016 Banca a semnat EU4BYSUNESSEBRD linie de credit (DCFTA Programme), în valoare de 10.0 milioane de euro. Creditul este scadent în decembrie 2020. Scopul este de a întări capacitatea MSME și îndeplinește standardele UE. Până la 31 Decembrie 2018 Banca a rambursat întreaga sumă. Împrumutul a fost asigurat printr-o garanție financiară emisă de Societe Generale, dar la 25.07.2019 ca urmare a schimbării acționarului majoritar și integrării prospective a Băncii în OTP Group, Societe Generale a eliberat garanția emisă.

(1.2) La 15 decembrie 2017 Banca a semnat EU4BYSUNESSEBRD linie de credit (DCFTA Programme), în valoare de 20.0 milioane de euro. Creditul este scadent în decembrie 2020. Scopul este de a întări capacitatea MSME și îndeplinește standardele UE. Până la 31 decembrie 2019, Banca a rambursat suma totală. Împrumutul a fost asigurat printr-o garanție financiară emisă de Societe Generale, dar la 25.07.2019 ca urmare a schimbării acționarului majoritar și integrării prospective a Băncii în OTP Group, Societe Generale a eliberat garanția emisă.

(1.3) La 28 Mai 2020, Banca a semnat facilitatea MSME în valoare de 5,0 milioane EUR. Scopul facilității este consolidarea capacității MSME și finanțarea împrumuturilor structurate cu un grad ridicat de flexibilitate pentru a oferi profiluri de împrumut care să corespundă nevoilor clienților și ale proiectului. Până la 31 decembrie 2021, Banca a plătit 1 milion EUR din facilitatea MSME cu o rată a dobânzii de 3,25%+EURIBOR3M. Până la data de 9 septembrie 2022, Banca a debursat 4,0 milioane EUR din facilitatea pentru IMM-uri, cu o rată a dobânzii de 3,25%+EURIBOR3M. Împrumutul nu este garantat de nicio garanție financiară având statutul „Stand Alone”.

(1.4) La 29 Iulie 2020, Banca a prelungit limita împrumutului în conformitate cu linia de credit EU4BUSINESSEBRD (Program DCFTA) în valoare de 5,0 milioane EUR. Scopul facilității este consolidarea capacității MSME și respectarea standardelor UE. Până la 31 decembrie 2021, Banca a plătit 5,0 milioane EUR din facilitatea DCFTA, cu o rată a dobânzii de 3,25%+EURIBOR3M. Împrumutul nu este garantat de nicio garanție financiară având statutul „Stand Alone”.

(1.5) La 28 aprilie 2021, Banca a semnat un nou acord de împrumut cu BERD pentru a elibera o nouă linie de credit EaP SMEC, în cadrul Programului DCFTA în valoare de 15,0 milioane EUR. Scopul facilității este consolidarea capacității MSME și respectă standardele UE. Până la 31 decembrie 2021, Banca a plătit prima tranșă de 5,0 milioane EUR din facilitatea EaP SMEC, cu o rată a dobânzii de 3,25%+EURIBOR3M. Până la 28 martie 2022, Banca a plătit a doua tranșă de 5,0 milioane EUR din facilitatea EaP SMEC, cu o rată a dobânzii de 3%+EURIBOR3M. Până la 1 iulie 2022, Banca a plătit a treia tranșă de 5,0 milioane EUR din facilitatea EaP SMEC, cu o rată a dobânzii de 3%+EURIBOR3M. Împrumutul nu este garantat de nicio garanție financiară având statutul „Stand Alone”.

(1.6) La 12 decembrie 2022, Banca a semnat un nou acord de împrumut cu BERD în cadrul EaP SMEC (Programul DCFTA) în valoare de 15,0 milioane EUR. Scopul facilității este consolidarea capacității IMM-urilor și îndeplinește standardele UE. Până la 28 decembrie 2022, Banca a plătit 5,0 milioane EUR din facilitatea EaP SMEC, cu o rată a dobânzii de 3,5%+EURIBOR3M. Împrumutul nu este asigurat de nicio garanție financiară având statutul "Stand alone".

Împrumut de la EFSE

La 21 octombrie 2022, Banca a semnat un nou acord de împrumut cu "The European Fund for Southeast Europe S.A., SICAV-SIF" în valoare echivalentă cu 20,0 milioane EUR în monedă națională. Scopul facilității este de a sprijini dezvoltarea IMM-urilor, concentrându-se pe crearea unui mediu de dezvoltare favorabil, care ar sprijini sectorul privat. Până la 26 octombrie 2022, Banca a plătit prima tranșă de 10 milioane EUR în monedă națională, iar până la 22 decembrie 2022, Banca a plătit 10,0 milioane EUR în monedă națională din facilitatea EFSE, cu o rată a dobânzii de 3,25%+TDR6-12M+1%. Împrumutul nu este asigurat de nicio garanție financiară având statutul "Stand Alone".

Împrumut de la Banca Europeană de Investiții (BEI)

La 18 noiembrie 2013 Banca a semnat un Acord de Împrumut cu BEI în limită totală de 20 Milioane EUR pentru finanțarea Întreprinderilor Mici, Mijlocii și Mid Cap. Tranșele în cadrul Acordului pot fi debursate în termen de 10 ani. La data de 01 august 2019 Banca a rambursat în întregime valoarea împrumutului. Împrumutul a fost asigurat cu garanția financiară emisă de către Societe Generale.

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
Signed.....
Date.....22/03/23

Note Explicative la Situațiile Financiare

23. Împrumuturi de la instituții financiare (continuare)

Împrumut de la Banca Europeană de Investiții (BEI) – Facilitatea „Filiera de Vin” și „Livada Moldovei”

În decembrie 2011 și iulie 2016 Banca a semnat Acorduri-Cadru cu Ministerul Finanțelor și a devenit Bancă Participantă în facilitățile „Filiera de Vin” și respectiv „Livada Moldovei”. Suma totală a Acordurilor-Cadru la facilitatea „Filiera de Vin” este de 75.0 milioane euro și este destinată stimulării industriei vinicole. Suma totală a Acordurilor-Cadru la facilitatea „Livada Moldovei” este 120.0 milioane euro și este destinată stimulării, cultivării fructelor, precum și industriilor conexe. Împrumuturile acordate sunt denumite în EUR. Ministerul Finanțelor acționează în calitate de reprezentant al Republicii Moldova în cadrul acordurilor de împrumut semnate cu EIB. La data de 04.10.2018 BEI a închis programul „Filiera de Vin” și a extins programul „Livada Moldovei” destinat pentru producătorii de vin.

Împrumuturile de la AID

Începând cu noiembrie 2004, Banca a aderat la programele (RISP 1 și RISP 2) lansate de Asociația Internațională pentru Dezvoltare (AID). Ministerul Finanțelor, care acționează ca reprezentant al Republicii Moldova în temeiul acordurilor de împrumut semnate cu IDA, a acordat Băncii subîmprumuturi denumite în moneda locală, USD și EUR. Facilitățile au fost disponibile pentru finanțarea antreprenorilor, IMM-urilor din mediul rural, precum și celor din agrobusiness. Până la data de 23.12.2019 Consiliul Direcției Liniei de Credit a decis închiderea programelor RISP 1, RISP 2 și Proiectul de creștere a competitivității (CEP I).

În noiembrie 2014, Banca a devenit banca parteneră a Proiectului de îmbunătățire a competitivității (CEP II) lansat de Banca Mondială (BM). Scopul facilității este finanțarea nevoilor de investiții și de capital de lucru ale exportatorilor și a activității economice legate de generarea de venituri din export. Sub-împrumuturile pot fi denumite în moneda locală, USD și EUR. Împrumutul este negarantat.

Împrumuturi de la IFAD

În decembrie 2014, Banca a semnat un Acord de împrumut pe termen lung cu Ministerul Finanțelor, care acționează ca reprezentant al Republicii Moldova în temeiul acordului de împrumut semnat cu Fondul Internațional de Dezvoltare Agricolă (IFAD). Facilitatea viza finanțarea întreprinderilor agricole mici și mijlocii, precum și a tinerilor antreprenori, program care include o componentă grant. În 2018, limita de componentă de grant a fost asimilată integral de băncile locale. Facilitatea (IFAD VI) se află în etapa finală, iar Unitatea de Implementare a implementat în 2019 o nouă facilitate IFAD VII. În 2021, IFAD a lansat o nouă facilitate de împrumut cu componentă Grant pentru a sprijini femeile în afaceri din zona rurală.

Împrumuturi de la EAPMO (Oficiul de Management al Proiectelor de Asistență Externă)

Banca a devenit bancă parteneră a Biroului de Management al Proiectelor de Asistență Externă (fosta Direcție Linie de Credit) începând cu anul 2004. Ministerul Finanțelor, care acționează ca reprezentant al Republicii Moldova în temeiul acordurilor de împrumut semnate cu IFI, a acordat băncii subîmprumuturi denumite în MDL, USD și EUR. Facilitățile sunt disponibile pentru finanțarea IMM-urilor care activează în mediul rural, precum și în agrobusiness și în orașe. În 2020, pentru a depăși criza provocată de pandemia de COVID-19, Guvernul Republicii Moldova în colaborare cu Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei (CEB) a lansat o nouă linie de credit, oferind lichiditatea necesară pentru continuarea trendului pozitiv al afacerilor și crearea de locuri de muncă, precum și o subvenție de 0% dobândă aplicată pentru 10% din suma totală a subîmprumutului.

Împrumuturi de la OTP Financing Malta

În martie 2021 Banca a semnat două acorduri de facilități de împrumut cu OTP Financing Malta Company LTD în valoare de USD 8,0 milioane și EUR 7,0 milioane. Facilitățile pot fi utilizate pentru finanțarea activității operaționale a băncii. La 31 decembrie 2021, banca nu a folosit facilitățile în temeiul acestor acorduri.

Note Explicative la Situațiile Financiare

24. Alte datorii

		31 decembrie 2022	31 decembrie 2021
(în mii lei moldovenești)			
Obligațiune de leasing	18	56,956	59,144
Transferuri de ATM carduri (1)		34,991	9,834
Datorii față de buget de stat		23,768	20,209
Alte obligațiuni de leasing (2)		21,208	21,047
Alte sume calculate		16,198	15,553
Mentenanță IT (3)		9,627	1,089
Servicii calculate de audit și consultanță		8,831	13,203
Sume spre aprobare		7,374	1,775
Conturi de tranzit de împrumuturi pentru împrumuturi neperformante		6,660	-
Conturi de tranzit de împrumuturi pentru împrumuturi performante		5,590	-
Tranzacții ce țin de documente		3,946	1,184
Decontări la tranzacții SWAP în valută străină		3694	645
Decontări legate de imobilizări necorporale		2,414	-
Garanții pentru safeuri		1,846	1,405
Dividende spre plată		1,126	1,137
Datorii față de sistemele internaționale de plăți		1,110	181
Datorii față de imobilizări corporale		543	549
Alte datorii (4)		12,416	5,839
		218,298	152,794

- (1) Suma aflată în curs de clarificare reprezintă transferuri care depășesc o anumită limită, aflate în cercetare. După investigație clienții își primesc transferurile în cazul în care nu sunt refuzați.
- (2) Alte datorii privind leasingul financiar reprezintă TVA deductibilă, conform Codului fiscal, din operațiuni de leasing financiar.
- (3) Reprezintă întreținerea după migrare legată de centrul de procesare a cardurilor și noul soft de core banking .
- (4) Alte datorii reprezintă în principal datorii printr-un cont intermediar pentru servicii de brokeraj pentru clienți.

Tabelul de mai jos prezintă valorile contabile ale datoriilor de leasing și valoarea datoriilor de leasing care urmează să fie decontate în cel mult douăsprezece luni după perioada de raportare și valoarea datoriilor de leasing care urmează să fie decontate în mai mult de douăsprezece luni după perioada de raportare.

	31 decembrie 2022	31 decembrie 2021
(în mii lei moldovenești)		
Datorii de leasing cu scadența până la un an	21,835	18,811
Datorii de leasing cu scadența mai mare de un an	53,348	40,333
	75,183	59,144

Note Explicative la Situațiile Financiare

25. Provizioane

	Provizion pentru beneficiile angajaților	Rezerve pentru litigii	Obligații privind garanțiile financiare	Total
(în mii lei moldovenești)				
1 Ianuarie 2021	31,180	239	12,229	43,648
Provizion recunoscut în cursul anului	88,760	(239)	61,601	150,122
Reluarea provizionului	(81,588)	-	25,801	(129,345)
Diferența cursului valutar	-	-	(272)	(272)
31 Decembrie 2021	38,352	-	25,801	64,153
Provizion recunoscut în cursul anului	98,554	475	41,069	140,098
Reluarea provizionului	(94,189)	-	(41,188)	(135,377)
Diferența cursului valutar	-	-	730	730
31 Decembrie 2022	42,717	475	26,412	69,604

25.1 Garanții financiare, acreditive și alte angajamente condiționale

Banca acordă garanții financiare și acreditive în numele clienților pentru a garanta terților executarea angajamentelor și achitarea plăților de către aceștia. Aceste acorduri au termene fixe și de regulă se extind pentru o perioadă de până la un an. Garanțiile sunt asigurate prin acorduri de cesiune de creanță și alte tipuri de gaj.

Banca are în orice moment angajamente neexecutate de prelungire a creditelor. Aceste angajamente condiționale iau forma creditelor și liniilor de credit aprobate.

Sumele reflectate în tabelul garanțiilor emise și acreditivelor acoperite, reprezintă valoarea contabilă a pierderii maxime ce ar fi recunoscută la data bilanțului contabil în cazul în care părțile implicate în acorduri nu și-ar îndeplini deloc obligațiunile contractuale stipulate și nu vor oferi garanții Băncii. Riscul de credit este redus prin calitatea gajului (depozite, imobil, etc.).

Sumele stipulate în acordurile de obligații și angajamente condiționale sunt expuse pe categorii în următorul tabel. Sumele reflectate drept angajamente presupun că sumele respective sunt avansate în totalitate.

	31 decembrie 2022	31 decembrie 2021
(în mii lei moldovenești)		
Angajamente de a acorda împrumuturi	586,289	1,286,654
Garanții emise	555,131	484,467
Acreditive	23,340	13,978
	1,164,760	1,785,099

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date 22/03/23

Note Explicative la Situațiile Financiare

25. Provizioane (continuare)

25.1 Garanții financiare, acreditive și alte angajamente condiționale (continuare)

Aceste garanții și angajamente condiționale implică un risc extrabilanțier, deoarece în bilanțul contabil sunt prezentate doar cheltuielile de organizare și cele aferente acumulării unor pierderi probabile până la executarea deplină sau expirarea angajamentelor condiționale. O mare parte din obligațiile și angajamentele condiționale expiră fără a fi avansate total sau parțial și, prin urmare, sumele reflectate nu reprezintă fluxuri de mijloace bănești preconizate viitoare. Politica Băncii prevede emiterea doar a acreditivelor acoperite. Toate acreditivale sunt asigurate prin blocarea unui depozit în contul clientului, sau cu alte tipuri de gaj.

25.1.1 Deprecierea garanțiilor și altor angajamente

O analiză în valoarea contabilă brută și provizion corespunzător ECL în ceea ce privește garanții și alte angajamentele este următoarea:

(i) Angajamente de a acorda împrumuturi

Tabelul de mai jos prezintă calitatea creditului și expunerea maximă la riscul de credit pe baza sistemului intern de rating al creditelor al băncii și a clasificării la sfârșitul anului. Sumele prezentate sunt în sumă brută pentru depreciere. Detaliile privind sistemul de clasificare internă al băncii sunt explicate în Nota 28, politicile referitoare la calculele ECL pe bază individuală sau colectivă sunt prezentate în Nota 28.

31 decembrie 2022					
	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(în mii lei moldovenești)					
Gradul intern de rating					
Nerestante și nedepreciate	559,210	16,847	-	-	576,057
Restante dar nedepreciate	5,424	4,687	-	-	10,111
Neperformante	-	-	121	-	121
Depreciate individual	-	-	-	-	-
Total	564,634	21,534	121	-	586,289
31 decembrie 2021					
	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(în mii lei moldovenești)					
Gradul intern de rating					
Nerestante și nedepreciate	1,242,881	39,294	-	-	1,282,175
Restante dar nedepreciate	3,285	604	-	-	3,889
Neperformante	-	-	590	-	590
Depreciate individual	-	-	-	-	-
Total	1,246,165	39,898	590	-	1,286,654

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date.....22/03/23.....

Note Explicative la Situațiile Financiare

25. Provizioane (continuare)

25.1 Garanții financiare, acreditive și alte angajamente condiționale (continuare)

25.1.1 Deprecierea garanțiilor și altor angajamente (continuare)

O analiză în valoarea contabilă brută în ceea ce privește angajamente de a acorda împrumuturi la 31 decembrie 2022 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(În mii lei moldovenești)					
Expunerea la 1 ianuarie 2022	1,246,165	39,898	590	-	1,286,653
Active noi provenite sau achiziționate	385,405	-	-	-	385,405
Activele derecunoscute sau rambursate	(1,076,563)	(36,621)	(590)	-	(1,113,774)
Transferat în S1	2,156	(2,156)	-	-	-
Transferat în S2	(18,986)	18,986	-	-	-
Transferat în S3	(98)	(25)	123	-	-
Impactul transferurilor	24,768	1,442	(2)	-	26,208
Casări	-	-	-	-	-
Diferența cursului valutar	1,787	10	-	-	1,797
Expunerea la 31 decembrie 2022	564,634	21,534	121	-	586,289

O analiză în valoarea contabilă brută în ceea ce privește angajamente de a acorda împrumuturi la 31 decembrie 2021 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(În mii lei moldovenești)					
Expunerea la 1 ianuarie 2021	946,546	21,145	350	-	968,041
Active noi provenite sau achiziționate	1,033,495	-	-	-	1,033,495
Activele derecunoscute sau rambursate	(719,300)	10,752	(144)	-	(708,692)
Transferat în S1	4,533	(3,793)	(740)	-	-
Transferat în S2	(14,358)	14,358	-	-	-
Transferat în S3	(590)	-	590	-	-
Impactul transferurilor de ECL	(1,378)	(2,159)	533	-	(3,004)
Casări	-	-	-	-	-
Diferența cursului valutar	(2,782)	(404)	-	-	(3,187)
Expunerea la 31 decembrie 2021	1,246,165	39,898	590	-	1,286,654

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG

Signed.....

Date.....22/03/23.....

Note Explicative la Situațiile Financiare

25. Provizioane (continuare)

25.1 Garanții financiare, acreditive și alte angajamente condiționale (continuare)

25.1.1 Deprecierea garanțiilor și altor angajamente (continuare)

O analiză în valoarea alocațiilor corespunzătoare ECL în ceea ce privește angajamente de a acorda împrumuturi la 31 decembrie 2022 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(în mii lei moldovenești)					
ECL la 1 ianuarie 2022 conform IFRS9	14,669	3,991	321	-	18,981
Active noi provenite sau achiziționate	8,283	-	-	-	8,283
Activele derecunoscute sau rambursate	(12,775)	(3,677)	(320)	-	(16,772)
Transferat în S1	22	(171)	-	-	(149)
Transferat în S2	(1,757)	2,571	-	-	814
Transferat în S3	(19)	(13)	78	-	46
Impactul transferurilor de ECL	525	97	-	-	622
Modificări ale intrărilor utilizate pentru calculele ECL	813	41	-	-	854
Diferența cursului valutar	22	1	-	-	23
Pierdere așteptată netă ECL la 31 decembrie 2022	(4,886)	(1,151)	(242)	-	(6,279)
	9,783	2,840	79	-	12,702

O analiză în valoarea alocațiilor corespunzătoare ECL în ceea ce privește angajamente de a acorda împrumuturi la 31 decembrie 2021 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(în mii lei moldovenești)					
ECL la 1 ianuarie 2021 conform IFRS9	5,914	1,795	127	-	7,836
Active noi provenite sau achiziționate	13,137	-	-	-	13,137
Activele derecunoscute sau rambursate	(3,245)	1,576	(56)	-	(1,725)
Transferat în S1	66	(57)	(9)	-	-
Transferat în S2	(1,170)	1,170	-	-	-
Transferat în S3	(321)	-	321	-	-
Impactul transferurilor de ECL	(330)	(1,825)	(62)	-	(2,217)
Modificări ale intrărilor utilizate pentru calculele ECL	644	1,362	-	-	2,006
Diferența cursului valutar	(26)	(30)	-	-	(56)
Pierdere așteptată netă ECL la 31 decembrie 2021	8,755	2,196	194	-	11,145
	14,669	3,991	321	-	18,981

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date.....22/03/23

Note Explicative la Situațiile Financiare

25. Provizioane (continuare)**25.1 Garanții financiare, acreditive și alte angajamente condiționale (continuare)****25.1.1 Deprecierea garanțiilor și altor angajamente (continuare)****(ii) Garanții emise**

Tabelul de mai jos prezintă calitatea creditului și expunerea maximă la riscul de credit pe baza sistemului intern de rating al creditelor al băncii și a clasificării la sfârșitul anului. Sumele prezentate sunt în sumă brută pentru depreciere. Detaliile privind sistemul de clasificare internă al băncii sunt explicate în Nota 28, politicile referitoare la calculele ECL pe bază individuală sau colectivă sunt prezentate în Nota 28.

31 decembrie 2022					
	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(în mii lei moldovenești)					
Gradul intern de rating					
Nerestante și nedepreciate	511,891	41,251	0	0	553,142
Restante dar nedepreciate	0	0	0	0	0
Neperformante	0	0	1,989	0	1,989
Depreciate individual	0	0	0	0	0
Total	511,891	41,251	1,989	0	555,131
31 decembrie 2021					
	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(în mii lei moldovenești)					
Gradul intern de rating					
Nerestante și nedepreciate	452,369	30,811	-	-	483,181
Restante dar nedepreciate	-	-	-	-	-
Neperformante	-	-	1,286	-	1,286
Depreciate individual	-	-	-	-	-
Total	452,369	30,811	1,286	-	484,467

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date 22/03/23.....

Note Explicative la Situațiile Financiare

25. Provizioane (continuare)

25.1 Garanții financiare, acreditive și alte angajamente condiționale (continuare)

25.1.1 Deprecierea garanțiilor și altor angajamente (continuare)

O analiză în valoarea contabilă brută în ceea ce privește garanții emise la 31 decembrie 2022 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(în mii lei moldovenești)					
Valoarea contabilă brută la 1 ianuarie 2022	452,369	30,812	1,286	-	484,467
Active noi provenite sau achiziționate	142,312	-	-	-	142,312
Activele derecunoscute sau rambursate	(83,423)	(6)	(1,286)	-	(84,715)
Transferat în S1	12,777	(12,777)	-	-	-
Transferat în S2	(21,445)	21,445	-	-	-
Transferat în S3	(1,989)	-	1,989	-	-
Efectul modificărilor	6,000	969	-	-	6,969
Casări	-	-	-	-	-
Diferența cursului valutar	5,290	808	-	-	6,098
Valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2022	511,891	41,251	1,989	-	555,131

O analiză în valoarea contabilă brută în ceea ce privește garanții emise la 31 decembrie 2021 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(în mii lei moldovenești)					
Valoarea contabilă brută la 1 ianuarie 2021	477,958	17,653	-	-	495,611
Active noi provenite sau achiziționate	74,448	-	-	-	74,448
Activele derecunoscute sau rambursate	(70,331)	(348)	-	-	(70,679)
Transferat în S1	-	-	-	-	-
Transferat în S2	(14,078)	14,078	-	-	-
Transferat în S3	(1,286)	-	1,286	-	-
Efectul modificărilor	(835)	-	-	-	(835)
Casări	-	-	-	-	-
Diferența cursului valutar	(13,507)	(571)	-	-	(14,078)
Valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2021	452,369	30,812	1,286	-	484,467

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date...22/03/23.....

Note Explicative la Situațiile Financiare

25. Provizioane (continuare)

25.1 Garanții financiare, acreditive și alte angajamente condiționale (continuare)

25.1.1 Deprecierea garanțiilor și altor angajamentelor (continuare)

O analiză în valoarea alocațiilor corespunzătoare ECL în ceea ce privește garanții emise la 31 decembrie 2022 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(în mii lei moldovenești)					
ECL la 1 ianuarie 2022 conform IFRS9	3,501	2,391	670	-	6,562
Active noi provenite sau achiziționate	4,798	-	-	-	4,798
Activele derecunoscute sau rambursate	(693)	-	(670)	-	(1,363)
Transferat în S1	300	(639)	-	-	(339)
Transferat în S2	(1,541)	3,224	-	-	1,683
Transferat în S3	(1,312)	-	1,312	-	-
Impactul transferurilor de ECL	35	52	-	-	87
Modificări ale intrărilor utilizate pentru calculele ECL	709	538	-	-	1,247
Diferența cursului valutar	86	29	-	-	115
Pierdere așteptată netă	2,382	3,204	642	-	6,228
ECL la 31 decembrie 2022	5,883	5,595	1,312	-	12,790

O analiză în valoarea alocațiilor corespunzătoare ECL în ceea ce privește garanții emise la 31 decembrie 2021 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(în mii lei moldovenești)					
ECL la 1 ianuarie 2021 conform IFRS9	2,802	1,344	-	-	4,146
Active noi provenite sau achiziționate	1,335	-	-	-	1,335
Activele derecunoscute sau rambursate	263	348	-	-	612
Transferat în S1	-	-	-	-	-
Transferat în S2	-762	762	-	-	-
Transferat în S3	-670	-	670	-	-
Impactul transferurilor de ECL	-74	-1,012	-	-	-1,086
Modificări ale intrărilor utilizate pentru calculele ECL	686	1,007	-	-	1,692
Diferența cursului valutar	-79	-58	-	-	-136
Pierdere așteptată netă	699	1,047	670	-	2,416
ECL la 31 decembrie 2021	3,501	2,391	670	-	6,562

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date.....22/03/23

Note Explicative la Situațiile Financiare

25. Provizioane (continuare)

25.1 Garanții financiare, acreditive și alte angajamente condiționale (continuare)

25.1.1 Deprecierea garanțiilor și altor angajamentelor (continuare)

(iii) Acreditive

Tabelul de mai jos prezintă calitatea creditului și expunerea maximă la riscul de credit pe baza sistemului intern de rating al creditelor al băncii și a clasificării la sfârșitul anului. Sumele prezentate sunt în sumă brută pentru depreciere. Detaliile privind sistemul de clasificare internă al băncii sunt explicate în Nota 28, politicile referitoare la calculele ECL pe bază individuală sau colectivă sunt prezentate în Nota 28.

31 decembrie 2022					
	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(în mii lei moldovenești)					
Gradul intern de rating					
Nerestante și nedepreciate	14,406	8,934	-	-	23,340
Restante dar nedepreciate	-	-	-	-	-
Neperformante	-	-	-	-	-
Depreciate individual	-	-	-	-	-
Total	14,406	8,934	-	-	23,340

31 decembrie 2021					
	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(în mii lei moldovenești)					
Gradul intern de rating					
Nerestante și nedepreciate	11,514	2,464	-	-	13,978
Restante dar nedepreciate	-	-	-	-	-
Neperformante	-	-	-	-	-
Depreciate individual	-	-	-	-	-
Total	11,514	2,464	-	-	13,978

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date.....22/03/23

Note Explicative la Situațiile Financiare

25. Provizioane (continuare)

25.1 Garanții financiare, acreditive și alte angajamente condiționale (continuare)

25.1.1 Deprecierea garanțiilor și altor angajamente (continuare)

O analiză în valoarea contabilă brută în ceea ce privește acreditive la 31 decembrie 2022 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(în mii lei moldovenești)					
Valoarea contabilă brută la 1 ianuarie 2022	11,514	2,464	-	-	13,978
Active noi provenite sau achiziționate	11,927	-	-	-	11,927
Activele derecunoscute sau rambursate	(842)	(2,464)	-	-	(3,306)
Transferat în S1	-	-	-	-	-
Transferat în S2	(8,934)	8,934	-	-	-
Transferat în S3	-	-	-	-	-
Efectul modificărilor	-	-	-	-	-
Casări	-	-	-	-	-
Diferența cursului valutar	741	-	-	-	741
Valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2022	14,406	8,934	-	-	23,340

O analiză în valoarea contabilă brută în ceea ce privește acreditive la 31 decembrie 2021 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(în mii lei moldovenești)					
Valoarea contabilă brută la 1 ianuarie 2021	12,237	2,352	-	-	14,589
Active noi provenite sau achiziționate	2,695	-	-	-	2,695
Activele derecunoscute sau rambursate	(1,095)	(2,352)	-	-	(3,447)
Transferat în S1	-	-	-	-	-
Transferat în S2	(2,464)	2,464	-	-	-
Transferat în S3	-	-	-	-	-
Efectul modificărilor	-	-	-	-	-
Casări	-	-	-	-	-
Diferența cursului valutar	141	-	-	-	141
Valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2021	11,514	2,464	-	-	13,978

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date.....22/03/23.....

Note Explicative la Situațiile Financiare

25. Provizioane (continuare)

25.1 Garanții financiare, acreditive și alte angajamente condiționale (continuare)

25.1.1 Deprecierea garanțiilor și altor angajamente (continuare)

O analiză în valoarea alocațiilor corespunzătoare ECL în ceea ce privește acreditive la 31 decembrie 2022 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(în mii lei moldovenești)					
ECL la 1 ianuarie 2022 conform IFRS9	97	247	-	-	344
Active noi provenite sau achiziționate	631	-	-	-	631
Activele derecunoscute sau rambursate	(9)	(247)	-	-	(256)
Transferat în S1	-	-	-	-	-
Transferat în S2	(593)	593	-	-	-
Transferat în S3	-	-	-	-	-
Impactul transferurilor de ECL	-	-	-	-	-
Modificări ale intrărilor utilizate pentru calculele ECL	197	-	-	-	197
Diferența cursului valutar	6	-	-	-	6
Pierdere așteptată netă	232	346	-	-	578
ECL la 31 decembrie 2022	329	593	-	-	922

O analiză în valoarea alocațiilor corespunzătoare ECL în ceea ce privește acreditive la 31 decembrie 2021 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(în mii lei moldovenești)					
ECL la 1 ianuarie 2021 conform IFRS9	71	177	-	-	248
Active noi provenite sau achiziționate	251	-	-	-	251
Activele derecunoscute sau rambursate	21	(177)	-	-	(156)
Transferat în S1	-	-	-	-	-
Transferat în S2	(247)	247	-	-	-
Transferat în S3	-	-	-	-	-
Impactul transferurilor de ECL	(25)	-	-	-	(25)
Modificări ale intrărilor utilizate pentru calculele ECL	28	-	-	-	28
Diferența cursului valutar	(2)	-	-	-	(2)
Pierdere așteptată netă	26	70	-	-	96
ECL la 31 decembrie 2021	97	247	-	-	344

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date...22/03/23.....

Note Explicative la Situațiile Financiare

25. Provizioane (continuare)

25.2 Alte provizioane și angajamente condiționale

Datorii contingente

La data de 31 decembrie 2022 și 2021 Banca acționează în calitate de reclamant într-o serie de litigii.

Acțiunile în instanța de judecată

Litigiile sunt frecvente în sectorul bancar, datorită naturii activității desfășurate.

Banca dispune de politici și controale formalizate pentru gestionarea dosarelor juridice în instanța de judecată. După ce a obținut consultanță profesională și a estimat în mod rezonabil valoarea pierderii, Banca înregistrează ajustările aferente tuturor efectelor nefavorabile asupra poziției sale financiare. La sfârșitul anului, Banca avea 5 (cinci) dosare juridice nerezolvate, dar pentru care nu a fost necesară constituirea de provizioane. Cea mai semnificativă dintre acestea este o cerere formulată de un acționar, care a solicitat băncii să i se plătească dividendele "neplătite", fără a lua în considerare faptul că aceeași cerere a fost formulată anterior, iar instanța a respins-o în totalitate.

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
Signed.....
Date.....22/03/23.....

Note Explicative la Situațiile Financiare

26. Capitalul social

Lista acționarilor majoritari, la data de 31 decembrie 2022 și 2021 este prezentată mai jos:

2022			
	Pondere	Numărul de acțiuni	Valoare
(în mii lei moldovenești)			
OTP BANK NYRT, Hungary	98.26%	9,826	98,258
Alte persoane juridice (<10%)	0.10%	9	98
Alte persoane fizice (<10%)	1.58%	159	1,588
Acțiuni de trezorerie	0.06%	6	56
	100.00%	10,000	100,000
Minus: Acțiuni de trezorerie			(56)
Capital social (bilanț contabil)			99,944

2021			
	Pondere	Numărul de acțiuni	Valoare
(în mii lei moldovenești)			
OTP BANK NYRT, Hungary	98.26%	9,826	98,258
Alte persoane juridice (<10%)	0.10%	9	98
Alte persoane fizice (<10%)	1.58%	159	1,588
Acțiuni de trezorerie	0.06%	6	56
	100.00%	10,000	100,000
Minus: Acțiuni de trezorerie			(56)
Capital social (bilanț contabil)			99,944

La 31 decembrie 2022 toate acțiunile sunt ordinare și au o valoare nominală de 10 lei moldovenești (31 decembrie 2021: MDL 10). La data de 31 decembrie 2022 capitalul social total autorizat în valoare de 10 milioane de acțiuni ordinare a fost achitat integral.

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date: 22/03/23

Note Explicative la Situațiile Financiare

27. Valoarea justă a instrumentelor financiare

27.1 Estimarea valorii juste

Acest capitol reprezintă descrierea modalității de determinare a valorii juste a instrumentelor financiare cu aplicarea diverselor tehnici de evaluare. Aceste tehnici încorporează estimarea ipotezelor ce vor fi făcute de un participant al pieței la evaluarea instrumentelor.

Credite și avansuri acordate Băncii Centrale și altor bănci: Acestea includ plasări interbancare și active în curs de încasare. Valoarea justă a plasărilor cu rată flotantă și a depozitelor overnight reprezintă valoarea de bilanț. Depozitele cu o rată fixă a dobânzii devin scadente într-o perioadă mai mică de trei luni și se estimează că valoarea lor justă nu diferă semnificativ de valoarea de bilanț, deoarece aceste instrumente au termene de scadență scurte și sunt convertibile în numerar sau decontate fără cheltuieli semnificative de tranzacționare.

Credite și avansuri acordate clienților: Acestea sunt înregistrate ca valoare netă. Valoarea justă estimată a creditelor și avansurilor reprezintă valoarea scontată a fluxurilor de mijloace bănești estimate viitoare ce urmează să fie încasate. Fluxurile de mijloace bănești preconizate sunt scontate la ratele de piață curente pentru a determina valoarea justă. Aceste rate sunt disponibile în publicațiile din industrie publicate de Banca Națională a Moldovei. Pentru creditele și avansurile acordate clienților cu scadență de până la un an se presupune că valoarea justă este nesemnificativ diferită de valoarea de bilanț. Pentru creditele neperformante valoarea justă aproximează valoarea contabilă netă.

Instrumente de datorie la cost amortizat: Valoarea justă pentru investițiile financiare clasificate drept credite și creanțe se bazează pe prețurile obținute din piața noilor emisiuni și este inclusă în Nivelul 2 al ierarhiei valorii juste. Certificatele Băncii Naționale și Valorile Mobiliare de Stat mai mari de 1 an sunt în general foarte lichide, dar nu sunt tranzacționate activ pe piețele active, astfel Banca a considerat că valoarea justă a acestor instrumente va fi considerată de a fi egală cu valoarea contabilă.

Datorii față de bănci și față de clienți: Pentru depozitele la cerere și depozitele fără o scadență fixă, valoarea justă reprezintă suma plătită la cerere la data întocmirii bilanțului contabil. Valoarea justă a depozitelor cu scadență fixă este estimată în baza fluxurilor scontate de mijloace bănești, utilizând ratele dobânzii disponibile în materialele și publicațiile de specialitate.

Împrumuturi de la bănci și instituții financiare internaționale: Împrumuturile de la bănci și instituții financiare internaționale sunt înregistrate la cost, ce aproximează valoarea justă, deoarece aceste instrumente au termene de scadență scurte și rate flotante ale dobânzii pentru a reflecta modificările de pe piață. Valoarea justă estimată aferentă împrumuturilor de la instituții financiare reprezintă suma discountată a fluxurilor viitoare așteptate de a fi plătite. Rata de discount reprezintă o rată medie dobânzii depozitelor cu maturitatea de până la 1 an, care este publicată de Banca Națională a Moldovei.

27.2 Determinarea valorii juste și ierarhia valorii juste

Banca folosește următoarea ierarhie pentru determinarea și dezvăluirea valorii juste a instrumentelor financiare prin următoarele tehnici de evaluare:

Nivelul 1: Conform prețurilor cotate (neajustate) de pe piață pentru activele și obligațiunile identice;

Nivelul 2: Alte tehnici unde toți indicatorii inițiali care au un efect semnificativ asupra valorii juste calculate, sunt observabili, fie direct sau indirect;

Nivelul 3: Utilizarea tehnicilor de evaluare, care au un efect semnificativ asupra valorii juste înregistrate care nu se bazează pe date de piață observabile. Pentru a ajunge la valoarea justă pentru elementele din acest nivel, Banca folosește publicații din industrie și alte materiale din industrie, cu date relevante privind prețurile.

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date..... 22/03/23

Note Explicative la Situațiile Financiare

27. Valoarea justă a instrumentelor financiare (continuare)

27.2 Determinarea valorii juste și ierarhia valorii juste (continuare)

Tabelul de mai jos prezintă o analiză a instrumentelor financiare înregistrate la valoarea justă în funcție de nivelul ierarhic al valorii juste:

	Nivel 1	Nivel 2	Nivel 3	Total
(În mii lei moldovenești)				
31 decembrie 2022				
Active financiare				
Activele evaluate la FV pe o bază recurentă				
Bonuri de tezaur emise de Ministerul de Finanțe	-	1,552	-	1,552
Investiții de capitaluri proprii la FVPL	-	-	1,031	1,031
Alte active financiare care nu sunt evaluate la valoarea justă pe o bază recurentă	-	-	-	-
Plasamente la Banca Centrală	6,807,269	-	-	6,807,269
Credite și avansuri acordate băncilor	898,300	-	-	898,300
Instrumente de datorie la cost amortizat	-	2,281,572	-	2,281,572
Credite și avansuri acordate clienților	-	-	7,741,716	7,741,716
	7,705,569	2,283,124	7,742,747	17,731,440
Datorii financiare				
Datorii față de bănci	-	-	410,523	410,523
Împrumuturi de la IFI	-	1,731,279	-	1,731,279
Datorii față de clienți	-	-	13,677,257	13,677,257
	-	1,731,279	14,087,779	15,819,058
	Nivel 1	Nivel 2	Nivel 3	Total

(În mii lei moldovenești)

31 decembrie 2021

Active financiare

Activele evaluate la FV pe o bază recurentă

Bonuri de tezaur emise de Ministerul de Finanțe	-	2,918	-	2,918
Investiții de capitaluri proprii la FVPL	-	-	1,031	1,031

Alte active financiare care nu sunt evaluate la valoarea justă pe o bază recurentă

Plasamente la Banca Centrală	3,332,834	-	-	3,332,834
Credite și avansuri acordate băncilor	2,318,602	-	-	2,318,602
Instrumente de datorie la cost amortizat	-	1,351,130	-	1,351,130
Credite și avansuri acordate clienților	-	-	8,685,047	8,685,047
	5,651,436	1,354,048	8,686,078	15,91,562

Datorii financiare

Datorii față de bănci	-	-	2,571	2,571
Împrumuturi de la IFI	-	866,314	-	866,314
Datorii față de clienți	-	-	13,514,722	13,514,722
	-	866,314	13,517,293	14,383,607

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG

Signed.....
Date... 22/03/23

Note Explicative la Situațiile Financiare

27. Valoarea justă a instrumentelor financiare (continuare)

27.2 Determinarea valorii juste și ierarhia valorii juste (continuare)

În tabelul de mai jos sunt stabilite clasificările Băncii pentru fiecare categorie de active și obligații financiare, precum și valorile lor juste:

	2022		2021	
	Suma totală	Valoarea justă	Suma totală	Valoarea justă
(în mii lei moldovenești)				
Active financiare				
Plasamente la Banca Centrală	6,807,269	6,807,269	3,332,834	3,332,834
Credite și avansuri acordate băncilor	898,300	898,300	2,318,602	2,318,602
Instrumente de datorie la cost amortizat	2,162,209	2,281,572	1,346,193	1,351,130
Credite și avansuri acordate clienților	8,165,102	7,741,716	8,796,570	8,685,047
	18,032,880	17,728,857	15,794,199	15,687,613
Datorii financiare				
Datorii față de bănci	410,522	410,522	2,571	2,571
Împrumuturi de la IFI	1,730,929	1,731,279	862,907	866,314
Datorii față de clienți	13,493,021	13,677,257	13,497,038	13,514,722
	15,634,472	15,819,058	14,362,516	14,383,607

În 2022 și 2021 nu a fost efectuată nici o reclasificare între categorii de active financiare și datorii financiare.

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG

Signed.....

Date.....22/03/23.....

Note Explicative la Situațiile Financiare

28. Gestionarea riscului

28.1 Introducere și prezentare generală

Cele mai importante tipuri de riscuri financiare la care este expusă Banca sunt:

- Riscul de credit;
- Riscul de lichiditate;
- Riscul ratei dobânzii;
- Riscul operațional;
- Riscul valutar.

Această notă prezintă informații cu privire la expunerea Băncii la fiecare din riscurile specificate mai sus, obiectivele Băncii, politicile și procesele de măsurare, gestionare a riscurilor, precum și administrarea capitalului.

Mediul de afaceri și riscul de țară

Activitatea Băncii este supusă riscului de țară care implică riscurile economice, politice și sociale inerente desfășurării activității de afaceri în Republica Moldova. Aceste riscuri includ repercusiunile politicilor adoptate de către guvern, condițiile economice, introducerea unor impozite și regulamente suplimentare sau modificarea celor în vigoare, fluctuațiile cursurilor valutare și impunerea unor norme privind drepturile contractuale. Rapoartele financiare anexate reflectă evaluarea de către conducere a impactului mediului de afaceri asupra activității operaționale și poziției financiare a Băncii. Evoluția mediului de afaceri poate să difere în viitor de evaluarea actuală a conducerii și este greu de estimat impactul pe care l-ar avea diferența dintre mediul de afaceri actual și evoluția acestuia de viitor asupra activității și poziției financiare a Băncii.

Cadrul general de management al riscului

Consiliul Băncii poartă responsabilitate integrală pentru stabilirea și supravegherea cadrului general de management al riscului. Consiliul Băncii a constituit Comitetul de Administrare a Riscului, Comitetul privind Gestionarea Activelor și Pasivelor, Comitetul de Audit, Comitetul de credit și Comitetul privind Riscul Operațional, Comitetului de Monitorizare a Riscului de Credit Corporate/ Retail care sunt responsabile pentru dezvoltarea și monitorizarea politicilor Grupului de management al riscului relevante domeniilor specificate. Toate comitetele raportează în mod regulat Consiliul Băncii despre activitățile efectuate.

Politicile Băncii de management a riscului sunt stabilite astfel ca să identifice și să analizeze riscurile suportate de Bancă, să stabilească limitele de risc și controalele corespunzătoare, și să monitorizeze riscurile și respectarea limitelor. Politicile și sistemele de management a riscului sunt revizuite în mod regulat astfel încât să reflecte modificările condițiilor de piață, produse și servicii oferite. Utilizând standardele și procedurile sale de instruire și management, stabilite la nivelul OTP Group, Banca are ca scop să dezvolte un mediu disciplinat și constructiv în care toți angajații să înțeleagă rolurile și obligațiile lor.

28.2 Riscul de credit

Riscul de credit este riscul apariției unei pierderi financiare a Băncii în cazurile în care clientul sau contrapartea implicate în tranzacțiile aferente instrumentelor financiare nu-și onorează obligațiile contractuale și apare în primul rând din creditele și creanțele băncii acordate clienților și altor bănci și hârtii de valoare investiționale. De asemenea banca se expune la riscul de credit în cazul în care acționează ca intermediar din numele clienților sau a altor părți terțe sau emite garanții. Divizia de Risk a Băncii gestionează și controlează riscul de credit având o matrice complexă de competențe individuale, monitorizând evoluția indicatorilor de risk pe segmentele de piață și produse, prin stabilirea unor limite asupra ponderii portofoliului concentrat pe industrii și prin monitorizarea expunerilor în raport cu astfel de limite.

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date.....22/03/23

Note Explicative la Situațiile Financiare

28. Gestionarea riscului (continuare)

28.2 Riscul de credit (continuare)

Banca a stabilit un proces de revizuire a calității portofoliului de credite pentru a asigura identificarea timpurie a posibilelor modificări privind solvabilitatea contrapărților, inclusiv efectuarea revizuirilor permanente ale garanțiilor. Nivelul riscului de contrapartidă este stabilit prin utilizarea unui sistem de clasificare a riscului de credit, care atribuie fiecărei contrapartide un rating al riscului. Ratingurile de risc sunt supuse unor revizuii periodice. Procesul de revizuire a calității creditelor are ca scop să dea băncii posibilitatea de evaluare a pierderilor potențiale cauzate de riscurile la care este expusă banca și totodată să ia măsuri de corectare.

Banca are, de asemenea, un sistem de avertizare timpurie (EWS), care reprezintă un mecanism ce analizează și transformă informațiile în semnale pentru a identifica riscul într-un stadiu incipient. De asemenea, are scopul de a lua măsuri eficiente în cazul semnalizării EWS și de a împiedica clienții să treacă în statutul de default. Procesul de monitorizare bazat pe EWS asigură identificarea eficientă și promptă a debitorilor cu risc ridicat.

28.2.1 Evaluarea pierderilor

Referințele de mai jos arată unde este prezentată în prezentul raport abordarea Băncii în materie de evaluare și măsurare a deprecierii. Acestea trebuie citite împreună cu Politicile contabile semnificative.

- Definiția Băncii și evaluarea neîndeplinirii obligațiilor și a remedierii (Nota 28.2.2);
- O explicație a sistemului de clasificare internă și coeficientului PD a băncii (Nota 28.2.3);
- Modul în care Banca definește, calculează și monitorizează probabilitatea de nerambursare, expunerile în "Default" și pierderile în caz de nerambursare (notele 28.2.4 și 28.2.5);
- Atunci când Banca consideră că a avut loc o creștere semnificativă a riscului de credit al unei expuneri (Nota 28.2.6);
- Politica de segmentare a activelor financiare a băncii în cazul abordării colective de evaluare a pierderilor așteptate (Notă: 28.2.7);
- Detaliile calculelor aferente pierderilor la credite estimate pentru expunerile aflate în etapele 1, 2 și 3 (Notă: 2.5.9.1 (ii)).

În scopuri contabile, Banca utilizează un model de pierderi la credite așteptate pentru identificarea pierderilor din activele financiare (Nota 2.5.9.1 (ii)).

În funcție de factorii de mai jos, Banca calculează plățile pierderilor la credite așteptate fie pe bază colectivă, fie individuală.

28.2.2 Definiția și evaluarea neîndeplinirii obligațiilor și a remedierii

O expunere este considerată în „Default” și, prin urmare, clasificată în Stadiul 3 (depreciat de credit) în toate cazurile în care împrumutul depășește 90 de zile de întârziere cu privire la orice obligație de credit semnificativă.

În cazul segmentului Retail pragul de semnificație este definit ca:

- Pragul absolut: 100 EUR (echivalent la cursul de schimb al BNM) și
- Pragul relativ: raportul dintre datoriile totale restante ale clientului și expunerea actuală care depășește valoarea de 1% din totalul expunerilor bilanțiere (în cazul facilităților de credit / liniilor de credit de tip Revolving (ex. overdraftul) ar însemna valoarea contractuală).

În cazul segmentului Non-Retail pragul de semnificație este definit ca:

- Pragul absolut: 500 EUR (echivalent la cursul de schimb al BNM); și
- Pragul relativ: raportul dintre datoriile totale restante ale clientului și expunerea actuală care depășește valoarea de 1% din totalul expunerilor bilanțiere (în cazul facilităților de credit / liniilor de credit de tip Revolving (ex. overdraftul) ar însemna valoarea contractuală).

Note Explicative la Situațiile Financiare

28. Gestionarea riscului (continuare)

28.2 Riscul de credit (continuare)

28.2.2 Definiția și evaluarea neîndeplinirii obligațiilor și a remedierii (continuare)

În vederea identificării dacă un client este în incapacitate de plată, în procesul evaluării calitative, Banca va analiza diferite situații care determină incapacitatea de onorare a obligațiunilor. În cazul în care apar astfel de situații, Banca analizează cu atenție dacă evenimentele ar trebui să aibă ca rezultat clasificarea clientului ca fiind incapabil de a-și onora obligațiunile, urmînd a fi evaluat ca Etapa 3 pentru ECL sau dacă Etapa 2 este adecvată.

Astfel de evenimente includ:

- Identificarea unui eveniment de risc care ar putea apărea în urma nerecuperării parțiale, fie totale a sumelor datorate de contrapartidă conform contractul inițial (indiferent de suficiența Garanțiilor sau de existența unui Garant), cauza fiind deteriorarea semnificativă a situației financiare a debitorului; depășirea limitelor stabilite asupra indicatorilor menționați mai jos poate fi folosită ca cauză a clasificării expunerii în "default". Totuși banca nu se va baza doar pe valoarea indicatorilor respectivi și va fi efectuată o analiză individuală pentru a evalua situația financiară a contrapărții și necesitatea transferului în Etapa 3.
- Contrapartida este supusă unor proceduri legale privind dificultățile administrative ale societății (numirea unui administrator special, confiscarea, lichidarea prin hotărâre judecătorească, citarea la o instanță internațională etc.) sau unor condiții asemănătoare impuse de legislație.
- Identificarea situațiilor care necesită un acord de restructurare pentru expunerile deja clasificate "forborne" (orice situație / eveniment care are ca rezultat restructurarea creditelor) (cu excepția cazurilor de "renegociere comercială": credite pentru clienți performanți (sănătoși) pentru care banca din motive comerciale este de acord să modifice condițiile stipulate în Acordul de împrumut inițial) generează reclasificarea inevitabilă a expunerii în "default".
- Apariția oricărei situații definite în contractul de credit drept eveniment de neexecutare, cum ar fi încălcarea unor angajamente (covenants) nerenunțate de Bancă.
- Împrumutul este expus spre vânzare înregistrînd o pierdere economică semnificativă.
- Alte evenimente care ar putea denclanșa o situație ce ar duce la insolvabilitate (bazat pe opinia expert): informații din surse publice, încălcarea unor legi importante pentru alte facilități de împrumut care au fost finanțate de alte bănci/instituții bancare / financiare etc.

Este în competența Băncii de a considera un instrument / expunere financiară ca fiind "vindecată" și, prin urmare, reclasificată din Etapa 3 atunci când nu mai sunt îndeplinite condițiile de mai sus, ceea ce înseamnă în special că toate plățile întârziate au fost plătite. Decizia de a clasifica un activ în Etapa 2 sau Etapa 1 după vindecare depinde de ratingul de creditare actualizat, în momentul vindecării, și dacă a avut loc o creștere semnificativă a riscului de credit în comparație cu recunoașterea inițială. Perioada de vindecare pentru împrumuturile "forborne" este de 12 luni după orice perioade de grație acordată după evenimentul de restructurare. Perioada de probă pentru neîndeplinirea obligațiilor este de 3 luni, iar pentru neîndeplinirea obligației este de 24 de luni, avînd în vedere că sunt îndeplinite toate criteriile necesare.

Banca monitorizează continuu orice cerință specifică a sectorului / BASEL / EBA / OTP Group privind clasificarea creditelor în categoriile de risc pentru a aplica cele mai bune practici de piață.

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date.....22/03/23

Note Explicative la Situațiile Financiare

28. Gestionarea riscului (continuare)

28.2 Riscul de credit (continuare)

28.2.3 Clasificarea expunerilor și procesul de estimare a coeficientul PD

Departamentul de Risc al Băncii utilizează modelele interne de rating. Banca dispune de modele separate pentru portofoliile sale cheie în care clienții săi sunt evaluați. Următoarele portofolii sunt monitorizate:

NON-RETAIL:

MLE

Această categorie include împrumuturile acordate clienților corporativi cu cifra de afaceri mai mare de 100 milioane MDL și companiile transnaționale și întreprinderile mici și mijlocii cu cifra de afaceri cuprinsă între 30 și 100 milioane lei, bănci și suverane, inclusiv portofoliul de titluri de stat.

Pentru MLE-uri, debitorii sunt evaluați de către specialiștii Băncii în analiza și evaluarea riscului de credit. Evaluarea riscului de credit se bazează pe un model de creditare care ia în considerare diverși factori cantitativi și calitativi privind informațiile istorice, curente și prospective, cum ar fi:

- Informații financiare istorice, împreună cu previziunile și bugetele pregătite de client: rezultatele obținute și cele așteptate, indicatorii de solvabilitate, indicatorii de lichiditate și orice alte rapoarte relevante pentru măsurarea performanței financiare a clientului. Unii dintre acești indicatori sunt specificați în angajamentele cu clienții și, prin urmare, sunt măsurați cu o atenție sporită;
- Orice informații disponibile publicului despre clienți de la părțile externe. Acestea includ valori ale ratingurilor externe emise de agențiile de rating, rapoarte independente ale analiștilor sau comunicate de presă și articole;
- Prezența cazurilor juridice, statutul acestora la data evaluării;
- Dacă împrumutul este securizat sau negarantat;
- Existența indicatorului de restructurare / non-restructurare;
- Orice alte informații susținute în mod obiectiv cu privire la calitatea și abilitățile conducerii clientului relevante pentru performanța companiei: proces de insolabilitate.

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG

Signed.....
Date.....22/03/23.....

Note Explicative la Situațiile Financiare

28. Gestionarea riscului (continuare)

28.2 Riscul de credit (continuare)

28.2.3 Clasificarea expunerilor și procesul de estimare a coeficientul PD

Clasificarea împrumuturilor NON-RETAIL în etape de risc

Stadiul 1 (S1) - expunerile contrapartidelor care nu sunt în S2 sau S3, au un termen maxim de 30 zile întârziere la plata ratelor. În cadrul evaluării interne, aceste expuneri au ratingul de:

- a. S1 Nici restant, nici depreciat - când valoarea DPD este de 0 zile
- b. S1 Restant, dar nedepreciat - când valoarea DPD este de până la 10 de zile

Stadiul 2 (S2) - expunerile care prezintă semne de deteriorare semnificativă a riscului de credit din momentul acordării. Factorii declanșatori considerați de Bancă pentru identificarea deteriorării riscului de credit a contrapartidei care urmează să fie mutată de la Stadiul 1 la Stadiul 2 sunt:

- Lista de urmărire Flag WL2;
- Plăți restante de peste 30 de zile;
- Plăți restante de peste 10 zile în ultimele 6 luni;
- Credite restructurate în perioada de proba (cele migrate de la S3 la S2);
- Împrumuturi restructurate în calitate de scutite performante;
- Împrumuturi restructurate ca fiind în stare de nerambursare;
- Rating 8 sau 9;
- Alți factori calitativi luați în considerare, cum ar fi deteriorarea situației financiare, încălcarea acordurilor etc.

În conformitate cu ratingul intern, aceste expuneri au ratingul de S2 "Restant, dar nu este depreciat" – atunci când coeficientul DPD este mai mare de 10 zile.

Stadiul 3 – expuneri care sunt în „implicit”, așa cum este detaliat în Nota 28.2.4. Conform ratingului intern, aceste expuneri au ratingul „depreciate”.

RETAIL:

Consum

Creditele de consum cuprind împrumuturi personale, carduri de credit, overdraft-uri și credite comerciale mai puțin complexe. Aceste produse sunt evaluate în scopul calcului pierderilor din credite așteptate utilizând indicatori mai puțin complexi, principalul fiind determinat de zilele restanță înregistrate.

Credit ipotecar

Creditele ipotecare includ împrumuturi acordate persoanelor fizice pentru finanțarea unui credit ipotecar. Aceste produse sunt evaluate în scopul calcului pierderilor din credite așteptate utilizând indicatori mai puțin complexi, principalul fiind determinat de zilele restanță înregistrate.

MSE

MSE-urile se conformează împrumuturilor mai puțin complexe pentru întreprinderile mici. Aceste produse sunt evaluate utilizând indicatori de risc similare MLE-urilor.

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG

Signed.....
Date.....22/03/23.....

Note Explicative la Situațiile Financiare

28. Gestionarea riscului (continuare)

28.2 Riscul de credit (continuare)

28.2.3 Clasificarea expunerilor și procesul de estimare a coeficientul PD

Clasificarea împrumuturilor RETAIL în etape de risc

Etapa 1 (S1) - expunerile contrapartidelor care nu sunt în S2 sau S3, au un termen maxim de 10 zile de întârziere la plata ratelor. În cadrul evaluării interne, aceste expuneri au ratingul de:

- S1 Nici restante nici depreciate - când valoarea DPD este de 0 zile;
- S1 Restante, dar nedepreciate - când valoarea DPD este de până la 10 de zile.

Etapa 2 (S2) – expunerile care prezintă semne de deteriorare semnificativă a riscului de credit din momentul acordării. Alți factori declanșatori considerați de Bancă pentru identificarea deteriorării riscului de credit a contrapartei care urmează să fie mutată de la Etapa 1 la Etapa 2 sunt:

- Plăți restante de peste 30 de zile;
- Credite restructurate în perioada de probă (cele care au migrat de la S3 la S2);
- LTV > 125% pentru produsele ipotecare;
- DTI > 60% pentru creditele de consum;
- Credite restructurate ca performante "forborne";
- Plăți restante mai mari de 10 de zile cel puțin o dată în ultimele 6 luni.
- Credite ipotecare cu dobândă variabilă: (i) pentru care gradul de îndatorare estimat după modificarea ratei dobânzii din septembrie 2022 depășește limitele reglementate de BNM - 40% (clienți cu venituri sub 19,800 lei) și 55% (clienți cu venituri de peste 19,800 lei) și (ii) acordate persoanelor fizice din categoria PRO ale căror venituri nu sunt de natură oficială și au fost estimate conform microtehnologiei.

În cadrul ratingului intern, aceste expuneri au ratingul S2 „Trecut, dar nu este depreciat” - atunci când coeficientul DPD este mai mare de 10 de zile.

Etapa 3 (S3) - expunerile care se află în "default", așa cum este detaliat în Nota 28.2.4. În cadrul ratingului intern, aceste expuneri au ratingul "împrumuturi și valori mobiliare depreciate". În mod specific, următorii indicatori de default sunt monitorizați (lista nu se limitează la aceștia):

- Restanțe la plata creditului mai mult de 90 zile care sunt mai mari de pragul de materialitate;
- Credite restructurate;
- A fost inițiată procedura de recuperare forțată;
- Decesul debitorului;
- Eveniment de Fraudă.

28.2.4 Expunerea la default

Expunerea la default (EAD) reprezintă valoarea contabilă brută a instrumentelor financiare care fac obiectul calculului deprecierii și este egală cu expunerea curentă, inclusiv partea trasă (care corespunde principalului contabil în bilanț) și partea netrasă (corespunzătoare off-balance-ului coloana ajustată cu CCF) la care se pot aplica coeficienți de ajustare în funcție de scadența reziduală (integrată în rata de provizionare).

Pentru a calcula EAD pentru un împrumut de Etapa 1, Banca evaluează posibilele evenimente de nerambursare în termen de 12 luni pentru calculul pierderii din credit așteptate timp de 12 luni. Cu toate acestea, în cazul în care un împrumut de Etapa 1 care se estimează a intra în default în termen de 12 luni de la data bilanțului și care apoi să se vindece ca ulterior să fie clasificat default din nou, se iau în considerare toate evenimentele de nerambursare estimate. Pentru Etapa 2 și Etapa 3, evenimentul de clasificare a expunerii în default este luat în considerare pe durata de viață a instrumentelor.

Note Explicative la Situațiile Financiare

28. Gestionarea riscului (continuare)

28.2 Riscul de credit (continuare)

28.2.4 Expunerea la default (continuare)

Banca determină EAD prin modelarea diverselor scenarii și rezultatelor aferente valorii expunerii în diferite momente în timp. Coeficienții PD conform IFRS 9 sunt estimați în baza rezultatelor modelate de Bancă conform scenariilor economic pe baza rezultatelor modelelor Băncii.

Banca determină EAD prin modelarea diverselor scenarii și rezultatelor aferente valorii expunerii în diferite momente în timp. Coeficienții PD conform IFRS 9 sunt estimați în baza rezultatelor modelate de Bancă conform scenariilor economic pe baza rezultatelor modelelor Băncii.

Modelele coeficienților PD se bazează pe o abordare în două etape:

- Construcția curbei marginale a TTC coeficientul PD pentru fiecare grup omogen; Calculul se bazează pe numărul de evenimente de default trimestrial din perioadă începând cu 01/01/2012. Rata de supraviețuire este ignorată, ceea ce înseamnă că orice eveniment identificat în perioadă de observație a fost inclus în calculul PD, chiar dacă la data de raportare performanța clientului s-a îmbunătățit și expunerea nu mai este clasificată ca fiind în default.
- Ajustarea curbei TTC a coeficientului PD ținând cont de situația actuală și de impactul informațiilor prospective.

Coeficientul PD în 12 luni este aplicat pentru calculul ECL în 12 luni.

28.2.5 Pierdere în caz de nerambursare/default

Coeficientul LGD (pierdere în caz de nerambursare) utilizat pentru calculul pierderilor din credit așteptate în contextul IFRS9 se bazează pe modelul coeficientului LGD intern, care utilizează recuperări istorice ajustate cu un coeficient perspectivă calculat.

28.2.6 Majorare semnificativă a riscului de credit

Banca monitorizează în mod continuu toate activele care fac obiectul pierderilor din credit așteptate. Pentru a determina dacă unui instrument sau unui portofoliu de instrumente este aplicată abordarea de calcul a ECL în 12 luni sau LTECL, Banca evaluează dacă a existat o creștere semnificativă a riscului de credit de la recunoașterea inițială.

Banca aplică metode cantitative și calitative pentru identificarea unei creșteri semnificative a riscului de credit pentru un activ, cum ar fi includerea unui client în lista clienților monitorizați, sau expunerea a fost clasificată "forborne". În anumite cazuri, Banca poate considera, de asemenea, că evenimentele explicate în Nota 28.2.2 reprezintă o creștere semnificativă a riscului de credit, spre deosebire de un default. Indiferent de modificarea ratingului de credit, în cazul în care plățile contractuale sunt în întârziere mai mari de 30 de zile după expirarea termenului sau mai mult de 10 zile în ultimele 6 luni, se consideră că riscul de credit a crescut semnificativ de la recunoașterea inițială.

Ca răspuns crizei pandemice și în urma identificării sectoarelor afectate puternic (HoReCa, servicii de turism și agrement) declarate ca fiind cu un risc de credit crescut semnificativ, clienții persoane juridice cu activitate în acest domenii au fost declarați ca risc de credit semnificativ și au fost transferați în Etapa 2.

Pentru anul 2022, un factor declanșator suplimentar pentru migrarea la Etapa 2 a fost luat în considerare pentru persoanele juridice, a căror activitate principală este Cultivarea plantelor (CAEN 01.1 Cultivarea culturilor neperene, CAEN 01.2 Cultivarea culturilor perene și CAEN 01.3 Propagarea plantelor), fiind grav afectate de condițiile climatice (seceta din anul curent) și de circumstanțele macroeconomice induse de conflictul din Ucraina, Criteriile care nu se aplică:

- Clienți cu expuneri peste pragul expunerii gestionate de Comitetul de Monitorizare a Riscului de Credit Corporativ, aceștia fiind evaluați individual în baza Instrucțiunii nr. I_000751 privind monitorizarea clienților cu abordarea comercială CORPORATE, bazată pe Sistemul de Avertizare Timpurie (EWS).
- Clienți analizați de Departamentul de Subscriere a Riscului de Credit în perioada iulie - decembrie 2022 în procesul de analiză/revizuire a expunerii și care nu sunt considerați afectați.

Note Explicative la Situațiile Financiare

28. Gestionarea riscului (continuare)

28.2 Riscul de credit (continuare)

28.2.7 Gruparea activelor financiare evaluate pe bază colectivă

După cum se explică în notele 28.2.2 și 2.5.1.9.1 (i), în funcție de factorii de mai jos, Banca calculează ECL-uri pe o bază colectivă sau individuală.

Evaluarea deprecierii pe bază individuală

Clasele de active în care Banca calculează pierderi din credit așteptate pe o bază individuală includ activele de la Etapa 3, cu excepția activelor negarantate și celor garantate colectiv.

Evaluarea deprecierii pe bază colectivă

Banca a clasificat portofoliul de credite în câteva grupuri omogene:

MLE-uri

Această categorie include împrumuturile acordate clienților corporativi cu o cifră de afaceri de peste 100 de milioane MDL și companiilor transnaționale și întreprinderilor mici și mijlocii cu cifră de afaceri cuprinsă între 30 și 100 de milioane MDL, băncilor și societăților financiare, inclusiv portofoliul de valori mobiliare de stat.

Credite de consum

Creditele de consum cuprind împrumuturile personale, cardurile de credit și overdraft-urile și împrumuturile pentru întreprinderile mici.

Credite ipotecare

Creditele ipotecare includ împrumuturile acordate persoanelor fizice pentru finanțarea unei ipoteci.

MSE-uri

Cuprinde împrumuturile acordate întreprinderilor mici cu afaceri mai puțin complexe.

Clasele de active în care Banca calculează pierderile din credit așteptate pe bază colectivă includ:

- Active performante (Etapa 1 și 2) din toate segmentele;
- Active S3 din portofolii negarantate;
- Active S3 din portofoliul securizat (de obicei împrumuturi forborne sau expuneri nesemnificative).

28.2.8 Analiza activelor evaluate pe bază colectivă

(i) Analiza coeficienților pentru calculul ECL în baza scenariilor economice

Calculul de ECL al Băncii reflectă o sumă imparțială și ponderată în funcție de probabilitate, care este determinată prin evaluarea gamei de rezultate posibile. Modelul ia în considerare informații rezonabile și acceptabile despre evenimentele trecute, condițiile actuale și previziunile rezonabile și sustenabile ale condițiilor economice viitoare atunci când măsoară ECL.

Principalele aspecte macroeconomice

Economia Moldovei este deja supusă unor presiuni puternice din cauza prețurilor la energie, guvernul prognozează o recesiune considerabilă în 2022, de 3%, și o redresare modestă în 2023. Cea mai mare scădere, de 29,8%, se înregistrează în producția agricolă. Inflația medie pentru 2022 a fost de 28,7%, cu o scădere bruscă în 2023 la 13,7%. Deficitul extern a crescut în 2022 cu peste 21%, de la un nivel deja ridicat, în 2022. Fără sprijinul considerabil din partea FMI și a UE, vulnerabilitatea ar fi foarte mare.

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date..... 22/03/23

Note Explicative la Situațiile Financiare

28. Gestionarea riscului (continuare)

28.2 Riscul de credit (continuare)

28.2.8 Analiza activelor evaluate pe bază colectivă (continuare)

(i) Analiza contribuțiilor la ecl în cadrul mai multor scenarii economice (continuare)

Principalele riscuri

- Riscuri de curs valutar - MDL pare a fi supraevaluat, deficitul de cont curent depășește 10% din PIB, care este acoperit în principal prin credit. Banca centrală face tot posibilul pentru a menține MDL stabil, dar o depreciere de 10% nu poate fi exclusă din prognoză;
- Riscuri geopolitice - războiul ar putea ajunge în Moldova în cazul în care Rusia avansează;
- Riscuri politice - criza ar putea submina guvernul de dinaintea Occidentului;
- Riscuri energetice - deficitul de energie poate amplifica recesiunea.

Pentru calculul de ECL sunt utilizate trei scenarii

1. Scenariul Optimist

- ✓ Prețul gazelor scade brusc până la 40 EUR/MWh până în 2024;
- ✓ Dezinflație puternică din cauza scăderii prețurilor materiilor prime;
- ✓ Ratele dobânzilor vor fi reduse în curând;
- ✓ Creșterea economică a Moldovei se reaccelerează rapid până la o creștere de 6,1% din PIB în T4 2023.

2. Scenariul de Prognoză

- ✓ Stimularea Prețul gazelor: 180 EUR/MWh în 2023;
- ✓ Dezinflație treptată fără efecte de runda a doua;
- ✓ Nicio surpriză în ceea ce privește ratele dobânzilor în comparație cu prețurile: ratele ridicate rămân pentru o vreme;
- ✓ Creștere economică moderată, cu o creștere de 3% a PIB-ului în T4 2023.

3. Scenariu de stres

- ✓ Prețuri extrem de ridicate la energie;
- ✓ Șoc inflaționist;
- ✓ Vârful mai mare al ratelor dobânzilor pe piețele de bază;
- ✓ Zona euro se confruntă cu o recesiune profundă în 2023, iar redresarea ar fi lentă;
- ✓ PIB-ul Republicii Moldova încă este negativ în T4 2023, de -0,7%.

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date...22/03/23.....

Note Explicative la Situațiile Financiare

28. Gestionarea riscului (continuare)

28.2 Riscul de credit (continuare)

28.2.8 Analiza activelor evaluate pe bază colectivă (continuare)

Parametrii principali ai scenariului sunt incluși în tabelul de mai jos:

Produs intern brut (PIB), creștere anuală (preț real)	Rata atribuită	2024 T1	2024 T2	2024 T3	2024 T4	2024 T1	2024 T2	2024 T3	2024 T4	2025 T1	2025 T2	2025 T3	2025 T4
Proгноză	5%	-5.3%	-1.6%	1.4%	6.1%	5.6%	5.1%	4.6%	3.9%	3.6%	3.4%	3.2%	3.2%
Stres ușor	75%	-8.1%	-5.9%	-3.0%	-0.7%	0.8%	1.3%	1.8%	2.2%	2.7%	3.2%	3.8%	4.1%
Stres sever	20%	-6.2%	-3.2%	-0.9%	-3.0%	3.4%	3.6%	4.0%	4.3%	4.6%	4.8%	4.9%	4.9%

(ii) Analiza sensibilității ECL la modificarea coeficienților

Banca a elaborat patru scenarii pentru analiza de sensibilitate, două din care sunt bazate pe creșterea/descreșterea cu 500 de puncte de bază la coeficientul PD (probabilitatea de nerambursare), în timp ce LGD rămâne același, iar ultimele două se bazează pe creșterea/scăderea LGD cu 1000 de puncte de bază, în timp ce PD rămâne același.

	Provizion Total 2022 Contabilizat	Schimbare în baza de puncte	Provizion Total Simulat	Creșterea/Scaderea în Stocul Total de Provizion, MDL	Creșterea/Scaderea în Stocul Total de Provizion, %
(În mii lei moldovenești)					
Retail		+ 500 bps	439,035	147,226	50%
	291,809	- 500 bps	217,424	-74,385	-25%
Non Retail		+ 500 bps	555,451	228,284	70%
	327,167	- 500 bps	191,053	-136,114	-42%
	618,976				

	Provizion Total 2022 Contabilizat	Schimbare în baza de puncte	Provizion Total Simulat	Creșterea/Scaderea în Stocul Total de Provizion, MDL	Creșterea/Scaderea în Stocul Total de Provizion, %
(În mii lei moldovenești)					
Retail		+ 1000 bps	344,478	52,669	18%
	291,809	- 1000 bps	264,064	-27,745	-10%
Non Retail		+ 1000 bps	366,008	38,841	12%
	327,167	- 1000 bps	296,316	-30,851	-9%
	618,976				

Note Explicative la Situațiile Financiare

28. Gestionarea riscului (continuare)

28.2 Riscul de credit (continuare)

28.2.8 Analiza activelor evaluate pe bază colectivă (continuare)

	Provizion Total 2021 Contabilizat	Schimbare în baza de puncte	Provizion Total Simulat	Creșterea/Scaderea în Stocul Total de Provizion, MDL	Creșterea/Scaderea în Stocul Total de Provizion, %
(în mii lei moldovenești)					
	177,544	+ 500 bps	357,467	179,923	55%
Retail		- 500 bps	120,451	(57,093)	-17%
Non		+ 500 bps	316,388	166,457	51%
Retail	149,931	- 500 bps	67,894	(82,037)	-25%
	327,475				

	Provizion Total 2021 Contabilizat	Schimbare în baza de puncte	Provizion Total Simulat	Creșterea/Scader ea în Stocul Total de Provizion, MDL	Creșterea/Scaderea în Stocul Total de Provizion, %
(în mii lei moldovenești)					
	177,544	+ 1000 bps	200,284	22,740	7%
Retail		- 1000 bps	155,884	(21,660)	-7%
Non	149,931	+ 1000 bps	161,924	11,993	4%
Retail		- 1000 bps	130,518	(19,413)	-6%
	327,475				

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date... 22/03/23

Note Explicative la Situațiile Financiare

28. Gestionarea riscului (continuare)

28.2 Riscul de credit (continuare)

28.2.9 Prezentare generală a împrumuturilor restructurare și renegociate

Tabelul de mai jos prezintă valoarea contabilă brută a activelor financiare modificate anterior pentru care metoda de evaluare a provizioanelor aferente pierderilor estimate s-a schimbat la 12mECL pe parcursul perioadei:

	31 decembrie 2022		31 decembrie 2021	
	Valoarea contabilă brută	Pierdere din credit așteptată aferentă	Valoarea contabilă brută	Pierdere din credit așteptată aferentă
Facilități care s-au vindecat de la modificare și sunt acum măsurate folosind 12mECL (Etapa 1)	1,321	(29)	379	2
Facilități care s-au reîntors la (etapa 2/3) LTECL-uri care s-au vindecat odată	2,824	(1,190)	-	-

Valoarea de bilanț după clasa de active financiare pentru care termenele au fost restructurate la 31 decembrie 2022 și 2021 este analizată mai jos:

	31 decembrie 2022	Din care: renegociate în 2022	31 decembrie 2021	Din care: renegociate în 2021
Credite Renegociate				
(în mii lei moldovenești)				
Credite și avansuri acordate clienților Performante				
MLE	44,249	39,917	9,197	5,061
Credite de consum	1,376	727	4,787	209
Credite imobiliare	3,187	719	4,911	311
MSE	21,836	11,299	30,474	4,975
Leasing	731	-	1,995	-
	71,379	52,662	51,364	10,556
Neperformante				
MLE	11,566	-	19,379	7,086
Credite de consum	1,033	-	1,637	296
Credite imobiliare	3,191	-	4,109	2,415
MSE	19,415	7,091	18,012	4,840
Leasing	1,841	1,048	1,649	-
	37,046	8,139	44,786	14,637

FOR IDENTIFICATION PURPOSES

ERNST & YOUNG

Signed.....

Date.....22/03/23

Note Explicative la Situațiile Financiare

28. Gestionarea riscului (continuare)

28.2 Riscul de credit (continuare)

28.2.10 Riscul de concentrare

Concentrarea riscurilor de credit sunt generate de amplasarea și tipul clientului în raport cu investițiile, creditele, avansurile și garanțiile acordate de Bancă. Banca nu are o expunere semnificativă față de orice persoană fizică client sau parte contractantă. Activitatea de creditare a Băncii se desfășoară în Republica Moldova. Abilitatea debitorilor de a-și rambursa datoriile depinde de un șir de factori, inclusiv solvabilitatea financiară a fiecărui debitor în parte, și a economiei Republicii Moldova în ansamblu. Portofoliul de credite cuprinde credite acordate la aproximativ 3,748 de persoane juridice (2021: 3,899) și 83,018 persoane fizice (2021: 81,657) din care 377 de persoane juridice și 38.224 de persoane fizice au doar descoperit de cont neautorizate.

Expunerea maximă a riscului de credit față de orice client sau parte contractantă la 31 decembrie 2022 a fost de MDL'000 196,694 (2021: MDL'000 196,424).

La 31 decembrie 2022, suma celor mai mari zece datorii nete la credite constituie MDL'000 1,269,004 (31 decembrie 2021: MDL'000 1,096,319).

Expunerea maximă la riscul de credit

În tabelul de mai jos este prezentat expunerea maximă la riscul de credit pentru componentele de bilanț. Expunerea maximă este prezentată netă de ECL, înainte de efectul de reducere prin intermediul «master netting» și contractelor de gaj.

	Note	31 decembrie 2022	31 decembrie 2021
(în mii lei moldovenești)			
Plasamente la Banca Centrală	13	6,233,016	3,332,834
Credite și avansuri acordate băncilor	14	898,252	2,318,602
Instrumente de datorie la cost amortizat	16	2,162,209	1,346,193
Credite și avansuri acordate clienților	15	7,919,092	8,592,211
Leasing	15	246,010	204,359
Alte active		75,457	57,097
Total		17,534,036	15,851,296
Angajamente	28.3		
		1,138,347	1,759,212
Total expunere la riscul de credit		18,672,383	17,610,508

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG

Signed.....
Date.....22/03/23.....

Note Explicative la Situațiile Financiare

28. Gestionarea riscului (continuare)

28.2 Riscul de credit (continuare)

28.2.10 Riscul de concentrare (continuare)

Analiza industriei

Banca monitorizează riscul de concentrare în funcție de sector și de locația geografică.

O analiză a concentrațiilor riscului de credit expunerea bruta la 31 decembrie 2022 este prezentată mai jos:

	Credite și avansuri acordate clienților	Leasing	Credite și avansuri acordate băncilor	Credite și avansuri la cost amortizat	Acive financiare la VJPP
(în mii lei moldovenești)					
Concentrarea după sectoare					
Stat	-	-	-	993,664	-
Banca Centrală	-	-	6,251,739	1,203,231	-
Bănci	0	0	-	0	0
Persoane fizice	-	-	902,673	-	-
Clienți	3,756,356	-	-	-	-
Conturi	4,745,196	256,113	0	0	1,031
Persoane fizice	95,029	-	-	-	-
Clienți	1,068,906	825	-	-	-
	9,665,487	256,938	7,154,412	2,196,895	1,031
Concentrarea					
Moldova	9,043,622	256,938	6,251,739	2,196,895	1,031
CSI ¹	2,593	-	18,106	-	-
UE	422,608	-	875,757	-	-
SUA	-	-	8,810	-	-
Alte	196,662	-	-	-	-
	9,665,485	256,938	7,154,412	2,196,895	1,031
Minus Alocări pentru	(608,857)	(10,119)	(23,144)	(34,686)	-
	9,056,628	246,819	7,131,268	2,162,209	1,031

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date.....22/03/23

¹ CSI - Comunitatea Statelor Independente, asociere liberă a statelor suverane care a fost formată în 1991 de Rusia și alte 11 republici care erau anterior parte a Uniunii Sovietice..

Note Explicative la Situațiile Financiare

28. Gestionarea riscului (continuare)

28.2 Riscul de credit (continuare)

28.2.10 Riscul de concentrare (continuare)

Analiza industriei (continuare)

O analiză a concentrațiilor riscului de credit expunerea bruta la 31 decembrie 2021 este prezentată mai jos:

	Credite și avansuri acordate clienților	Leasing	Credite și avansuri acordate băncilor	Credite și avansuri la cost amortizat	Active financiare la VJPP
(în mii lei moldovenești)					
Concentrarea după sectoare					
Stat	-	-	-	1,356,923	-
Banca Centrală	-	-	3,340,348	-	-
Bănci comerciale	-	-	2,327,267	-	-
Persoane fizice	4,359,052	-	-	-	-
Clienți corporativi	4,528,442	210,665	-	-	1,031
Conturi					
Persoane fizice	114,101	-	-	-	-
Clienți corporativi	1,667,395	3,603	-	-	-
	10,668,990	214,268	5,667,615	1,356,923	1,031
Concentrarea după					
Moldova	10,014,762	214,268	3,340,348	1,356,923	1,031
CSI	1,278	-	6,721	-	-
UE	454,057	-	2,081,021	-	-
SUA	-	-	200,684	-	-
Alte	198,893	-	38,842	-	-
	10,668,989	214,268	5,667,616	1,356,923	1,031
Minus Alocări pentru depreciere	(321,169)	(6,306)	(16,179)	(10,731)	-
	10,347,821	207,962	5,651,436	1,346,193	1,031

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date.....22/03/23

Note Explicative la Situațiile Financiare

28. Gestionarea riscului (continuare)

28.2 Riscul de credit (continuare)

28.2.10 Riscul de concentrare (continuare)

O analiză a concentrațiilor de ECL la 31 decembrie 2022 este prezentată mai jos:

	Credite și avansuri acordate clienților	Leasing	Credite și avansuri acordate băncilor	Credite și avansuri la cost amortizat	Active financiare la VJPP
(în mii lei moldovenești)					
Concentrarea după sectoare					
Stat	-	-	-	34,158	-
Banca Centrală	-	-	18,723	528	-
Bănci comerciale	-	-	4,421	-	-
Persoane fizice	291,856	-	-	-	-
Clienți corporativi	290,604	10,103	-	-	-
Conturi	-	-	-	-	-
Persoane fizice	2,292	-	-	-	-
Clienți corporativi	24,105	16	-	-	-
	608,857	10,119	23,144	34,686	-
Concentrarea după					
Moldova	597,910	10,119	18,723	34,686	-
CSI	355	-	494	-	-
UE	5,481	-	3,883	-	-
SUA	-	-	44	-	-
Alte	5,111	-	-	-	-
	608,857	10,119	23,144	34,686	0

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date.....22/03/23

Note Explicative la Situațiile Financiare

28. Gestionarea riscului (continuare)

28.2 Riscul de credit (continuare)

28.2.10 Riscul de concentrare (continuare)

O analiză a concentrațiilor de ECL la 31 decembrie 2021 este prezentată mai jos:

	Credite și avansuri acordate clienților	Leasing	Credite și avansuri acordate băncilor	Credite și avansuri la cost amortizat	Acive financiare la VJPP
(În mii lei moldovenești)					
Concentrarea după sectoare					
Stat	-	-	-	10,731	-
Banca Centrală	-	-	7,514	-	-
Bănci comerciale	-	-	8,665	-	-
Persoane fizice	112,068	-	-	-	-
Clienți corporativi	183,215	6,306	-	-	-
Conturi					
Persoane fizice	1,508	-	-	-	-
Clienți corporativi	24,379	-	-	-	-
	321,169	6,306	16,179	10,731	-
Concentrarea după					
Moldova	312,786	6,306	7,514	10,731	-
CSI	58	-	25	-	-
UE	4,950	-	7,837	-	-
SUA	-	-	664	-	-
Alte	3,375	-	137	-	-
	321,169	6,306	16,179	10,731	-

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date.....22/03/23

28. Gestionarea riscului (continuare)

28.2 Riscul de credit (continuare)

28.2.10 Riscul de concentrare (continuare)

Analiza pe termene a creditelor, divizate pe clase de active financiare la 31 decembrie 2022 și 2021 este prezentată mai jos:

	Stage 1		Stage 2				Stage 3				Total	
	Nu este scadent	Mai puțin de 30 zile	Mai puțin de 30 zile	31 și 60 zile	61 și 90 zile	Mai mult de 91 zile	Nu este scadent	Mai puțin de 30 zile	31 și 60 zile	61 și 90 zile		Mai mult de 91 zile
(în mii lei moldovenești)												
31-Dec-22												
Credite și avansuri acordate clienților												
MLE	3,659,716	86,678	213,612	24,546	10104	-	2,230	10478	4373	2,013	78,115	4,091,865
Consum	1,026,031	61,275	242,519	61,375	20,285	9,959	3,728	3803	5,094	5,003	30,001	1,484,879
Ipotecare	1,632,002	55,401	424,018	87,713	10,837	2281	5,218	9,194	9,616	5,687	19,624	2,261,591
MSE	332,498	14,833	205,932	29,220	22,236	700	12,219	4,734	3,006	7,869	29,079	663,217
Total Credite și avansuri acordate clienților	6,650,247	218,187	1,086,081	202,854	63,462	12,940	23,395	28,209	22,089	20,572	156,819	8,501,552
Leasing	225,588	6,436	20,254	548	-	-	1,568	-	885	-	834	256,113
Total Credite și avansuri acordate clienților și Leasing	6,875,835	224,623	1,106,335	203,402	63,462	12,940	24,963	28,209	22,974	20,572	157,653	8,757,665
31-Dec-21												
Credite și avansuri acordate clienților												
MLE	3,622,290	25,378	82,746	41,313	-	-	6,685	512	-	6,794	65,486	3,851,203
Consum	1,719,215	26,279	107,217	24,867	10,677	4,443	1,229	803	1,211	1,588	14,575	1,920,191
Ipotecare	2,180,104	11,160	165,778	25,165	6,440	106	4,886	3,506	2,030	5,860	17,335	2,422,369
MSE	552,171	7,013	70,325	11,390	1,191	4	7,731	3,141	3,582	3,865	32,371	693,731
Total Credite și avansuri acordate clienților	8,073,780	69,830	426,067	102,735	18,308	4,553	20,531	7,962	6,823	18,107	129,767	8,887,494
Leasing	200,862	441	5,728	929	-	145	1,447	202	-	-	911	210,665
Total Credite și avansuri acordate clienților și Leasing	8,274,643	70,271	431,794	103,663	18,308	4,699	21,978	8,164	6,823	18,107	130,677	9,098,158

Note Explicative la Situațiile Financiare

28. Gestionarea riscului (continuare)

28.2 Riscul de credit (continuare)

28.2.10 Riscul de concentrare (continuare)

O analiză a creditelor și avansurilor acordate clienților după tip de client și industrie la 31 decembrie 2022 și 2021 este prezentată mai jos:

	31 decembrie 2022	31 decembrie 2021
(în mii lei moldovenești)		
Credite acordate persoanelor fizice		
Credite de consum	1,484,879	1,920,191
Credite ipotecare	2,261,590	2,422,369
	3,746,469	4,342,560
Minus alocări pentru depreciere creditelor de consum	(141,451)	(61,604)
Minus alocări pentru depreciere creditelor ipotecare	(148,066)	(47,693)
Credite net pentru persoane fizice, net	3,456,952	4,233,263
Credite acordate clienților corporativi		
Industrie și comerț	3,294,857	3,053,474
Agricultura și industria alimentară	852,013	778,694
Industria combustibilului și energetică	9,259	15,253
Construcții	64,237	77,216
Transport, telecomunicații și dezvoltare	305,874	309,723
Overdraft-uri	-	663
Micro-întreprinderi	145,876	143,937
Leasing	256,113	210,665
Alte	82,968	165,973
	5,011,197	4,755,598
Minus alocări pentru depreciere		
Industrie și comerț	(189,936)	(127,374)
Agricultura și industria alimentară	(58,359)	(31,344)
Combustibil și energie	(205)	(260)
Construcție și dezvoltare	(9,729)	(1,376)
Transport, telecomunicații și dezvoltare	(10,127)	(6,557)
Overdraft-urile	-	(642)
Micro-întreprinderi	(21,201)	(15,949)
Leasing	(10,103)	(6,306)
Altele	(3,387)	(2,483)
Credite acordate clienților corporative, net	4,708,150	4,563,307
Total credite și avansuri acordate clienților net		
Clienți	8,165,102	8,796,570

Activitatea de creditare a Băncii se desfășoară în Republica Moldova. Capacitatea debitorilor de a-și rambursa datoriile depinde de un șir de factori, inclusiv solvabilitatea totală financiară a debitorilor și a economiei Republicii Moldova în ansamblu.

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date.....22/03/23

Note Explicative la Situațiile Financiare

28. Gestionarea riscului (continuare)

28.2 Riscul de credit (continuare)

28.2.11 Garanții și alte surse de rambursare

Principalele tipuri de garanții obținute sunt următoarele: spații imobiliare (rezidențiale, comerciale, terenuri), stocuri de bunuri și materiale, creanțe comerciale, valori mobiliare, numerar și alte tipuri (dacă obiectul poate fi identificat, evaluat și gajat).

De asemenea, Banca obține garanții de la societățile-mamă pentru împrumuturi către filialele lor. Banca monitorizează valoarea de piață a garanției și solicită garanții suplimentare în conformitate cu acordul de bază.

Politica Băncii este de a evita reposedarea activelor și de a utiliza acest instrument ca unul excepțional, datorită faptului că legislația oferă posibilitatea de a lua în posesie legală garanțiile pentru a le administra în vederea vânzării, de pe numele clienților, și a rambursa creanța. Pentru recuperarea creanței în care sunt stabilite garanții, aflate în posesie legală, Banca folosește mai multe modalități:

- Vânzarea garanțiilor cu permisiunea Băncii;
- Cesiunea datoriilor (care include vânzarea drepturilor de deținere legală);
- Vânzarea garanțiilor de către Bancă – negocieri directe (de către Bancă sau implicând o societate imobiliară) sau licitație (licitație organizată de terți – firmă dedicată/executorului judecătoresc/notar);
- Vânzarea garanțiilor în procedură de executare silită.

Toate informațiile privind garanțiile pentru vânzare sunt publicate pe site-ul bancii și într-un ziar dedicat.

Banca deține gaj la creditele și avansurile acordate clienților în formă de drepturi legale ipotecare asupra proprietăților, stocurilor de materiale și echipament, cât și garanțiilor corporative și depozitelor de numerar. Valoarea justă a gajului plasat ca pierdere individuală la 31 decembrie 2022 estimat la MDL'000 28,562 (31 decembrie 2021: MDL'000 33,021). Valoarea justă a gajului plasat pentru creditele expirate dar pentru care nu s-a calculat provizionul la 31 decembrie 2022 este estimată la MDL'000 300,230 (31 decembrie 2021: MDL'000 116,252).

Garanțiile sunt deținute pentru asigurarea împrumuturilor și avansurilor băncilor, cu excepția cazului în care valorile mobiliare sunt deținute ca parte a activității de răscumpărare inversă și de împrumut de valori mobiliare. De obicei, garanții nu sunt deținute contra valorilor mobiliare de investiții și nici o astfel de garanție nu a fost deținută la 31 decembrie 2022 și 2021.

Tabelele de pe paginile următoare prezintă expunerea maximă la riscul de credit pe clase de active financiare.

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG

Signed.....
Date.....22/03/23.....

28. Gestionarea riscului (continuare)

28.2 Riscul de credit (continuare)

28.2.11 Garanții și alte surse de rambursare

(în mii lei moldovenești)	Expunerea maximă la riscul de credit	Numerar	Valori mobiliare	Garanțiile părții terțe	Proprietăți	Altele	Surplus de colaterale	Total colateral	Expunerea netă	Asociat ECLs
31 decembrie 2022										
MLE	3,874,242	79,597	231,178	941,169	2,533,136	4,237,409	-4,443,185	8,022,488		217,623
Consum	1,343,428	1,445	0	0	11,246	2,747	-12,731	15,437		141,451
Ipotecare	2,113,524	20,003	0	262,282	3,088,403	9,332	-1,273,917	3,380,019	1,327,990	
MSE	587,899	9,899	0	65,700	665,260	481,591	-640,684	1,222,450		148,066
Leasing	246,010	0	0	596	11,991	356,623	-187,778	369,210		75,319
Angajamente de acorda împrumuturi	573,587	10,613	0	2,498	103,573	91,338	-51,325	208,023	365,564	12,702
Garanții financiare	542,343	35,221	0	6,541	174,720	122,575	-122,171	339,057	203,286	12,788
Acreditiv	22,418	0	0	1,539	7,841	9,551	-4,298	18,931	3,487	922
Total	9,303,449	156,777	231,178	1,280,324	6,596,168	5,311,167	-6,736,089	13,575,615	1,900,327	618,976
31 decembrie 2021										
MLE	3,727,110	81,005	229,729	1,084,252	2,436,669	3,728,593	-3,834,697	7,560,248		124,093
Consum	1,858,587	12,385	-	-	4,253	334	-12,724	16,973	1,841,614	61,604
Ipotecare	2,374,676	20,198	-	266,618	3,131,474	13,274	-1,068,317	3,431,563		47,693
MSE	631,838	4,573	-	50,262	739,632	404,959	-592,865	1,199,426		61,893
Leasing	204,359	-	-	2,476	8,603	380,810	-187,994	391,889		6,306
Angajamente de acorda împrumuturi	1,267,673	434	13	45,827	157,604	117,778	-78,618	321,656	946,017	18,981
Garanții financiare	477,904	35,840	-	15,257	141,095	85,140	-72,799	277,332	200,573	6,562
Acreditiv	13,635	230	-	2,012	7,004	4,977	-1,190	14,223		344
Total	10,555,782	154,665	229,742	1,466,704	6,626,334	4,735,865	-5,849,204	13,213,310	2,988,204	327,476

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date 22.03.22

28. Gestionarea riscului (continuare)

28.2 Riscul de credit (continuare)

28.2.12 Garanții și alte surse de rambursare (continuare)

Tabelele de mai jos oferă o analiză a valorii juste curente a garanțiilor deținute și a asigurării creditului pentru activele din etapa 3:

(în mii lei moldovenești)	Expunerea maximă la riscul de credit	Numerar	Valori mobiliare	Garanțiile părții terțe	Proprietăți	Altele	Surplus de colaterale	Total colateral	Expunerea netă	Asociat ECLs
31 decembrie 2022										
MLE	26,105	-	-	10,840	103,607	125,485	(213,858)	239,931	-	71,105
Consum	13,758	-	-	-	8,437	2,377	(10,806)	10,815	2,943	33,871
Ipotecare	18,017	-	-	2,754	75,641	890	(61,262)	79,284	-	31,322
MSE	-	-	-	9,531	112,288	69,504	(163,861)	191,322	-	28,983
Leasing	2,227	-	-	-	-	9,780	(7,552)	9,780	-	1,060
Angajamente de a acorda împrumuturi	42	-	-	-	-	-	-	-	42	79
Garanții financiare	677	1,989	-	-	-	-	(1,312)	1,989	-	1,312
Acreditiv	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Total	60,826	1,989	-	23,125	299,973	208,036	(458,651)	533,121	2,985	167,732
31 decembrie 2021										
MLE	32,107	-	-	13,717	49,491	27,057	(56,841)	90,263	-	47,369
Consum	5,768	-	-	-	113	-	(113)	113	5,654	13,638
Ipotecare	16,223	-	-	470	52,327	1,422	(38,053)	54,220	-	17,393
MSE	15,973	49	-	3,428	50,815	31,643	(69,995)	85,935	-	34,718
Leasing	926	-	-	-	-	7,680	(6,754)	7,680	-	1,633
Angajamente de a acorda împrumuturi	270	-	-	-	679	-	(410)	679	-	321
Garanții financiare	616	1,286	-	-	-	-	(670)	1,286	-	670
Acreditiv	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Total	71,883	1,335	-	17,615	153,425	67,802	(172,837)	240,177	5,654	115,741

Note Explicative la Situațiile Financiare

28. Gestionarea riscului (continuare)

28.3 Riscul de lichiditate și gestionarea finanțării

Riscul de lichiditate reprezintă riscul pe care Banca îl va înregistra în caz de dificultate a onorării obligațiilor rezultând din obligațiile financiare.

Gestionarea riscului de lichiditate

Poziția Băncii privind managementul lichidității este de a asigura, în măsura cea mai mare posibilă, că va avea suficientă lichiditate pentru a-și onora obligațiile la scadență, în condiții normale sau de criză, fără a suporta pierderi inacceptabile sau riscând să dăuneze reputației Băncii.

Pe termen scurt lichiditatea este gestionată de către Trezorerie în baza informației primite de la alte entități de afaceri privind profilul lichidității activelor și obligațiilor lor financiare și a detaliilor privind fluxurile viitoare de mijloace bănești ce pot fi obținute din activitatea de afaceri prognozată în viitor. Trezoreria astfel menține un portofoliu al activelor lichide pe termen scurt, compus în mare parte din hârtii de valoare investiționale lichide pe termen scurt, credite și avansuri băncilor și alte facilități interbancare, în scopul asigurării menținerii unei lichidități suficiente a întregii Băncii.

Pe termen mediu și lung lichiditatea este gestionată prin intermediul serviciului de gestionare a activelor și pasivelor care raportează comitetului ALCO privind necesitățile de finanțare viitoare.

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
Signed.....
Date.....22/03/23

Note Explicative la Situațiile Financiare

28. Gestionarea riscului (continuare)

28.3 Riscul de lichiditate și gestionarea finanțării

Tabelul de mai jos însumează obligațiile Băncii după maturități la 31 decembrie 2022, în funcție de perioadele reziduale până la data de rambursare.

	Total	Scadența reziduală mai mică de 1 lună	Scadența reziduală între 1 lună și 1 an	Scadența reziduală între 1 și 5 ani	Scadența reziduală mai mare de 5 ani
(în mii lei moldovenești)					
Active financiare					
Numerar și plasamente la Banca Centrală	6,807,269	6,807,269	-	-	-
Credite și avansuri acordate băncilor	898,300	898,300	-	-	-
Instrumente financiare derivate	1,629	1,629	-	-	-
Active financiar la valoarea justă prin contul de profit și pierderi	2,583	1,552	-	-	1,031
Instrumente de datorie la cost amortizat	2,162,209	1,167,017	993,192	-	2,000
Credite și avansuri acordate clienților	8,165,102	454,093	3,162,228	3,303,279	1,245,502
Alte active financiare	45,707	45,707	-	-	-
Total active financiare	18,082,799	9,375,567	4,155,420	3,303,279	1,248,533
Datorii financiare					
Datorii față de bănci	410,522	410,522	-	-	-
Datorii față de clienți	13,493,021	1,309,414	5,086,576	5,591,271	1,505,760
Împrumuturi de la instituții financiare	1,730,929	29,652	621,640	1,047,397	32,240
Obligațiuni de leasing	75,183	-	21,835	53,348	-
Instrumente financiare derivate	41	41	-	-	-
Total datorii financiare	15,709,696	1,749,629	5,730,051	6,692,016	1,538,000
Decalaj	2,373,103	7,625,938	(1,574,631)	(3,388,737)	(289,467)

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG

Signed.....
Date.....22/03/23.....

Note Explicative la Situațiile Financiare

28. Gestionarea riscului (continuare)

28.3 Riscul de lichiditate și gestionarea finanțării

Tabelul de mai jos însumează obligațiile Băncii după maturități la 31 decembrie 2021, în funcție de perioadele reziduale până la data de rambursare.

	Total	Scadența reziduală mai mică de 1 lună	Scadența reziduală între 1 lună și 1 an	Scadența reziduală între 1 și 5 ani	Scadența reziduală mai mare de 5 ani
(în mii lei moldovenesti)					
Active financiare					
Numerar și plasamente la Banca Centrală	3,866,208	3,866,208	-	-	-
Credite și avansuri acordate băncilor	2,318,602	2,318,602	-	-	-
Instrumente financiare derivate	311	311	-	-	-
Active financiar la valoarea justă prin contul de profit și pierderi	3,949	2,918	-	-	1,031
Instrumente de datorie la cost amortizat	1,346,193	566,581	777,607	5	2,000
Credite și avansuri acordate clienților	8,796,570	272,108	3,080,740	3,812,087	1,631,635
Alte active financiare	24,385	24,385	-	-	-
Total active financiare	16,356,218	7,051,113	3,858,347	3,812,092	1,634,666
Datorii financiare					
Datorii față de bănci	2,571	2,571	-	-	-
Datorii față de clienți	13,641,955	9,462,536	2,618,463	1,489,333	71,623
Împrumuturi de la instituții financiare	874,615	82,715	513,695	272,447	5,758
Obligațiuni de leasing	59,121	-	18,811	34,596	5,714
Instrumente financiare derivate	659	659	-	-	-
Total datorii financiare	14,578,921	9,548,481	3,150,969	1,796,376	83,095
Decalaj	1,777,297	(2,497,368)	707,378	2,015,716	1,551,571

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date 22/03/23

Note Explicative la Situațiile Financiare

28. Gestionarea riscului (continuare)

28.3 Riscul de lichiditate și gestionarea finanțării

Tabelul de mai jos prezintă activele extra-bilanțiere la 31.12.2022 și 31.12.2021. Fiecare angajament de împrumut netras este inclus în intervalul de timp care conține cea mai devreme dată la care poate fi tras. Pentru contractele de garanție financiară emise, valoarea maximă a garanției este alocată primei perioade în care garanția ar putea fi folosită.

(în mii lei moldovenești)	Total	Scadența reziduală mai mică de 1 lună	Scadența reziduală între 1 lună și 1 an	Scadența reziduală între 1 și 5 ani	Scadența reziduală mai mare de 5 ani
31 decembrie 2022					
Angajamente de a acorda împrumuturi	586,289	586,289	-	-	-
Garanții emise	555,131	555,131	-	-	-
Acreditiv	23,340	23,340	-	-	-
Total angajamente și garanții	1,164,760	1,164,760	-	-	-
31 decembrie 2021					
Angajamente de a acorda împrumuturi	1,312,456	1,312,456	-	-	-
Garanții emise	484,467	484,467	-	-	-
Acreditiv	13,978	13,978	-	-	-
Total angajamente și garanții	1,810,901	1,810,901	-	-	-

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date...22/03/23.....

Note Explicative la Situațiile Financiare

28. Gestionarea riscului (continuare)

28.4 Riscul de piață

Riscul de piață este riscul modificării prețurilor de piață, cum ar fi ratele dobânzilor, prețul acțiunilor, cursurile de schimb valutar și a marjelor creditare care vor afecta Banca sau valoarea instrumentelor sale financiare deținute. Obiectivul managementului riscului de piață este managementul și controlul expunerilor la riscul de piață în limita parametrilor acceptabili, optimizând rezultatul riscului.

La sfârșitul anului 2022 a deținut un portofoliu de tranzacționare de valori mobiliare de stat mici (1.7 milioane lei). Acest portofoliu a fost constituit având în vedere cerințele de reglementare impuse de Ministerul Finantelor pentru băncile care au licența de dealer primar. În trimestrul III 2018, BNM și-a actualizat regulamentul privind plasarea, tranzacționarea și răscumpărarea titlurilor de stat, în cadrul cărora s-au stabilit noi cerințe pentru dealerii primari (banca are licența deținătorului primar), inclusiv obligația minimă de cotare / cotație zilnică a statului Titluri de valoare. Obligația de listare zilnică prevede 2 condiții care trebuie respectate:

- Listare obligatorie zilnică a valorilor mobiliare de stat cumpărate în ultimele 2 licitații (licitațiile sunt organizate de două ori pe lună pentru titlurile de stat și o dată pe lună pentru obligațiunile de stat cu dobândă fixă și pentru titlurile de stat cu dobândă variabilă);
- Portofoliul minim care urmează să fie listat este de MDL'000 100 (la valoarea noțională).

Având în vedere valoarea portofoliului și natura instrumentelor financiare, riscul de piață aferent este considerat nevalabil.

28.4.1 Riscul ratei dobânzii

Activitatea Băncii este expusă riscului aferent fluctuației ratei dobânzii, ce se exprimă prin faptul că activele și obligațiile purtătoare de dobândă devin scadente sau își modifică valoarea în termene sau sume diferite. Activitățile de gestiune a riscurilor au ca obiectiv optimizarea venitului net aferent dobânzilor, cu condiția ca nivelurile ratei dobânzii cotate pe piață să fie corelate la strategiile de afaceri ale Băncii.

Sensibilitatea asupra venitului net din dobânzi al Băncii este analizată separat pentru rate variabile (ca efect al modificărilor ratei dobânzii pentru active și pasive cu rată variabilă) și ratele fixe (prin reevaluarea activelor financiare cu rată fixă pentru efectele schimbărilor asumate asupra ratelor dobânzilor, bazate pe presupunerea că există modificări paralele în curba de randament).

În funcție de evoluția pieței financiare, Banca estimează 2 scenarii principale pentru analiza sensibilității ratei dobânzii:

1. Creșterea/scăderea paralelă de +/- 100/200/300 puncte de bază pentru activele și pasivele purtătoare de dobândă, cu impactul ulterior al unor astfel de fluctuații asupra venitului net din dobânzi;
2. Creșterea/scăderea neparalelă de +/- 100/200/300 puncte de bază pentru activele și pasivele purtătoare de dobândă, cu impactul ulterior al unor astfel de fluctuații asupra venitului net din dobânzi.

Puterea fluctuațiilor este determinată pe baza condițiilor de piață și a ipotezelor băncilor în mediul prognozat.

Modificarea potențială a EVE a Băncii ca urmare a modificărilor:

(în mii lei moldovenești)	31 decembrie 2022	31 decembrie 2021
Fonduri Proprii	2,077,465	1,685,381
Scăderea potențială a EVE +/- X bps		
Valoare absolută	42,495	59,611
Impact în Fonduri Proprii	2.04%	3.54%

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date..... 22/03/23

Note Explicative la Situațiile Financiare

28. Gestionarea riscului (continuare)

28.4 Riscul de piață (continuare)

28.4.1 Riscul ratei dobânzii (continuare)

Tabelul următor prezintă o analiză a expunerii la riscul ratei dobânzii a băncii asupra activelor și pasivelor financiare necomerciale. Activele și datoriile băncii sunt incluse la valoarea contabilă și sunt clasificate pe baza datei anterioare a rambursării contractuale sau a scadenței.

	Valoarea de bilanț	Mai puțin de 3 luni	De 3 la 12 luni	Între 1 și 5 ani	Mai mare de 5 ani	Fără dobândă
(în mii lei moldovenești)						
La 31 decembrie 2022						
Active						
Numerar și plasamente la Banca Centrală	6,807,269	6,233,016	-	-	-	574,253
Credite și avansuri acordate băncilor	898,300	898,300	-	-	-	-
Active financiar la valoarea justă prin contul de profit și pierderi	2,583	1,552	-	-	-	1,031
Credite și avansuri acordate clienților	8,165,102	4,460,480	2,255,936	1,375,062	73,624	-
Instrumente de datorie la cost amortizat	2,162,209	1,167,017	993,192	-	2,000	-
	18,035,463	12,760,365	3,249,128	1,375,062	75,624	575,284
Datorii						
Datorii față de bănci	410,522	410,522	-	-	-	-
Datorii față de clienți	13,493,021	4,889,646	1,348,462	1,820,909	-	5,434,004
Împrumuturi de la instituții financiare	1,730,929	36,018	1,694,407	504	-	-
	15,634,472	5,336,186	3,042,869	1,821,413	-	5,434,004
Deficitul total de sensibilitate la dobândă	2,400,991	7,424,179	206,259	(446,351)	75,624	(4,858,720)
Derivat utilizat pentru gestionarea riscurilor	-	-	-	-	-	-
Deficitul total de sensibilitate la dobândă după gestionarea riscului	2,400,991	7,424,179	206,259	(446,351)	75,624	(4,858,720)

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date 22/03/23

Note Explicative la Situațiile Financiare

28. Gestionarea riscului (continuare)

28.4 Riscul de piață (continuare)

28.4.1 Riscul ratei dobânzii (continuare)

Tabelul următor oferă o analiză a expunerii băncii la riscul ratei dobânzii la activele și pasivele financiare netranzaționare. Activele și pasivele bancare sunt incluse la valoarea contabilă și clasificate în funcție de datele anterioare de reevaluare contractuală sau de scadență.

	Valoarea de bilanț	Mai puțin de 3 luni	De la 3 la 12 luni	Între 1 și 5 ani	Mai mare de 5 ani	Fără dobândă
(în mii lei moldovenești)						
La 31 decembrie 2021						
Active						
Numerar și plasamente la Banca Centrală	3,866,208	3,307,134	-	-	-	559,074
Credite și avansuri acordate băncilor	2,318,602	2,318,602	-	-	-	-
Active financiar la valoarea justă prin contul de profit și pierderi	3,949	2,918	-	-	-	1,031
Credite și avansuri acordate clienților	8,796,570	5,333,171	1,001,967	1,640,132	757,141	64,159
Instrumente de datorie la cost amortizat	1,346,193	875,829	468,359	5	2,000	-
	16,331,522	11,837,654	1,470,326	1,640,137	759,141	624,264
Datorii						
Datorii față de bănci	2,571	2,571	-	-	-	-
Datorii față de clienți	13,497,108	8,867,195	485,964	316,290	23,797	3,803,862
Împrumuturi de la instituții financiare	862,907	303,969	557,983	955	-	-
	14,362,586	9,173,735	1,043,947	317,245	23,797	3,803,862
Deficitul total de sensibilitate la dobândă	1,968,936	2,663,919	426,379	1,322,892	735,344	(3,179,598)
Derivat utilizat pentru gestionarea riscurilor	-	-	-	-	-	-
Deficitul total de sensibilitate la dobândă după gestionarea riscului	1,968,936	2,663,919	426,379	1,322,892	735,344	(3,179,598)

FOR IDENTIFICATION PURPOSES

ERNST & YOUNG

Signed.....

Date..... 22/03/23

Note Explicative la Situațiile Financiare

28. Gestionarea riscului (continuare)

28.4 Riscul de piață (continuare)

28.4.2 Riscul valutar

Banca este expusă riscului valutar prin tranzacțiile cu valută străină față de leul moldovenesc. Există de asemenea un risc bilanțier ca obligațiile monetare nete exprimate în valute străine vor avea o valoare mai mare când vor fi convertite în lei moldovenești ca rezultat al mișcărilor valutare.

Banca își gestionează expunerea la variațiile ratelor de schimb prin modificarea structurii activelor și obligațiilor. Principalele valute străine deținute de Bancă sunt Euro, dolarul SUA, și RUB. Banca efectuează operațiuni atât în valuta locală cât și în valută străină și monitorizează expunerea sa valutară zilnic și își închide pozițiile valutare prin intermediul limitelor individuale definite stabilite de BNM pentru fiecare valută în parte și pe total. Banca are ca scop să minimizeze expunerea sa la riscul valutar prin menținerea unei poziții valutare deschise la un nivel minim.

Expunerea Băncii la riscul aferent activității de tranzacționare generează câștiguri și pierderi provenite din variația cursului valutar ce sunt recunoscute în raportul privind rezultatele financiare. Aceste expuneri cuprind activele și obligațiile monetare ale Băncii ce nu sunt denominate în moneda de măsură utilizată de Bancă.

În tabelul de mai jos este prezentată informația privind efectul profitului net înainte de impozitare și efectul în capital din modificările ratelor valutarilor străine în raport cu MDL:

	Decalajul valutar	Creșterea ratei	Efectul Venit/Pierdere	Efectul în capital	Scăderea ratei	Efectul Venit/Pierdere	Efectul în capital
(În mii lei moldovenești)							
31 decembrie 2022							
EUR	20,545	10%	2,055	1,808	-10%	-2,055	-1,808
Dolari SUA	114,485	10%	11,449	10,075	-10%	-11,449	-10,075
31 decembrie 2021							
EUR	4,918	10%	492	433	-10%	-492	-433
Dolari SUA	-429	10%	-43	-38	-10%	43	38

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date.....22/03/23

Note Explicative la Situațiile Financiare

28. Gestionarea riscului (continuare)

28.4 Riscul de piață (continuare)

28.4.2 Riscul valutar

Valorile activelor și obligațiilor deținute în MDL și valute străine la 31 decembrie 2022 pot fi analizate după cum urmează:

31 decembrie 2022	Euro	Dolar SUA	MDL	Alte	Total
(în mii lei moldovenești)					
Active					
Numerar și plasamente la Banca Centrală	2,368,901	1,104,227	3,291,356	42,786	6,807,270
Credite și avansuri acordate băncilor, net	264,343	586,925	(1)	47,033	898,301
Instrumente financiare derivate	-	-	1,629	-	1,629
Active financiare la cost amortizat	-	-	2,583	-	2,583
Active financiare la valoarea justă FVPL	2,859,069	474,641	4,831,392	-	8,165,102
Credite și avansuri acordate clienților, net	-	-	2,162,209	-	2,162,209
Alte active	18,215	2,158	55,083	-	75,456
Imobilizări corporale	-	-	290,329	-	290,329
Impozitul amânat activ	-	-	4,886	-	4,886
Imobilizări necorporale	-	-	119,779	-	119,779
Total active	5,510,528	2,167,951	10,759,245	89,819	18,527,543
Datorii					
Instrumente financiare derivate	-	-	41	-	41
Datorii față de bănci	407,935	-	2,588	-	410,523
Datorii față de clienți	3,771,925	2,153,500	7,530,467	37,129	13,493,021
Împrumuturi de la IFI	771,128	8,531	951,270	-	1,730,929
Alte datorii	96,459	16,025	105,812	3	218,299
Provizioane	13,289	4,045	52,269	-	69,603
Total datorii	5,060,736	2,182,101	8,642,447	37,132	15,922,416
Obligațiuni extrabilanțiere Swap-uri EUR/RUB, USD/RUB, USD/RON	408,603	(145,540)	(309,179)	42,624	(3,492)
Poziția netă la 31 decembrie 2022	41,189	131,390	2,425,977	10,063	2,608,619

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date.....22/03/23

Note Explicative la Situațiile Financiare

28. Gestionarea riscului (continuare)

28.4 Riscul de piață (continuare)

28.3.2 Riscul valutar

Valorile activelor și obligațiilor deținute în MDL și valute străine la 31 decembrie 2021 pot fi analizate după cum urmează:

31 decembrie 2021	Euro	Dolar SUA	MDL	Alte	Total
(în mii lei moldovenești)					
Active					
Numerar și plasamente la Banca Centrală	1,504,982	550,495	1,766,618	44,113	3,866,208
Credite și avansuri acordate băncilor, net	1,379,911	751,979	-	186,712	2,318,602
Instrumente financiare derivate	-	-	311	-	311
Active financiare la cost amortizat	-	-	3,949	-	3,949
Active financiare la valoarea justă FVPL	2,133,896	479,431	6,183,243	-	8,796,570
Credite și avansuri acordate clienților, net	-	-	1,346,193	-	1,346,193
Alte active	5,323	1,278	48,474	2,022	57,097
Imobilizări corporale	39	-	279,310	-	279,349
Impozitul amânat activ	-	-	5,678	-	5,678
Imobilizări necorporale	-	-	108,256	-	108,256
Total active	5,024,151	1,783,183	9,742,032	232,847	16,782,213
Datorii					
Instrumente financiare derivate	-	-	659	-	659
Datorii față de bănci	41	-	2,530	-	2,571
Datorii față de clienți	4,673,134	1,785,526	6,978,994	59,454	13,497,108
Împrumuturi de la IFI	431,669	3,705	427,533	-	862,907
Alte datorii	82,164	8,519	73,287	(11,176)	152,794
Provizioane	11,359	2,255	50,521	18	64,153
Total datorii	5,198,367	1,800,005	7,533,524	48,296	14,580,192
Passive extrabilanțiere Swap-uri EUR/RUB, USD/RUB, USD/RON	159,529	9,302	-	(168,887)	(56)
Poziția netă la 31 decembrie 2021	(333,745)	(26,124)	2,208,506	353,438	2,202,077

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date.....22/03/23.....

Note Explicative la Situațiile Financiare

28. Gestionarea riscului (continuare)

28.5 Riscul operațional

Riscul operațional este riscul pierderii directe sau indirecte, generat de o serie de cauze asociate cu procesele, personalul, tehnologiile și infrastructura Băncii, dar și de factori externi, cu excepția riscurilor de credit, de piață și de lichiditate, cum sunt factorii generați de prevederile legale și normative și de standardele general acceptate de etică corporativă. Riscurile operaționale sunt generate de toate operațiunile Băncii și constituie un pericol pentru toate entitățile comerciale.

Obiectivul Băncii este gestionarea riscului operațional pentru a echilibra evitarea pierderilor financiare și prejudiciilor aduse reputației Băncii cu rentabilitatea costului și pentru a evita procedurile de control ce limitează inițiativa și creativitatea.

Responsabilitatea primară pentru elaborarea și implementarea controalelor de depistare a riscurilor operaționale este atribuită managerului șef din fiecare unitate comercială. Responsabilitatea este confirmată prin elaborarea unor standarde generale ale Băncii privind gestiunea riscurilor operaționale în următoarele domenii:

- Cerințe privind separarea adecvată a sarcinilor, inclusiv autorizarea independentă a tranzacțiilor;
- Cerințe privind reconcilierea și monitorizarea tranzacțiilor;
- Conformitatea cu cerințele de reglementare și cu alte cerințe legale;
- Documentarea controalelor și procedurilor;
- Cerințe privind evaluarea periodică a riscului operațional cu care se confruntă și adecvarea controalelor și procedurilor pentru a aborda riscurile identificate;
- Cerințe de raportare a pierderilor operaționale și a măsurilor de remediere propuse;
- Elaborarea de planuri de continuitate a activității;
- Formare și dezvoltare profesională;
- Standarde etice și de afaceri;
- Standarde etice și de afaceri;
- Reducerea riscurilor, inclusiv asigurarea, atunci când aceasta este eficientă.

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date.....22/03/23

Note Explicative la Situațiile Financiare

29. Gestionarea capitalului

Gestionarea capitalului

Obiectivul principal al managementului capitalului Băncii este asigurarea funcționării prudente, conformitatea cu prescripțiilor cadrului de reglementare pentru asigurarea operațiunii de afaceri persistente, precum și maximizarea valorii pentru acționar, însoțită de o structură optimă de finanțare.

Gestionarea capitalului Băncii include gestionarea și evaluarea capitalurilor proprii disponibile pentru acoperirea riscurilor, alte tipuri de fonduri care trebuie înregistrate în capitalul propriu și toate riscurile semnificative care trebuie acoperite de capital.

La baza gestiunii capitalului Băncii pe termen scurt se află monitorizarea continuă a poziției capitalului acesteia, pe termen lung planificarea strategică și a afacerii, care include monitorizarea și prognoza poziției capitalului.

Banca menține adecvarea capitalului cerut de organele de reglementare și asumarea riscurilor planificate în principal prin asigurarea și dezvoltarea profitabilității acestora. În cazul în care nivelul de risc planificat al Băncii și-a depășit capitalul de bază și capitalul suplimentar ridicat anterior, aceasta asigură funcționarea prudentă prin măsuri ocazionale. Pentru a menține sau ajusta structura capitalului, Banca poate ajusta suma dividendelor plătite acționarilor, poate returna capitalul acționarilor, poate emite noi acțiuni sau vinde active pentru a reduce datoria. Nu au fost aduse modificări în obiectivele, politicile și procesele din anii precedenți.

Adecvarea capitalului

Pachetul Directivei privind cerințele de capital (CRDIV/CRR) reprezintă noile standarde globale privind reglementarea bancară (cunoscut sub numele de acordul Basel III). În contextul strategiei BNM de implementare Basel III în Republica Moldova în ceea ce privește cadrul legislativ european (pachetul CRR IV/CRR), în mai 2018, Banca Națională a Moldovei a aprobat Regulamentul privind fondurile proprii și cerințele de capital ale băncii. Acesta stabilește cerințe prudențiale mai stricte pentru instituții, solicitându-le să păstreze suficiente rezerve de capital și lichiditate.

Banca Națională a Moldovei solicită fiecărei bănci să mențină un raport dintre capitalul de reglementare total și activului ponderat la risc, de minim 14,25% din care 2,50% sunt legate de Amortizorul de Conservare a Capitalului, 1% de Amortizorul de Risc Sistemic și 0,50% de Amortizorul pentru alte instituții cu importanță sistemică.

Banca a respectat în totalitate cerințele de capital de reglementare în anul 2022, precum și în anul 2021.

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date.....22/03/23.....

Note Explicative la Situațiile Financiare

29. Gestionarea capitalului (continuare)

Suficienta capitalului și capitalul normativ sunt monitorizate de managementul Băncii, tehnici bazate pe îndrumările elaborate de Banca Națională a Moldovei.

Banca a respectat toate limitele de reglementare pe parcursul anului.

Calculul coeficientului de adecvare a capitalului la 31 decembrie 2022 este următorul:

	31 decembrie 2022
(în mii lei moldovenești)	
Fonduri proprii	2,077,465
Fonduri proprii de nivel 1	2,077,466
Fonduri proprii de nivel 1 de bază	2,077,466
Instrumente de capital eligibile drept fonduri proprii de nivel 1 de bază	251,354
Instrumente de capital plătite	99,944
Din care: Instrumente de capital subscrise de autoritățile publice în situații de urgență	99,944
Prime de emisiune	151,410
Rezultatul reportat	1,939,992
Rezultatul reportat din anii anteriori	1,939,992
Profitul sau pierderea eligibil(ă)	-
Profit sau pierdere atribuibil(ă) deținătorilor capitalurilor proprii ale întreprinderii-mamă	403,107
(-) Partea din profiturile intermediare sau din cele de sfârșit de exercițiu financiar care nu este eligibilă	(403,107)
Alte rezerve	10,674
Ajustări ale fondurilor proprii de nivel 1 de bază datorate filtrelor prudențiale	(3,385)
(-) Diferența pozitivă dintre reducerile pentru pierderi la active și angajamente condiționale și mărimea reducerilor pentru pierderi din deprecierea activelor și a provizioanelor pentru pierderi	(3,385)
(-) Fondul comercial	(116,283)
(-) Fondul comercial contabilizat drept imobilizări necorporale	(116,283)
(-) Creanțe privind impozitul amânat care se bazează pe profitabilitatea viitoare și nu decurg din diferențele temporare din care se deduc datoriile asociate privind impozitul amânat	(4,886)
FONDURI PROPRII DE NIVEL 2	(1)
(-) Instrumente de fonduri proprii de nivel 2 ale entităților din sectorul financiar în care banca nu deține o investiție semnificativă	(1)
Rata de adecvare a capitalului	24.75%

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date.....22/03/23

Note Explicative la Situațiile Financiare

29. Gestionarea Capitalului (continuare)

Calculul coeficientului de adecvare a capitalului la 31 decembrie 2021 este următorul:

	31 decembrie 2021
(în mii lei moldovenești)	
Fonduri proprii	1,685,381
Fonduri proprii de nivel 1	1,685,381
Fonduri proprii de nivel 1 de bază	1,685,381
Instrumente de capital eligibile drept fonduri proprii de nivel 1 de bază	251,354
Instrumente de capital plătite	99,944
Din care: Instrumente de capital subscrise de autoritățile publice în situații de urgență	99,944
Prime de emisiune	151,410
 Rezultatul reportat	1,533,941
Rezultatul reportat din anii anteriori	1,533,941
Profitul sau pierderea eligibil(ă)	-
Profit sau pierdere atribuibil(ă) deținătorilor capitalurilor proprii ale întreprinderii-mamă	271,368
(-) Partea din profiturile intermediare sau din cele de sfârșit de exercițiu financiar care nu este eligibilă	(271,368)
Alte rezerve	145,357
Ajustări ale fondurilor proprii de nivel 1 de bază datorate filtrelor prudențiale	(131,337)
(-) Diferența pozitivă dintre reducerile pentru pierderi la active și angajamente condiționale și mărimea reducerilor pentru pierderi din deprecierea activelor și a provizioanelor pentru pierderi	(131,337)
(-) Fondul comercial	(108,256)
(-) Fondul comercial contabilizat drept imobilizări necorporale	(108,256)
(-) Creanțe privind impozitul amânat care se bazează pe profitabilitatea viitoare și nu decurg din diferențele temporare din care se deduc datoriile asociate privind impozitul amânat	(5,678)
FONDURI PROPRII DE NIVEL 2	(1)
(-) Instrumente de fonduri proprii de nivel 2 ale entităților din sectorul financiar în care banca nu deține o investiție semnificativă	(1)
Rata de adecvare a capitalului	18.87%

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date 22/03/23.....

Note Explicative la Situațiile Financiare

30. Numerar și echivalente de numerar

	Nota	31 decembrie 2022	31 decembrie 2021
(în mii lei moldovenești)			
Numerar și plasamente la Banca Centrală	13	721,031	357,041
Credite și avansuri acordate băncilor, net	14	811,488	2,237,239
Instrumente de datorie la cost amortizat	16	991,635	499,626
		2,524,154	3,093,906

Plasamentele la Banca Centrală care reprezintă rezervele obligatorii nu sunt disponibile pentru finanțarea operațiunilor zilnice ale Băncii, de aceea acestea sunt excluse din categoria numerarului și echivalentelor de numerar. Acesta include soldul conturilor curente în relațiile cu banca centrală prezentate în nota 13 în valoare de MDL'000 2,976,976 redus de nivelul rezervelor obligatorii deținute în MDL (MDL'000 2,830,198). Investițiile financiare - credite și creanțe sunt certificatele BNM și reprezintă investițiile pe termen scurt, scadente până la două săptămâni, și sunt supuse unui risc nesemnificativ de schimbare a valorii.

31. Analiza activelor și datoriilor pe termene de scadență

În tabelul de mai jos este prezentată analiza activelor și datoriilor din punct de vedere al termenului așteptat de recuperare sau decontare al acestora.

31 decembrie 2022	Până la 12 luni	Mai mult de 12 luni	Total
(în mii lei moldovenești)			
Active			
Numerar și plasamente la Banca Centrală	6,807,269	-	6,807,269
Credite și avansuri acordate băncilor, net	807,635	90,665	898,300
Instrumente financiare derivate	1,629	-	1,629
Active financiare la cost amortizat	2,160,209	2,000	2,162,209
Active financiare la valoarea justă FVPL	1,552	1,031	2,583
Credite și avansuri acordate clienților, net	3,616,321	4,548,781	8,165,102
Alte active	75,457	-	75,457
Imobilizări corporale	87,886	202,443	290,329
Impozitul amânat activ	4,886	-	4,886
Imobilizări necorporale	107,855	11,924	119,779
Total active	13,670,699	4,856,844	18,527,543
Datorii			
Datorii față de bănci	410,522	-	410,522
Datorii față de clienți	11,210,497	2,282,524	13,493,021
Împrumuturi de la IFI	847,212	883,717	1,730,929
Alte datorii	161,342	-	161,342
Provizioane	69,604	-	69,604
Obligațiuni de leasing	17,103	39,853	56,956
Instrumente financiare derivate	41	-	-
Total datorii	12,716,321	3,206,094	15,922,415
Net	954,378	1,650,750	2,605,128

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date. 22/03/23

Note Explicative la Situațiile Financiare

31. Analiza activelor și datoriilor pe termene de scadență (continuare)

Tabelul de mai jos prezintă activele și pasivele, analizate în funcție de momentul în care se așteaptă să fie recuperate sau decontate.

31 decembrie 2021	Până la 12 luni	Mai mult de 12 luni	Total
(În mii lei moldovenești)			
Active			
Numerar și plasamente la Banca Centrală	3,866,208	-	3,866,208
Credite și avansuri acordate băncilor, net	2,318,602	-	2,318,602
Instrumente financiare derivate	311	-	311
Active financiare la cost amortizat	1,343,157	3,036	1,346,193
Active financiare la valoarea justă FVPL	2,918	1,031	3,949
Credite și avansuri acordate clienților, net	3,352,848	5,443,722	8,796,570
Alte active	57,097	-	57,097
Imobilizări corporale	85,328	194,021	279,349
Impozitul amânat activ	5,678	-	5,678
Imobilizări necorporale	65,677	42,579	108,256
Total active	11,097,824	5,684,389	16,782,213
Datorii			
Datorii față de Banca Centrală	2,571	-	2,571
Datorii față de bănci	659	-	659
Datorii față de clienți	12,102,317	1,394,791	13,497,108
Împrumuturi de la IFI	584,704	278,203	862,907
Alte datorii	93,014	-	93,014
Provizioane	64,153	-	64,153
Obligațiuni de leasing	18,811	40,310	59,121
Instrumente financiare derivate	659	-	659
Total datorii	12,866,888	1,713,304	14,580,192
Net	(1,769,064)	3,971,085	2,202,021

FOR IDENTIFICATION PURPOSES

ERNST & YOUNG

Signed.....

Date..... 22/03/23

Note Explicative la Situațiile Financiare

32. Tranzacțiile cu părțile afiliate

Lista părților afiliate, cu care Banca a intrat în tranzacții în timpul anului 2022 a fost, după cum urmează:

- OTP Bank NYRT (companii din cadrul grupului, inclusiv acționar majoritar);
- Managementul de bază, inclusiv executiv și membrii consiliului de supraveghere (o influență semnificativă);
- Alte părți afiliate includ părțile legate de cele expuse mai sus, afiliate băncii prin funcția de administrator și persoanele afiliate lor.

Pe parcursul anului 2022, Banca a efectuat un șir de tranzacții bancare cu părțile legate în cursul activității sale obișnuite. Rezultatele acestor tranzacții sunt prezentate în tabelul de mai jos:

	Total 2022	OTP BANK NYRT	Key management	Altele
(În mii lei moldovenești)				
Articole ale bilanțului la 31 decembrie 2022				
Credite și avansuri acordate băncilor	18,303	-	-	18,303
Credite și avansuri acordate clienților, net	2,464	-	873	1,591
Alte active (Nota 20)	80	79	-	1
Datorii față de bănci	407,910	407,910	-	-
Datorii față de clienți	23,196	-	66,502	19,694
Alte datorii	36	36	-	-
Articole ale raportului privind rezultatele financiare anul 2022				
Venituri din dobânzi	493	84	101	308
Cheltuieli aferente dobânzilor	8,081	7,785	113	183
Beneficiile personalului cheie:	18,480	-	18,480	-
Salariu - Salariu de bază	15,456	-	15,456	-
Salariu - bonusuri și prime	3,024	-	3,024	-
Alte cheltuieli neaferente dobânzilor	6,844	6,238	83	523
Extrabilanț				
Contragarantii	101,091	100,283	-	808

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date.....22/03/23

Note Explicative la Situațiile Financiare

32 Tranzacțiile cu părțile afiliate (continuare)

Lista părților afiliate, cu care Banca a intrat în tranzacții în timpul anului 2021 a fost, după cum urmează:

- OTP Bank NYRT (companii din cadrul grupului, inclusiv acționar majoritar);
- Managementul de bază, inclusiv executiv și membrii consiliului de supraveghere (o influență semnificativă);
- Alte părți afiliate includ părțile legate de cele expuse mai sus, afiliate băncii prin funcția de administrator și persoanele afiliate lor.

Pe parcursul anului 2021, Banca a efectuat un șir de tranzacții bancare cu părțile afiliate în cursul activității sale obișnuite. Rezultatele acestor tranzacții sunt prezentate în tabelul de mai jos:

	Total 2021	OTP BANK NYRT	Key management	Altele
(În mii lei moldovenești)				
Articole ale bilanțului la 31 decembrie 2021				
Credite și avansuri acordate băncilor	2,583	-	-	2,583
Credite și avansuri acordate clienților, net	1,806	-	453	1,353
Alte active (Nota 17)	1,430	1,427	3	0.2
Datorii față de clienți	16,803	-	8,939	7,863
Alte datorii	1,306	1,304	-	2
Articole ale raportului privind rezultatele financiare anul 2021				
Venituri din dobânzi	161	-	69	92
Cheltuieli aferente dobânzilor	2,231	1,151	93	986
Beneficiile personalului cheie	13,357	-	13,357	-
Salariu - Salariu de bază	11,453	-	11,453	-
Salariu - bonusuri și prime	1,896	-	1,896	-
Alte cheltuieli neaferente dobânzilor	5	-	1	4
Extrabilanț				
Contragaranții	190	-	1	190

FOR IDENTIFICATION PURPOSES

ERNST & YOUNG

Signed.....

Date..... 22/03/23.....

Note Explicative la Situațiile Financiare

33 Evaluarea continuării activității

Conflictul dintre Rusia și Ucraina

În contextul conflictului dintre Rusia și Ucraina, început la 24 februarie 2022, UE, SUA, Marea Britanie și alte țări au impus diverse sancțiuni împotriva Rusiei, inclusiv restricții de finanțare asupra anumitor bănci și companii de stat rusești, precum și sancțiuni personale împotriva unui număr de persoane fizice.

Având în vedere tensiunile geopolitice, din februarie 2022 s-a înregistrat o creștere a volatilității piețelor financiare și a presiunii de depreciere a cursului de schimb.

Aceste evenimente au afectat activități din diferite sectoare ale economiei, care au rezultat în creșteri suplimentare ale prețurilor la energie în Europa și un risc crescut de perturbări a lanțului de aprovizionare.

Cu toate acestea, Banca are expuneri directe limitate față de părți afiliate și/sau furnizori (considerați a fi gestionați) din acele țări și expunere indirectă prin portofoliul de credite.

După începerea conflictului, Banca a început să analizeze impactul modificării condițiilor micro și macroeconomice, precum și impactul conflictului dintre Rusia și Ucraina asupra debitorilor Băncii, pentru a identifica o potențială presiune descendentă asupra fluxurilor de numerar preconizate ale Băncii ca urmare a unor factori care nu pot fi controlați de aceasta. Analizând clienții cu o expunere de peste 1 MEUR pe grup, din 114 companii cu o expunere totală de 4,537 MMDL, care reprezentau 81% din totalul portofoliului de credite Corporate la 28.02.2022, au fost identificate 26 de companii cu o expunere de aproximativ 1,223 MMDL ca fiind afectate de conflictul Rusia-Ucraina, cu dependența exportului sau importului de materiale de la contrapartidele rusești sau ucrainene.

În prezent, Banca își monitorizează permanent clienții și utilizează un motor de decizie pentru a identifica, lunar, modul în care clienții sunt afectați de:

- conflictul ruso-ucrainean;
- alți factori/impact extern (modificări ale cursului de schimb valutar, creșterea ratei dobânzii, creșterea prețului energiei, inflație, secetă, alți factori).

Analizând clienții cu o expunere de peste 1 MEUR pe grup, din 113 companii aflate în administrarea normală a afacerilor (nu în Workout) cu o expunere totală de 3,991 MMDL, ceea ce reprezintă 75% din portofoliul total de credite Corporate la 31.12.2022, 40 de companii cu o expunere de aproximativ 667 MMDL sunt afectate de conflictul Rusia-Ucraina, după cum urmează:

- total afectate: 1 societate cu o expunere de 11 MMDL;
- puternic afectate: 2 companii cu o expunere totală de 69 MMDL;
- ușor afectate: 37 de companii cu o expunere totală de 587 MMDL.

Cea mai mare parte a companiilor au înlocuit țările furnizoare și în acest moment nu au probleme cu aprovizionarea. Clienții total afectați și puternic afectați își desfășoară activitatea de import/export care provine din / tranzitează / este destinată Rusiei / Belarusului.

Dintre toate societățile identificate ca fiind afectate în februarie 2022, 16 societăți au rămas afectate la sfârșitul lunii decembrie 2022, cu o expunere totală de 320 MMDL. Cu toate acestea, evaluarea Băncii a arătat că 11 companii identificate ca neafectate în februarie 2022 erau ușor afectate la sfârșitul lunii decembrie 2022, cu o expunere totală de 199.7 MMDL.

Din același portofoliu (113 companii cu o expunere totală de 3,991 MMDL), 86 de companii cu o expunere totală de 3,210 sunt afectate de alți factori/impacturi externe, după cum urmează:

- puternic afectate: 1 companie cu o expunere de 41 MMDL;
- ușor afectate: 85 de companii cu o expunere totală de 3,169 MMDL.

Luând în considerare efectele menționate mai sus, precum și evaluarea serviciului datoriei clienților, Banca identifică statutul de risc de credit atribuit clienților, iar în cazul clienților care se află pe lista de supraveghere 2 (Watchlist 2), expunerea acestora este transferată în Etapa 2. Atribuirea listei de supraveghere 1 (Watchlist 1) nu declanșează migrarea la Etapa 2.

Note Explicative la Situațiile Financiare

33 Evaluarea continuării activității (continuare)

În decembrie 2022, 7 dintre cei 113 clienți analizați au fost atribuiți la Lista de supraveghere 2 (Watchlist 2), (cu o expunere totală de 138,6 MMDL), 4 dintre aceștia fiind atribuiți la Normal la începutul conflictului dintre Rusia și Ucraina. Provizioanele suplimentare calculate ca urmare a migrării în Etapa 2 a acestor 4 clienți, cu o expunere totală de 57,1 MMDL, au fost de 13,5 MMDL, inclusiv impactul generat de modificările parametrilor de risc în cursul anului.

Asfel, impactul conflictului ruso-ucrainean și al altor factori externi, estimat în cadrul a 3 scenarii potențiale identificate în februarie 2022 pentru evoluția expunerilor afectate pe parcursul anului 2022, a fost mai mic decât cel preconizat, clienții Băncii reușind să-și mențină activitatea în bune condiții.

OTP Bank S.A. a reevaluat scenariul de stres sever de redresare, în vederea evaluării rezilienței băncii din perspectiva lichidității și a capitalului, a indicatorilor de redresare, a pachetului de măsuri de redresare ce urmează a fi implementate și a impactului acestora. Rezultatele arată că opțiunile de redresare sunt eficiente și aplicate, ar absorbi șocul. La data de 31 decembrie 2022, banca a respectat toți indicatorii prudențiali.

Din punct de vedere al rezilienței, anual, Banca stabilește un plan de redresare, care analizează capacitatea de redresare în cazul încălcării indicatorilor de redresare. Indicatorii de redresare sunt stabiliți la nivel intern, în conformitate cu un sistem de semaforizare. Indicatorii de redresare sunt monitorizați cel puțin o dată pe lună, în cadrul Comitetului ALCO. În cazul încălcării oricărui indicator, planul de redresare include, de asemenea, măsurile care trebuie luate pentru a asigura redresarea Băncii în timp util.

În planul său de redresare, banca a luat în considerare și riscurile și impactul potențial pe care războiul dintre Ucraina și Rusia l-ar putea avea asupra activității băncii. În acest context, la 1 martie 2023, Banca a obținut o scrisoare de susținere din partea societății-mamă, OTP Nyrt, care confirmă faptul că societatea-mamă va oferi sprijin financiar în cazul în care va fi necesar, pentru o perioadă de 12 luni de la data aprobării situației financiare.

Din punct de vedere operațional, pentru crize, Banca deține un Plan de continuitate a activității, care prescrie în mod clar acțiunile care ar trebui implementate în perioadele de criză, pentru a asigura capacitatea Băncii de a funcționa fără riscuri. Până în prezent, nu a existat nicio situație care ar putea amenința activitatea băncii;

Având în vedere toți factorii descriși mai sus, conducerea consideră că Banca are capacitatea de a-și continua activitatea conform principiului continuității activității.

34 Evenimente ulterioare datei de raportare

În martie 2023, ca urmare a retragerii masive a banilor de la deponenți și a crizei de capital, două bănci din Statele Unite, Silicon Valley Bank și Signature Bank, au dat faliment. În urma, colapsului acestor bănci, a doua mare bancă din Elveția, Credit Suisse, s-a confruntat, de asemenea, cu probleme de lichiditate. În acest context, este important de menționat că, la data aprobării situațiilor financiare, OTP Bank S.A. nu are nicio expunere cu băncile menționate mai sus, nu este supusă niciunui risc de contagiune și nu este afectată în niciun fel activitatea sa operațională.

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date 22/03/23.....

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
Signed [Signature]
Date 22/03/23